

Trans-strukturering av

begreppet sexuell

mångfald

Publikationer LatiCe, november 2011

Nätttidskrift LatiCe. www.lattice.org

I LatiCes arbetsgrupp för Publikationer ingår: Ximena Quiroga Flor, Algren Morgan, Elizabeth Paller, Daniel Marrero och Claudia García.

Kontakt: publicaciones@lattice.org

Omslaget är designat av Ximena Quiroga Flor och René Uzqueda.

Texterna har översatts av: Lillemor Anderson, Susanna Berthelsen, Verónica Ferreira, Malena Friström, Isabelle Persson, Julia Törnberg, Claudia García, Raúl González García och Laila Saleh.

Digitalisering: Algren Morgan

Du får dela texten, vilken innebär att kopiera, distribuera och sända verket på följande villkor: **Erkännande** — Du måste ange upphovsmannen och/eller licensgivaren på det sätt LatiCe anger: www.lattice.org, men inte på ett sätt som antyder att LatiCe godkänt eller rekommenderar din användning av verket. **Ickekommersiell** — Du får inte använda verket för kommersiella ändamål.

INNEHÅLL

INLEDNING	4
SVERIGE: ÄR SVERIGE VERKLIGEN ETT FÖREGÅNGSLAND ELLER ÄR DET BARA EN MYT?	10
NICARAGUA: HATBROTT MOT LESBISKA, BÖGAR, BISEXUELLA OCH TRANSPERSONER I NICARAGUA PÅ GRUND AV SEXUELL LÄGGNING	12
COSTA RICA: DISKRIMINERING I COSTA RICA BEROENDE PÅ SEXUELL LÄGGNING	14
HONDURAS: DEPRIMERANDE SITUATION FÖR HBTQ-SAMHÄLLET I HONDURAS	15
BELICE: HBT-RÄTTIGHETER	22
COSTA RICA: VILKA ÄR ALTERNATIVEN PÅ BORDET? SAMKÖNADE ÄKTENSKAP	24
NICARAGUA: ATT KÄNNA TILL VÅRT TRANSSEXUELLA OCH LESBISKA KOLLEKTIV	25
VENEZUELA: "VI ÄR INTE HOMOFOBER MEN..."	27
PERU: DAGENS FAMILJER. REFLEKTIONER ÖVER MÅNGFALDEN AV FAMILJETYPER OCH RÄTTIGHETER	30
CHILE: TRANSSEXUELL VERKLIGHET I CHILE	36
ARGENTINA: TRANS PIONNER FRÅN TUCUMAN	38
PERU: SITUATIONEN FÖR TRANSPERSONER I PERU	41
ECUADOR: VÄGEN MOT EN LAG TILL SKYDD FÖR TRANSSEXUELLA KVINNORS KÖNSIDENTITET ÄR INTE EN ÖNSKEDRÖM	44
ARGENTINA: DEN SEXUELLA MÅNGFALDEN OCH UTBILDNINGEN	46

MEXICO: FENOMENET MOBBNING	47
BRASILLEN: STACKARS BRASILIEN. SÅ NÄRA GUD OCH SÅ LIKT USA	51
ARGENTINA: FEMENINOLOGI, STUDIET AV DET KVINNLIGA	54
URUGUAY: SITUATIONEN FÖR SEXUELLA MINORITETER (LGBIT)	56
SPANIEN: ÖPPET BREV TILL HERR RATZINGER	58
BOLIVIA: FEMINISTISK GEMENSKAP – KROPP OCH ÖNSKEMÅL	60
BOLIVIA: MOT STRÖMMEN, OM ATT BLI MAN	65
SPANIEN: EN FADERS VITNESMÅL FRÅN EN FÖRENING FÖR FAMILJER OCH MÅNGFALD	68
MEXICO: REFLEKTIONER FRÅN EN MAMMA TILL EN HOMOSEXUELL PERSON	73
MEXICO: ATT VARA TRANSEXUELL KVINNA I ETT MANSSAMHÄLLE...OCH ÖVERLEVA	75
SVERIGE: EN MÄNSKLIG UTOMJORDING	81
URUGUAY: ETT KORT VITNESMÅL O M MÅNGFALD FRÅN URUGUAY	85
ARGENTINA: EN MORS REFLEKTIONER ÖVER BARNENS SEXUELLA MÅNGFALD	87
ARGENTINA: LESBISK	90
ARGENTINA: VI	91
HBT-RÄTTIGHETER I LATINAMERIKA, SPANIEN OCH SVERIGE	92
ORDLISTA	97

INLEDNING

Claudia GARCIA (LatiCe)

Traditionellt uppfattades personer, som hade en sexuell/affektiv läggning gentemot personer av samma kön, som homosexuella. Denna term användes för första gången i en tysk publikation år 1869. 1897 grundade man, också i Tyskland, världens första organisation som hade som syfte att sätta stopp för den juridiska och sociala intoleransen mot homosexuella.

Under nittonhundratalets första skede samlades homosexuella personer huvudsakligen via informella grupper runt klubbar, mötesplatser eller lokaler, som gav dem möjlighet att umgås med andra homosexuella. 1969 är ett viktigt årtal, eftersom det var då som det homosexuella samhället tog strid med polisen, när man med våld försökte utrymma gaybaren Stonewall i Greenwich Village, New York. Denna händelse påverkade utvecklingen av rörelsen i hela världen. Inte bara för att man från och med denna händelse talar om det "homosexuella samhället", utan också för att man började uttrycka målet att synliggöra homosexualitet, bekämpa homofobi och kräva jämlik lagstiftning. Året efter Stonewall-händelserna 1970, anordnades i New York den första Gay Pride-paraden, som sedan dess har upprepats varje år i många av världens länder. År 1974 i Skottland, hölls den första internationella konferensen för diskussion om homosexuella personers rättigheter. Strax efter, 1979, slutade Världshälsoorganisationen WHO, att betrakta homosexualitet som en sjukdom.

Det homosexuella samhället omorganiserades gradvis, med syfte att försvara sina rättigheter och kämpa mot diskriminering.

Från och med 1990, börjar man använda förkortningen **LGB** eller **GLB** (HB) som beteckning för personer som är homo- och bisexuella. Det vill säga, för att referera till de personer som ger uttryck för en homo- eller bisexuell/affektiv läggning (lesbiska, gay och bisexuella) eller **LGBT** (HBT), som också omfattar personer med en annorlunda könsidentitet (transsexuella). För närvarande börjar **LGBTI** (HBTI) användas, vilket inkluderar Intersexuella som hittills inte ansetts omfattade av de tidigare nämnda förkortningarna. Och ibland ersätts I med ett Q, som betyder Queer (dvs **LGBTQ**, på svenska HBTQ). Även om det bör noteras att dessa akronymer - LGBTI /LBGTQ (HBTI/HBTQ) -är vanligare i Europa än i Latinamerika och Karibien.

HBTI-organisationernas kamp syftar till att medvetandegöra samhället för att få slut på fördomar och negativa förutfattade meningar och därmed bidra till att förbättra situationen för dessa personer. Påverkansarbetet har som syfte att HBTI-personers mänskliga rättigheter erkänns, det vill säga att de ska åtnjuta samma rättigheter som andra medborgare. Det råder ingen tvekan om att

resultat och framsteg nåtts inom lagstiftningsområdet särskilt på senare år, även om det fortfarande återstår en lång väg att gå. I detta sammanhang måste man nämna FNs deklARATION från 2008 om sexuell läggning och könsidentitet, som fördömer våld, trakasserier, diskriminering, utanförskap, stigmatisering och fördomar på grund av sexuell läggning och könsidentitet. Den fördömer även mord och avrättningar, tortyr, godtyckliga arresteringar och berövande av ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter på dessa grunder.¹

Även om WHO för mer än 30 år sedan, slutade betrakta homosexualitet som en sjukdom, anses transsexualitet fortfarande vara en personlighetsstörning. Det sociala erkännandet av personer med könsöverskridande identitet betingas just av att transsexualism anses vara en störning, och av att man i många länder kräver att transpersoner genomgår kirurgiska ingrepp för att det biologiska könet ska överensstämja med identiteten. I Sverige till exempel, ålägger man transpersoner att sterilisera sig, och detta enligt en mer än 40 år gammal lag, vilket går stick i stäv med modern svensk lagstiftning, som är banbrytande när det gäller erkännande av HBTI-rättigheter.²

Vi börjar med att göra en snabb genomgång av läget för HBT-personers rättigheter i de länder som omfattas av denna publikation. För mer information, hänvisas till översikten i slutet av Inledningen.

Från avkriminalisering av sodomi till jämlika giftermål³

Sexuella/affektiva relationer mellan personer av samma kön är förbjudna och bestraffas i 40 länder och är belagda med dödsstraff i tolv. Men i Latinamerika tillåts de i större delen av kontinenten.

De länder i Latinamerika och Karibien som var föregångare för avkriminalisering av sexuella/affektiva relationer mellan personer av samma kön, var Brasilien (1831), Mexiko (1872) och Argentina (1887). Därefter kom Peru (1924) och kort därefter Uruguay (1934). 47 år senare, 1971, förenade sig Costa Rica med de tidigare länderna, Kuba 1979 och Colombia 1981. På 90-talet avkriminaliserade ytterligare två länder homosexualitet, Ecuador (1997) och Chile (1998). De senaste länderna som gjorde det, var Nicaragua och Panama (2008).

I Guyana och Belize är sexuella/affektiva relationer mellan män förbjudna och bestraffas i det första landet med fängelse från 2 till 10 år och med 10 år i det andra. I Belize pågår för närvarande en prövning av sodomi-lagens författningenssenlighet inför författningsdomstolen, för att bestrida lagen. Det kan också noteras att Belizes Acta de inmigración (Invandringsakt) av 1958, förbjuder homosexuella att komma in i landet. I Jamaica är sexuella/affektiva relationer mellan män inte bara förbjudna utan kan, liksom i Belize, bestraffas med upp till 10 års fängelse. Situationen är i liknande på nästan alla de karibiska öarna.

En av de grundläggande rättigheter som HBT-organisationer kämpar för, är rätten till äktenskap mellan personer av samma kön. Den syftar alltså till att uppnå likvärdiga rättigheter i frågor om arv, social trygghet, skattelättnader och adoption. Danmark (1989) var första land i världen, att erkänna samkönade pars möjligheter att legalisera sina förhållanden genom civila äktenskap, med samma eller liknande rättigheter som för äktenskap mellan personer av samma kön. I Latinamerika var Uruguay det första landet som antog en lag om civila äktenskap för personer av samma kön. Mexiko, Colombia, Guyana, Brasilien och Ecuador följde därefter.

Holland var det första land i världen som legaliserade homosexuella äktenskap 2001. Under det senaste decenniet har 10 länder till över hela världen, antagit lagar om likställda äktenskap. I Latinamerika är de enda två länderna med likställd äktenskapslagstiftning Mexiko (2009) och Argentina (2010).

Spanien legaliserade samkönade relationer 1822. Lagen om civila äktenskap är daterad 1995 och lagen om homosexuella äktenskap är från 2005. I Sverige är homosexuella relationer tillåtna sedan 1944. Lagen om civila äktenskap antogs 1995 och sedan 2009 kan par av samma kön ingå äktenskap.

Lagar mot diskriminering

Omkring 30 länder har någon form av skydd mot diskriminering på grund av sexuell läggning.

I Spanien finns lagar som förbjuder all form av diskriminering på grund av sexuell läggning och sedan 2007, finns en lag rörande könsidentitet som tillåter transsexuella personer att byta namn och kön i identitetshandlingar, utan att behöva genomgå kirurgiska ingrepp.

I Sverige finns det lagar mot diskriminering inom alla områden, inklusive hatpropaganda och hets mot folkgrupp. Sedan 1987 finns lagar mot diskriminering i samband med identitet eller könsuttryck.

Det finns lagar som kriminaliserar diskriminering på grund av sexuell läggning, i Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Nicaragua, Bolivia, Ecuador, Peru och Venezuela.

Colombias konstitution från 1991, kriminaliserar diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet. Sedan 1993 kan man enkelt ändra namn i identitetshandlingar, men för att ändra kön i ID-handlingar, krävs att man genomgår könsbyteskirurgi.

I Uruguay existerar skydd mot all form av diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet sedan 2004, och från 2009 kan en transperson lagligt ändra kön och namn.

Både i Argentina och Brasilien har lagförslag presenterats, till skydd för personer

med olik sexuell läggning och kön, som ska gälla i hela landet. I båda fallen förväntas lagarna antas av de lagstiftande församlingarna.

På Kuba, i Chile, Ecuador och Bolivia finns lagar som förbjuder all diskriminering på grund av könsidentitet. I Chile kan man dessutom ändra namn, och könsbyte kan erkännas utan krav på könsbytesoperation.

Hatbrott

Uppdelningen i man-kvinna och samhällets heterosexuella hegemoni styr i stora delar av världen. Även om det finns lagstiftning som gynnar mänskliga rättigheter för HBT-samhällets medlemmar, är de inte bara omöjliga att acceptera av samhället, utan de är dessutom tvungna att leva i en övervägande fientlig miljö där fördomar, negativa stereotyper och diskriminering är förhärskande. Att dagligen behöva möta brist på förståelse, förakt, mobbning eller övergrepp, gör många människor deprimerade, särskilt om de saknar det stöd de behöver vid varje givet tillfälle. De känner sig exkluderade och tror att lösningen är självmord. Beklagligtvis begås de ofta.

Trots att WHO tog bort homosexualitet från listan över sjukdomar för nästan 40 år sedan vidhåller den sociala världsåskådningen envist idén att sexuell läggning skild från den heterosexuella är en sexuell perversion eller mot naturen. Speciellt om det handlar om en könsidentitet som skiljer sig från individens biologiska kön, vilket är fallet med transpersoner. Det faktum att det medicinska samfundet avfärdar idén om att homosexualitet är en sjukdom har inte hindrat att det i länder som Ecuador, Peru och Mexiko, fortfarande finns institutioner som "botar" homofiler och lesbiska.

Enligt ILGA, INTERNATIONAL LESBIAN, GAY, BISEXUAL, TRANS AND INTERSEX ASSOCIATION (Internationella organisationen för lesbiska, gays, bisexuella, trans- och intersexuella) varierar situationen rörande mänskliga rättigheter för HBT-personer och kränkningar av dessa från land till land. En kort översikt över läget visar tydligt att de mänskliga rättigheterna för HBT-samhället, i större eller mindre utsträckning, kränks över allt. Statistiken synliggör också fall av mord på personer som dödas på grund av sexuell/affektiv läggning, har annorlunda könsidentitet eller är aktivister för HBT-samhällets rättigheter.

I Latinamerika mördades 539 transpersoner mellan 2008 och 2010. 50 HBT-aktivister mördades enbart under 2010.⁴

En färsk rapport från organisationen Colombia Diversa visar att 127 människor mördades på grund av sin sexuella natur mellan 2008 och 2009. Denna siffra överstiger perioden 2006 och 2007, då 99 mord på HBT-personer registrerades.

I Mexiko mördas tre homosexuella varje månad enligt CONAPRED, en instans som rapporterar döda från nästan 400 hatbrott under perioden 1995-2005. 400 brott mot homo/lesbiska/transsexuella personer inträffade mellan 1995 och

2005. 19 mord har hittills registrerats under 2011 i samma land.

Brasilien har det största transfobiska och homofobiska våldet i världen. 260 HBT-personer mördades under 2010 och en lesbisk kvinna dödades i mars 2011.

171 mord på HBT-personer har utförts i Honduras under de senaste 5 åren. I Bolivia torterades och dödades 7 transpersoner under 2010. Och i Venezuela har 4 mord på HBT-personer registrerats hittills i år. I Argentina har hittills under 2011, två självmord begåtts efter trakasserier, en transvestit har mördats och i mars förra året en lesbisk kvinna. Föreningen Transvestit, Transsexuell, transpersoner av Argentina (Atta) rapporterar att 12 trans mördades under 2011.

4 av 10 HBT-personer får utstå fysiskt våld i Nicaragua och 2 av 10 är offer för våldtäkt. En HBT-person dödas varje vecka i Peru.

Ett avkönat språk

Heterosexualitet baseras på dikotomin man-kvinna och är normativ för alla samhällets aspekter. Heterosexuell läggning utformas och accepteras som ett paradigm som utesluter andra sexuella läggningar och könsidentiteter. Det är en policy som sätter upp normer för definition av vad som är normalt (vilket uppvärderas) och vad som är onormalt (vilket förnekas eller diskrimineras).

Om vi **accepterar att en person är en social, kulturell och språklig "konstruktion"**, är användandet av kvinnligt eller manligt i språket problematiskt, eftersom det förstärker samhällets heterosexuella norm och bekräftar den som den enda acceptabla verkligheten. Men det är möjligt att förändra och neutralisera språket och ge det ny betydelse. Om man byter feminina och maskulina ord mot neutrala, avkönas språket. Ett sätt att göra det åtminstone på papperet, är att i stället för att skriva till exempel "**compañeros**" y "**compañeras**", bara använda @, x och/eller *. Vi talar alltså om "**compañer@s**", "**compañerxs**" eller "**compañer*s**". Avkönad användning av språket är en vanlig metod inom HBTI-rörelsen.

Med denna publikation om sexuell mångfald vill vi fästa uppmärksamhet på och ge röst åt en utsatt och sårbar del av befolkningen, vi avser HBT-samhället. Publikationen omfattar artiklar om den aktuella situationen i det land texten handlar om, analyser av specifika aspekter och även ett par personliga bidrag i form av poesi.

Vi vill tacka alla våra samarbetspartners (författare och översättare) för att de ägnat tid åt detta nya projekt som Lattice nu kunnat förverkliga.

Författare

Albert Arcarons (Asociación Internacional de Familias por la Diversidad Sexual-España), Rosa Feijoo Andrade (Familias por la diversidad y Grupo Xalapa para

familiares y amigos de personas LGBT -México), Silvia Susana Jiménez (México), CEPRESI (Nicaragua), ADESENI (Nicaragua), UNIBAM (Belice), Red Lésbica Catrachas (Honduras), Francisco Madrigal Ballesterero (CIPAC -Costa Rica), Rashell Erazo (Asociación ALFI- Ecuador), Carlos Rivas (Venezuela), Alejandro Merino (Perú), MHOL (Perú), Julieta Paredes (Mujeres Creando -Bolivia) , Javier Andrés MONTAÑO (Bolivia), Nilton Luz Rede Nacional de Negras e Negros LGBT (Brasil), OTD (Chile), Stella Maris Alfonso (Argentina), Andrea LÓPEZ (Argentina), Gabriela Lorenzo (Argentina), Hojas de Trébol (Argentina), Osvaldo Buscaya (Argentina), Fernando Méndez (Uruguay) Michael LINGÅKER (Suecia) Charlie (Suecia)

SVERIGE: Är Sverige verkligen ett föregångsland eller är det bara en myt?

Michael LINGÅKER

I Sverige har vi flera lagar som ska se till att hbtq-personer har samma rättigheter som heterosexuella personer har. Tjoho! Tänker många, men är de verkligen så effektiva och kan de nyttjas fullt ut, egentligen? Jag kan ju ta några exempel på olika lagar som finns.

I grundlagen finns äktenskapsbalken, den blev för något år sedan könsneutral vilket ger även par av samma kön rätt att ingå äktenskap. När förslaget på den lagen kom protesterade många inom den svenska kyrkan och inom politiken var det KD som skrek mest. Förslaget gick igenom och hbtq-rörelsen jublade. Men, hur ser det nu ut idag? Jo, har man tur att hitta en präst som är villig att viga ett par av samma kön är det fritt fram men i flera församlingar finns det ingen sån präst. Fungerar då lagen fullt ut? Och vad gör att Svenska kyrkan helt legalt får bedriva diskriminering utan att få straffpåföljd? Jo, av samma anledning som att pastor Åke Green inte blev fälld i domstol för att bl.a. ha kallat hbtq-personer för **”en cancersvullst på samhällets kropp”**. Anledningen är att alla har rätt att ha sin egen trosuppfattning. Så lagen håller inte hela vägen ut.

Även samkönade par ska ha rätt att adoptera barn. Det var en omstridd fråga som stötts och blötts många gånger men så slutligen 2003 gick förslaget igenom i riksdagen och det gjordes en lagändring. Hbtq-rörelsen jublade medan KD grät och förfasades över att barn, som lever i misär i dagsläget och skulle få ett hem och kärlek, inte skulle få växa upp med en mamma och en pappa. Samkönade par blev ööverlyckliga över att äntligen kunna skaffa familj på laglig väg. Hur gick det sen då? Ja, än idag, 8 år senare, har inte ett enda samkönat par fått adoptera något barn. Vad beror det på? Jo, att det inte finns några länder i världen som tillåter att svenska samkönade par får adoptera barn från deras länder. Detta gör att denna lag egentligen är helt verkningslös.

Sen har vi ju det här med hatbrott. Svenska polisen bestämde sig för att satsa stort på att lösa dessa och alla som utbildas till poliser ska få utbildning i hbtq-kunskap. Denna utbildning är så försvinnande liten att den blir skrattretande. Hur vore det om de fick en ordentlig utbildning så att de på rätt sätt kan ta hand om hbtq-personer som blivit utsatta för brott på grund av sin livsstil? Att ha blivit utsatt för ett sådant brott är otroligt kränkande och sätter djupa spår så får man inte rätt bemötande kan det leda till att man faktiskt inte anmäler brottet och gärningsmannen går fri och kan utsätta fler personer för liknande brott.

MEN! Samhällsklimatet har blivit öppnare och vi får ha Pridefestivaler i snart varenda stad utan att folk blir arresterade. Vi får ha pubar, kafféer och nattklubbar som riktar sig till hbtq-personer utan att behöva smyga med dom i källare. Vi får plats i media så att folks förståelse ökar. Att visa sin kärlek öppet på stan en vanlig torsdag eftermiddag är det dock fortfarande många hbtq-personer drar sig för, riktigt så öppet är inte det svenska samhället. Jag är glad över att tillhöra hbtq-gruppen och bo i Sverige. Om nu bara politikerna och rättsväsendet ser till att de lagar de instiftat och kommer att instifta kan efterlevas till 100% så kommer även Sverige att bli det drömland som många tror att det är.

NICARAGUA: Hatbrott mot lesbiska, bögar, bisexuella och transpersoner i Nicaragua på grund av sexuell läggning

CEPRESI *

Inte heller i Nicaragua finns en korrekt registrering av hatbrott. Den viktigaste förklaringen är oillräcklig rättslig beskrivning i våra strafflagar för att följa upp straffbarhet för olagliga handlingar, till skada för samhälle och stat. Sanningen är att det i den granskning som gjorts över tid, förekommer hatbrott, fastän de från myndigheternas sida betraktas som VANLIGA BROTT, genom att de i vårt juridiska regelverk definieras som typiska, olagliga och straffbara handlingar.

En annat relevant faktum är att medlemmar av HBTO-samhället stigmatiserar sig själva, vilket avslöjas av verksamma personer inom det rättsliga systemet. Givetvis kan dessa fall benämnas positiv diskriminering, då de gör anspråk på att åtnjuta vissa rättigheter på grund av sin sexuella läggning. Det bör dock inte tillgås på detta sätt, eftersom varken positiv särbehandling eller diskriminering bidrar till samhällets utveckling och än mindre till respekt för mänskliga rättigheter.

Denna diagnos visar att det fortfarande finns en hög grad av homo-, lesbo- och transfobi. Med tanke på att vårt samhälle, enligt konstitutionen, bygger på parförhållandet mellan man och kvinna, skulle vara helt självsvåldigt att tänka sig att så inte är fallet, eller att acceptera en annan typ av samhälle, som skulle komma att undergräva kärnfamiljens ställning, genom att inte ta avstånd från personer som representerar sexuell mångfald.

I vårt land finns inte längre en lag mot homosexualitet, följaktligen finns det inget fördömande av den – man avkriminaliserade Arto. 204 i november 2007 och detta trädde i kraft i juli 2008-. Även om man är långt ifrån att tillåta civila förbindelser mellan mellan personer av samma kön, har man infört lagar mot diskriminering, som på ett eller annat sätt främjar respekten för sexuell mångfald. Enligt internationella rapporter har Nicaragua nu blivit det senaste landet i Latinamerika som avkriminaliserat homosexualitet.

I dag finns latent möjligheter att skapa en ändring av lagen om lika möjligheter för alla. Man inriktar sig dock enbart på ändringar i kapitlet om funktionshinder, vilket uppenbart visar brist på tolerans. I praktiken fortsätter man att tänka på personer som representerar sexuell mångfald som personer med psykologiska problem.

Lagen om säkerhet vid blodtransfusioner har varit i kraft sedan år 2001 i Nicaragua. Förordningen har sedan den 1 december år 2009 fram till i dag varit antagen i fulltaligt plenum, eftersom republikens president inte förverkligat

processen sedan 2001 när lagen antogs. Trots detta är man förhindrad att donera blod även på platser, där man borde kunna donera blod om man är tydlig medlem i HBTQ-samhället. Detta beror inte bara på internationella regler utan också på den omedelbara anknytningen till sexuell läggning hos personer med riskfylld sexuell praxis. På så sätt stigmatiseras den del av befolkningen som representerar sexuell mångfald.

Andra organisationer som arbetar i det civila samhället har bidragit till att synliggöra den grad av acceptering eller avståndstagande som medlemmarna i HBTQ-samhället möter. Utifrån samarbetet med frivilligorganisationer har man bidragit till att genomföra studier som visar graden av deltagande i mobiliseringar för sexuell frihet för personer som representerar sexuell mångfald, samt krav på och försvar av deras mänskliga rättigheter i vårt land. Detta behövs trots att lag 150 trätt i kraft (den lag som reformerade strafflagen som kriminaliserade sexuella relationer mellan personer av samma kön, och som avskaffades 2008).

Dessa initiativ har överskridit regional nivå liksom även studien från år 2008. Man genomförde då en studie kallad Universitetsstudenters uppfattning om Homo/Lesbophobia-diagnostik, vilken utfördes på regional basis i länderna Costa Rica, Honduras och Nicaragua. I studien deltog CIPAC, HBTQ-organisationen, Arcoíris och CEPRESI.

Den nicaraguanska befolkningen lider, trots ansträngningar till gagn för människor med sexuell mångfald, fortfarande av homo, lesbo och transfobi, även i vetskap om att vi har information om vissa kommuner med en hög grad av sexuell variation i befolkningen.

*Centro para la educación y prevención del SIDA, Nicaragua.

COSTA RICA: Diskriminering i Costa Rica beroende på sexuell läggning

Francisco MADRIGAL BALLESTERO *

Centralamerika är en mycket liten region jämfört med andra. Det är emellertid här som en rad grundläggande rättigheter kränks på ett obalanserat sätt, och här som bland annat fattigdom och försämrade demokrati äventyrar de små framstegen och framtiden för historiskt marginaliserade befolkningsgrupper. Därför behöver den del av befolkningen som består av homosexuella, bisexuella och transpersoner avslöja dessa ständiga kränkningar av rättigheter, lika grundläggande som livet självt, för omvärlden i syfte att skapa internationella påtryckningar för att avtal och överenskommelser om mänskliga rättigheter ska följas.

Speciellt Costa Rica betalar bokstavligen ett högt pris för att i det förflutna ha genomfört åtgärder som befäst grunden för bland annat områdena hälsa, utbildning, arbetsmarknad och mänskliga rättigheter, men detta innebär inte att alla grundläggande behov var uppfyllda. Här är internationellt stöd inte bara viktigt utan nödvändigt, eftersom åtgärderna i sig är inte hållbara över tid. Behovet är stort av uppföljning och internationella påtryckningar, för att med positiva handlingar lyckas uppnå en eliminering av alla former av social diskriminering.

Kortsynheten i vissa stater, utestänger hela HBTQ-befolkningen, inte bara genom avsaknaden av en lagstiftning baserad på att skydda de grundläggande rättigheterna för en befolkningsgrupp i en socialt sårbar situation, utan också genom att underlåta att vidta vederbörliga åtgärder för att försäkra sig om att brottslingar får sitt straff.

Diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsidentitet, är en riskfaktor för dessa grupper, som gör dem sårbara och placerar dem i ett socialt underläge. Det är denna situation som nödsakar oss att sända ett internationellt upprop om stöd, för att få länderna att följa gällande lagar, avtal, överenskommelser och andra nationella och internationella dokument, men framför allt att samarbeta för att främja kulturer med ökad respekt för skillnader, där olika politiska eller religiösa övertygelser inte stör rätten till värdighet, liv och fred.

* Chef för politiska enheten, CIPAC, fadrigal@cipacdh.org

HONDURAS: Deprimerande situation för HBTQ-samhället i Honduras

Red Lésbica (Det lesbiska nätverket) CATTRACHAS

Historiskt sett har övergrepp, mord och brott mot mänskliga rättigheter på grund av sexuell läggning eller könsidentitet, av lesbiska, gays, bisexuella, transpersoner, transvestiter och intersexuella i Honduras varit systematiska, men sedan den 28 juni 2009, har nationella och internationella krav på att stoppa dessa övergrepp och mord varit starka. Vi vill påminna om rapporter från Comisión Interamericana de Derechos Humanos (Inter-amerikanska kommissionen för mänskliga rättigheter), Human Rights Watch, Amnesty International, CEJIL, Comisión Internacional de Derechos Humanos para Gays y Lesbianas, IGLHRC (Internationella kommissionen för mänskliga rättigheter för homosexuella), krav från ett antal internationella HBTQ-organisationer och Cartas de Senadores del Congreso de Estados Unidos (Senatorsbrev från USAs kongress), bland de många uttrycken för solidaritet.

Efter en enorm ansträngning, skickades i mars 2010 en dyster rapport om brott mot de mänskliga rättigheterna till FN:s Kommission för mänskliga rättigheter i Genève från HBTQ-samhället. Den åstadkoms med stöd av ARC, som också ingick i Grupo Estratégico de seguimiento al Examen Periódico Universal, GE EPU (Den strategiska gruppen för Universal Periodic Review, UPR GE), från det civila samhället och som ett resultat av Examen los Estados (Staternas granskning) som gav sju rekommendationer till Honduras angående sexuell läggning och genusidentitet:

81.1 Granskning av den nationella lagstiftningen för att fullständigt och förbehållslöst garantera mänskliga rättigheter för alla medlemmar i samhället, inklusive de som tillhör sårbara grupper som kvinnor, lesbiska, gays, bisexuella, transsexuella och ursprungsbefolkningar. (Tjeckien);

82.18 Fortsätta arbeta för antagande av planer, riktlinjer och allmän politik som främjar och skyddar rättigheterna för lesbiska, gays, bisexuella- och transpersoner samt andra utsatta befolkningsgrupper, som kan komma att diskrimineras. (Colombia);

82.35 Genomföra oberoende, opartiska och effektiva undersökningar om olagligt bruk av våld från ordningsmaktens sida, mot lesbiska, gays, bisexuella och transaktivister i Honduras. (Irland);

82.36. Vidta konkreta åtgärder för att säkerställa en snabb, adekvat och transparent utredning av morderna, hoten och de andra övergreppen mot personer i det lesbiska, gay, transgenus och bisexuella samhället. (USA);

82.38. Intensifiera ansträngningarna och vidta omfattande åtgärder för att bekämpa våld mot kvinnor, barn, ungdomar, lesbiska personer, gays, bisexuella och transpersoner. (Brasilien);

83.7. Anta en heltäckande lagstiftning om icke-diskriminering grundad på internationell praxis om mänskliga rättigheter, inklusive identitet, genusuttryck och sexuell läggning, som förbättrar och specificerar det skydd som förutses i artikel 321 i strafflagen. Detta skulle skapa utrymme för ett oberoende organ för främjande av icke-diskriminering och jämställdhet samt övervakning av efterlevnaden av denna lag genom offentliga och privata aktörer. (Irland);

83.8. Inkludera sexuell läggning och könsidentitet som skäl för lagstiftning mot diskriminering, samt erbjuda utbildning till polis och domstolstjänstemän för att främja respekten för alla människors rättigheter oavsett sexuell läggning eller könsidentitet. (Nederländerna);

Nästan omedelbart efter att staterna givit Honduras dessa rekommendationer översvämmades landet av hatbrott. Sex transpersoner mördades under trettio dagar. (December 2010-januari 2011)

En internationell kampanj startade, för att kritisera dessa nya mord. Över två tusen brev mottogs från aktivister över hela världen och också från olika internationella människorättsorganisationer, ambassader och regeringar, som FN:s generalsekreterare Ban Ki-moon, direktören för UNAIDS, president Obama, USA:s ambassad i Honduras, Human Rights Watch, Amnesty International, Internationella kommissionen för mänskliga rättigheter för homosexuella IGLHR, den organisation som inledde den internationella kampanjen, bland andra.

"Även om detta inte är isolerade incidenter, skulle jag vilja fästa er uppmärksamhet på de sex särskilda morderna på transsexuella kvinnor som utförts under de senaste två månaderna. I nästan samtliga fall mördades kvinnorna efter att ha blivit torterade; strypta, stenade, knivhuggna och brända levande, vilket indikerar att detta är brott vars motiv är fördomar mot offren. Polisen har ännu inte gripit en enda person i förbindelse med något av dessa fall". Ur brev till president Lobo, den 31 januari 2011, från Boris O. Dittrich, tf direktör, Programa Derechos de las Lesbianas, Gais, Bisexuales y Transgénero HRW (Programmet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter).

I slutet av januari 2011 bröt två människorättsorganisationer i Honduras (Cattrachas, APUVIMEH) mediatystnaden med hjälp av internationellt stöd, tillsammans med det nyinstallerade Secretaria de Justicia y DDHH (Sekretariatet för rättvisa och mänskliga rättigheter). Tystnaden hade då varat från den 28 september 2006. Denna åtgärd var tänkt som och uppnådde, en "vapenvila" i mordandet på människor från HBTQ-samhället. Som resultat observerades två omständigheter. Den första innebar att majoriteten av medierna reagerade positivt på hanterandet av nyheterna och respekterade sättet att beskriva samhället. Men det förekom också negativa reaktioner från läsare av tryckta media, vilket kan ses digitalt på Internet. Majoriteten av dessa kommentarer genererade och rättfärdigade vågor av hat.

<http://www.elheraldo.hn/Pa%C3%ADs/Ediciones/2011/01/20/Noticias/Piden-que-cesen-crimenes-de-odio-en-Honduras>

Edwin 2011-01-20 det är bättre att döda de här människorna, så att vi bli av med detta gissel. De är en skam för Honduras, död åt dessa hundar.

<http://www.elheraldo.hn/Pa%C3%ADs/Ediciones/2011/01/20/Noticias/Piden-que-cesen-crimenes-de-odio-en-Honduras>

Incidenterna fortsatte och vi stödjer oss på Irlands rekommendation till staten Honduras:

83.7 Anta en heltäckande lagstiftning om icke-diskriminering grundad på internationell praxis om mänskliga rättigheter, inklusive identitet, genusuttryck och sexuell läggning, som förbättrar och specificerar det skydd som förutses i artikel 321 i strafflagen. Detta skulle skapa utrymme för ett oberoende organ för främjande av icke-diskriminering och jämställdhet samt övervakning av efterlevnaden av denna lag genom offentliga och privata aktörer. (Irland)

Med stöd från och tillsammans med FNAids, påbörjade den ansvarige tjänstemannen för arbetsmarknadsfrågor och mänskliga rättigheter vid USA:s ambassad i Tegucigalpa samt Sekretariatet för rättvisa och mänskliga rättigheter, den 7 februari 2010, en process för att utforma de föreslagna ändringarna av paragraferna 117 y 321 i strafflagen. Denna gång med hela HBTQ-samhällets samtycke.

Alla berörda åtgärder genomfördes, för att Sekretariatet för rättvisa och MR-frågor skulle kunna presentera lagförslaget för Congreso Nacional (kongressen) den 9 mars 2011, som inlaga nr. SDP-169-2011. Fram till presentationen av denna inlaga var förslaget okänt för kongressen i plenum.

Den 17 mars 2011 vid Consejo de Derechos Humanos (Rådet för mänskliga rättigheters) 16: e session, lästes Deklarationen från COC Nederland/Cattrachas

om antagande av de rekommendationer för Honduras som har att göra med Universal Periodic Review, UPR GE, den universella periodiska granskningen av HBTQ-personers rättigheter.

"Som aktivister och människorättsförsvare fortsätter vi att kräva rättvisa. Vi fordrar att också man går vidare med utredningarna av åtminstone de senaste femtio (50) morderna, för att följa upp behovet av att "Vidta konkreta åtgärder för att garantera en snabb, adekvat och transparent undersökning av morderna, hoten och de andra övergreppen mot medlemmar i HBTQ-samhället". Och att man därutöver slutför "oberoende, opartiska och effektiva" utredningar om olaglig användning av våld mot aktivister och medlemmar av denna samhällsgrupp. Ingen av dessa rekommendationer har ännu konkretiserats.
http://www.youtube.com/watch?v=0_ar1zcRaOw

Efter internationella påtryckningar och genom USA:s rekommendation som härrör från EPU (den allmänna återkommande utvärderingen);

82.36 Vidta konkreta åtgärder för att säkerställa en snabb, adekvat och transparent undersökning av morderna, hoten och de andra övergreppen mot lesbiska, gays, transgenus och bisexuella personer i samhället, offentliggjorde La Secretaria de Seguridad (Sekretariatet för säkerhet) bildandet av en specialavdelning för utredning av morderna på journalister, HBTQ-personer och kvinnor. 4

Alvarez erkände att denna typ av mord "har skapat en känsla av otrygghet och att de inte är tillräckligt undersökta". Han tillade, att planen är att skapa en särskild enhet för denna typ av brottslighet, som kommer att omfatta 150 utredare vilka ska ha allt ekonomiskt och logistiskt stöd för att utföra det "känsliga uppdraget." Detta bekräftades av säkerhetsminister Oscar Alvarez.
<http://www.latribuna.hn/2011/02/22/honduras-contara-con-unidad-especial-de-delitos-contra-grupos-vulnerables/>

La Secretaria de Seguridad (Sekretariatet för säkerhet) och Fiscalía General de la Republica (Allmänne åklagarens kansli) upprättade en avdelning för att undersöka de våldsamma dödsfallen på HBTQ-samhällets medlemmar. USA:s ambassad försåg dessa instanser med institutionell förstärkning i form av FBI-agenter, för att utreda morderna. Som organisation för sexuell mångfald, har vi följt och stött denna process genom att tillhandahålla information om offren, från september 2008 till maj 2011. Det bör noteras att det finns fler mord, utförda före september 2008, och att de är registrerade och bekräftade av olika organisationer, men på grund av tidsbrist måste man koncentrera sig på de, där det finns mest bevis.

Avdelningen är sammansatt av en åklagare, en analytiker och tre utredare som

ska analysera fallen på nationell nivå, under överinseende av Fiscalía de Delitos Comunes (Åklagarämbetet för allmän brottslighet) och arbetet kommer att följas av FBI-agenter. Inte av de 125 agenter som ministern för nationell säkerhet tillkännagav den 22 februari 2011.

Avdelningen ska analysera mordena på personer tillhörande HBTQ-samhället på nationell nivå i de provinser som har högst förekomst av mord Francisco Morazán, Cortes, Atlantis och el Paraíso.

Men denna avdelning har inga ekonomiska resurser och inte heller någon logistik för att genomföra utredningarna. Den kommer därför endast att utreda mord som begåtts i provinshuvudstaden i Francisco Morazan, Tegucigalpa. Sedan avdelningen skapades fram till dags dato, har man enligt egna uppgifter, fem åklagarförelägganden från 59 fall.

Ett av dessa förelägganden gäller fallet Juan Manuel Posse Herrera. Den 2011-07-18 tillfångatogs den huvudmisstänkte *"Huvudstadens domstol utfärdade i går häktning av den som misstänks för att förra året, ha dödat chefen för museet Museo del Hombre Hondureño, Juan Manuel Posse Herrera". Efter den anklagades berättelse, fattade domaren José Esteban Martínez, beslut om alternativa åtgärder för Fernando Víndel Castellón, 28 år gammal.*

<http://www.elheraldo.hn/Sucesos/Ediciones/2011/07/20/Noticias/Detencion-judicial-por-crimen-de-Manuel-Posse>

Men för att ytterligare stärka straffriheten

*"I går utfärdade brottmålsdomaren provisorisk åttelseftergift för Fernando José Víndel Castellón, som misstänkts för mord på chefen för Museo del Hombre Hondureño, Juan Manuel Posse Herrera. Efter den första utfrågningen som varade i flera timmar, fastslog domare Allan Rodríguez att det inte fanns rationella bevis mot den anklagade för brottet och bilstölden. Åklagaren misslyckades med att presentera tillräckligt bevismaterial mot Víndel, vilket ledde till ett avgörande till fördel för den misstänkte"*⁵

<http://www.elheraldo.hn/Sucesos/Ediciones/2011/07/23/Noticias/Sobreseimient-o-provisional-para-modelo>

Man har även begärt information från Unidad de Delitos contra La Vida (Enheten för brott mot liv) i fallet Gandhi Espinal Raudales, som misstänks ha mördat fyra personer varav två homosexuella män. Han rymde från Penitenciaría Nacional Marco Aurelio Soto (Statliga straffanstalten Marco Aurelio Soto), där han avtjänade fängelsestraff för mord och rån. Men enligt pressuppgifter infångades han i Nicaragua, 2010-10-27.

"Internationella polisen (Interpol) bekräftade tillfångatagandet i Nicaragua, av judobrottaren Gandhi Raudales Espinal, 23 år, som rymde från Penitenciaría

Nacional Marco Aurelio Soto, där han förvarades, dömd för mord och rån. Tack vare en blå efterlysning för internationell efterspaning, arresterades flyktingen av statspolisen i grannlandet. Vederbörliga arrangemang för hemtransport genomfördes. Raudales Espinal sattes i fängelse i Támara den 12 januari i år, som misstänkt förövare av mordet på den tyske mannen Ernest Werner Sheweinfurth, 68, vilket utfördes i stadsdelen La Leona".

<http://www.elheraldo.hn/Sucesos/listado-nota/Ediciones/2010/10/28/Noticias/Judoka-fue-recapturado>

Specialavdelningens agenter säger sig inte känna till Espinals uppehållsort, vilket orsakade uppståndelse eftersom man förmodade att han avtjänade sitt straff i fängelse.

På samma sätt begärdes information om den minderårige person som mördade José Luís Salandía, 37 år, 2009-09-02 i Danli, El Paraíso. Den dömd Lester Javier Oliva från Kastilien var 17 år gammal när brottet begicks. Specialavdelningens svar var "vi vet inte på vilket ungdomscentrum han är intagen".

Morden fortsätter, femtiotre (53) efter september 2008, förtiosju (47) efter den 28 juni 2009, tretton (13) bokförda under 2010 och vid halvårsskiftet 2011, tolv (12).

<http://www.latribuna.hn/2011/05/21/a-punaladas-matan-a-dueno-de-restaurante/>

<http://www.laprensa.hn/Sucesos/Ediciones/2011/07/12/Noticias/Honduras-Hallan-el-cuerpo-de-un-transgenero>

<http://www.elheraldo.hn/Sucesos/Ediciones/2011/07/25/Noticias/Sin-capturas-por-crimen-de-homosexual>

Den yttre allmänhetens åtgärder för att kräva ett stopp för brotten och straffriheten, framförs var 13:e månad av Asociación Para Una Vida Mejor de Personas Infectadas por el VIH en Honduras, APUVIMEH (Föreningen för ett bättre liv för hiv-smittade i Honduras) vid Ministerio Públicos (allmänna åklagarens) huvudkontor i Tegucigalpa. Detta görs till minne av Walter Orlando Tróchez, ombudsman för mänskliga rättigheter och av alla de personer från HBTQ-samhället som mördats. 6

"De protesterande klagade denna torsdag, när två år har gått efter mordet på sekreteraren för rörelsen för lesbiska och gays och ombudsmannen för mänskliga rättigheter för personer som lever med hiv, Walter Orlando Tróchez, över att myndigheterna inte har visat någon vilja att lösa brotten. Förövarna är fortfarande ostraffade".

<http://www.elheraldo.hn/Sucesos/Ediciones/2011/01/13/Noticias/Protestan-por-violencia-contra-homosexuales>

<http://www.elheraldo.hn/País/Ediciones/2011/05/13/Noticias/Gais-de-Honduras->

[piden-justicia-ante-fiscalia](#)

Det är svårt att förstå är hur landets regering eller andra regeringar, anser att våldet mot HBTQ-samhället håller på att minska i Honduras. Så här uttrycktes det av utrikesminister Hillary Clinton.

"Clinton noterade de framsteg som gjorts inom detta område under 2011, som denna månads antagande av resolutionen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, inom FN:s råd för mänskliga rättigheter och det förstärkta förebyggandet av våld mot homosexuella i Honduras, bland annat".

<http://www.laprensa.hn/Sintesis/Lo-ultimo/Ediciones/2011/06/27/Noticias/Clinton-reconoce-matrimonio-gay-en-NY>

Kort sagt, straffrihet råder och rättfärdigas, dödandet fortsätter, statens åtgärder är ineffektiva och våra sinnen är betryckta!

BELICE: HBT-rättigheter

UNIBAM *

UNIBAM grundades den fjärde maj 2006 och vi är den enda organisation i landet som styrs och administreras av HBT-samhället. Från och med 2010 har vår påverkan på samhället angående problematiken runt HIV och mänskliga rättigheter blivit synlig. Trots en blygsam start har nu samhället hittat sin egen finansiering för att kunna fungera lagligt. Från och med 2006 är vi involverade i arbetet för att motverka HIV och förebygga den sexuella hälsan hos män som har sexuella relationer med andra män, prostituerade och även utbildning om Yogyakartapinciperna för HBT-befolkningen. Vi har också genomfört påverkansarbete tillsammans med lärare, socialarbetare, mänskliga rättigheter-studenter och HBT-befolkning, genom vilket vi har nått ut till 4111 personer mellan åren 2006 och 2010, ibland med ett team på endast två personer.

Vi har utvecklats utan att ha tillgång till ett stort kontor, och vi har arbetat mest hemma hos vår VD, Caleb Orozco. I början av 2009 fick vi tillgång till en lokal för våra aktiviteter. Man kan inte säga att vår fundraising har varit stor men den har varit konstant år efter år, efter tider med ingenting. Men det som driver oss är inte pengarna, inte heller personberömmelsen, utan tron på att man inte kan uppnå social förändring utan uppoffringar och hårt arbete. Under 2010 fick vi möjlighet att utöka vårt arbete för att hjälpa prostituerade och att hjälpa och motivera de prostituerade i organisationen Tikkun Olam och även de i C-Net +, den första organisationen för personer med HIV i vårt land efter 25 år med epidemin. Vi har arbetat sedan 2007 för att göra främja HBT-befolkningens rättigheter i OEA och placera mänskliga rättigheter för homosexuella på den nationella dagordningen.

Vårt påverkansarbete har fört oss upp på nationell och internationell nivå med målet att förändra lag 53 i vår strafflag, lagen om sodomi. Statsåklagaren i St Lucia tar hand om vårt fall medan Dominica överväger att genomföra likande åtgärder.

Som ett resultat av vårt arbete med att ändra lagen om sodomi citerades **ministern för offentligt arbete i en intervju i PlusTVnews såhär: "Min åsikt är att Gud inte har gett mig något för att jag ska gå runt och kolla på andra män. Låt mig vara tydlig i detta...** Hur skulle man kunna avkriminalisera detta? Jag är ledsen, men så är lagen. Och det är inte bara människans lag utan det är även Bibelns lag. Varför tror du att Gud skapade en man och

en kvinna? Mannen har det kvinnan vill ha och kvinnan har det mannen vill ha, så enkelt är det. Jag kommer att kämpa med näbbar och klor för att **lagen ska kvarstå.**"

Kyrkorådets representant talade emot de konstitutionella förändringarna, det som är känt som den nionde ändringen, och bekräftade att den kommer att få negativa konsekvenser för konstitutionens grundstruktur, och uttalade dessa ord: " **Det är oroväckande att tilldelningen av otyglad makt kunde få så stor effekt att det förändrar konstitutionen och underminerar de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna**". Som organisation bekräftar representanten för Kyrkorådet att de är oroliga över urholkningen av de mänskliga rättigheterna, men att de är selektiva i vilka **mänskliga rättigheter de anser bör respekteras**".

Vi hoppas på en stor publik den femte till nionde december 2011, även från kyrkans håll och andra intresserade som är emot vår sak. Detta är den första åtgärden som vidtagits för HBT-rättigheter, men vi vet att det inte kommer att vara den sista i den Karibiska regionen.

* United Belize Advocacy Movement

COSTA RICA: Vilka är alternativen på bordet? Samkönade äktenskap

Francisco MADRIGAL BALLESTRO *

År 2006 gav konstitutionsutskottet i uppdrag till riksdagen att utforma en lagstiftning rörande erkännandet av samkönade par, sedan dess har det uppstått ett antal olika situationer som rör sig på ett spektrum mellan skrattretande och otänkbart.

Förslag som sambolag, partnerskapslag, äktenskap och sammanboendereglering har förespråkats av olika grupper. På ena sidan står den del av befolkningen som berörs av lagstiftningen, på andra sidan står fundamentalisterna och förfasar sig, och i mitten har vi politikerna som oroar sig för sin politiska framtid eftersom deras popularitet kan påverkas mycket av huruvida de väljer att stödja dessa förslag eller inte. Det är särskilt sant nuförtiden när några politiker tilldelas särskilda privilegier och i stort sett upphöjs till Kristusfigurer. Vad som är intressant i det här är att en del, på grund av okunskap eller bekvämlighet, fortsätter att kalla det för enkönade äktenskap trots att detta inte är kontentan av något av de tre förslagen.

"Sambokonceptet" är egentligen inte nytt för costarrikanerna, "SAMBOLAGEN" har funnits sedan förra århundradet med den skillnaden att den var reserverad för heterosexuella förhållanden. Vad projekt 16.182 och projekt 17.844 nu vill göra är att bredda lagen till att gälla två myndiga personer oberoende av kön. Projekt 17.668, kallat **"SAMMANBOENDEÖRSLAGET"** å sin sida, skulle vara en ny lag för att reglera enbart partnerförhållanden mellan enkönade par, de skulle då kunna bevittnas av en notarius publicus och skrivas in i folkbokföringen utan att regleras i Familjebalken.

Vilket alternativ man än väljer, så är det nödvändigt att hitta en lösning, även om det olika forum diskuteras varför man ska ha olika lagstiftning för **"lika" människor. Med tanke** på jämlikhetsprincipen så är det tydligt att det existerar en lucka i lagstiftningen som skapar orättvisor och konflikter.

Vad som vi har klart för oss är att en rättsstat inte bör lämna någon del av befolkningen utanför systemet, och att i enlighet med CONODIS (en paraplyorganisation för olika HBT-organisationer i Costa Rica) slagord vill vi **ha "värdighet och respekt, rättigheter nu!"**

* Chef för den politiska organisationen CIPAC, fadrigal@cipacdh.org

NICARAGUA: Att känna till vårt transsexuella och lesbiska kollektiv

ADESENI *

Som en del av ADESENI:s verksamhet år 2010, med finansiellt stöd från FED-HIVOS och en-marcados inom projektet "Promoción de los derechos humanos de las personas Trans y lesbianas, de los municipios de Mateare, Nagarote, Ciudad Sandino y la Paz Centro" (Främjande av mänskliga rättigheter för transpersoner och lesbiska i kommunerna Mateare, Nagarote, Ciudad Sandino och Las Paz Centro), har en baslinje utvecklats som tillåter oss lära känna den situation som möter gruppen i de deltagande kommunerna.

Föreliggande studie behandlar egenskaper hos befolkningsgruppen, deras sedvanor, livsstil, värderingar och beteenden, potentialen för utveckling av pedagogiska processer, det sociala bemötande de får på grund av sexuell läggning och könsidentitet samt de goda rutiner vi måste tillägna oss för att främja respekten för det lesbiska och transsexuella kollektivets rättigheter.

Några av studiens slutsatser:

Mer än hälften av de tillfrågade i populationen, identifierar sig som transsexuella kvinnor, följt av lesbiska kvinnor och en minoritet bestående av transsexuella män. Av dessa har de flesta en tydlig könsidentitet. Populationens ålderssegment varierar mellan 15 och 50 år. Bland de viktigaste resultaten av forskningen, visas att den undersökta befolkningsgruppen har låg utbildningsnivå och brist på sysselsättning, vilket gör den mer sårbar och utsatt för social utslagning och ojämlikhet. Detta förvärras av sexuell läggning eller könsidentitet.

Från respondenternas sida uttrycktes behovet av fortbildning för att kunna fortsätta stärka sin position som enskilda och som grupp, för att främja och offentligt försvara sina konstitutionella rättigheter, bland vilka mänskliga rättigheter (MR) utifrån ett integrerande perspektiv, omfattar rätt till arbete, rättsliga och politiska ramar för skydd av sexuell mångfald och mot diskriminering, rätt till utbildning, bostad och hälsa, frågor som rör lagen om barn och ungdom, sexuellt reproduktiv hälsa med betoning på terapeutiska aborter, familjerelaterat våld, kön och jämställdhet mellan könen, och slutligen frågan om könsidentitet specifikt relaterad till sexuell läggning, sexuell mångfald, ledarskap och förebyggande åtgärder mot hiv och aids.

Inom samma studerade population identifierade man, som de större organisationer och institutioner vilka arbetar för mänskliga rättigheter inom det transsexuella och lesbiska kollektivet, ADESENI, Centro Nicaragüense de Derechos Humanos, CENIDH (Nicaraguas centrum för mänskliga rättigheter), Comisaria de la Mujer de la Policía Nacional (Rikspolisstyrelsens kvinnoavdelning), Procuraduría para la Defensa de los Derechos Humanos, PDDH (Advokater till försvar av mänskliga rättigheter) och Centro para la Educación y Prevención del sida, CEPRESI (Centrum för utbildning och aidsprevention), även om man påpekade att inte alla har en permanent närvaro i kommunerna.

I intervjuer med nyckelpersoner i kommunerna (Personal från Ministerio de Educación, MI-NED (Utbildningsdepartementet), Ministerio de Salud, MINSA (Hälsovårdsministeriet), Rikspolisstyrelsen och stadshuset) går dessa med på att fördomarna mot det transsexuella och lesbiska kollektivet består.

Dessa resultat möjliggör att riktlinjer bestäms för genomförande av en fullständig process av institutionell förstärkning, som startar med en utbildningsprocess i juridiska och politiska instrument för det transsexuella och lesbiska kollektivet i de fyra kommuner som för närvarande undersöks. I framtiden kommer en strategisk plan att utarbetas, för att skapa ett nationellt nätverk för HBTQ-samhället.

*Asociación por los Derechos de la Diversidad Nicaragüense (Föreningen för den nicaraguanska mångfaldens rättigheter)

VENEZUELA: "Vi är inte homofober men..."

Carlos RIVAS *

För att kunna förstå situationen när det gäller HBT-personers rättigheter i Venezuela så måste man först förstå det politiska ramverk som sedan ett årtionde är dominerande i landet. Även om det här inte är platsen för att fullständigt förklara den komplexa verkligheten, så är det nödvändigt att peka på två faktorer som är avgörande för att förstå varför Venezuela ligger på sista plats i regionen i fråga om HBT-personers rättigheter.

Den första av dessa faktorer handlar om den extrema polariseringen mellan Chavez-regimen och oppositionen. Denna polarisering skapar en misstänksamhet mellan politikerna som, i längden, legitimerar den härskande homofobin. När till exempel HBT-kollektivet framförde krav på en utvidgning av jämställdhetslagen så var svaret från oppositionsledaren, Julio Borges, att regeringen försökte skapa dimridåer för att avleda **uppmärksamheten från "verkligt viktiga" frågor. Det är tydligt att Borges vill påminna oss om vilken position lesbiska, bisexuella och transsexuella har i Venezuela: vi är andra klassens medborgare och det kommer alltid att finnas något som är viktigare att diskutera än våra rättigheter.**

Men det rörde sig inte ens om ett förslag som kom från regeringen utan det var ett gräsrotsinitiativ som till och med var känsligt för chavismens påstådda socialister. Det var också [ordföranden för parlamentets familjeutskott som var först med att gå ut och förklara att man inte alls hade diskuterat den förändringen av lagen.](#) Lagen godkändes förstås utan att man tog någon som helst hänsyn till frågan om jämställdhet för HBT-personer.

I allt detta är det mest uppseendeväckande med HBT-kollektivets situation faktiskt Hugo Chávez tystnad, trots sin förmåga att bre ut sig om allt möjligt har han alltid undvikit att uttala sig om just det här ämnet, åtminstone inom landet. Men han bröt tystnaden på ett italienskt tv-program, där han visade hur pass intresserad han var av att ge rättigheter till gruppen; när programledaren insisterade på att få veta hans åsikter om samkönade äktenskap, sa han ["jag tycker samma sak som alla venezolaner...vi tycker inte det är bra"](#).

Detta verkar aldrig har varit ett problem för "gayrevolutionärerna" som alltid sätter sin "antiimperialistiska" politiska agenda före vilka som helst konkreta intressen hos den grupp som de säger sig representera. Och där hittar vi det andra typdraget i den politiska diskussionen i Venezuela. Medan

oppositionen till största delen är en oartikulerad grupp, med det enda gemensamt att de hatar Hugo Chávez, så kännetecknas chavisterna av en nästan religiös identifikation med sin ledare, vilket innebär att de försvarar honom till och med när hans handlingar eller brist på handling går tvärtemot deras egna intressen.

Nyligen gjorde presidenten ytterligare ett, något kryptisk, uttalande i frågan om HBT-rättigheter. [Han sa att han var för att inkludera ungdomar, inklusive de "icke heterosexuella" i vissa ombyggnadsprojekt i Caracas, Venezuelas huvudstad.](#) Uttalandet gick oförmärkt förbi de flesta. Men "gayrevolutionärerna" däremot skyndade sig att peka på vilket stöd de hade från sin ledare. Och förresten, vilka är de här "icke-heterosexuella"? Har de rätt till deltagande men inte rätt till att ses som medborgare med fullständiga rättigheter? Vi bör minnas att de här uttalandena har kommit i kölvattnet av den cancerdiagnos som Hugo Chávez fick på Kuba, en diagnos som har fått honom att bli lite mjukare i sina åsikter och att förespråka dialog, åtminstone i ord om inte i handling. Alla som känner till de olika faser som en person som får en allvarlig sjukdomsdiagnos går igenom (chock/förnekelse, ilska, förhandling, depression och acceptans) vet att denna kommentar passar bra in i förhandlingsfasen, den där patienten tänker att "jag gör vad som helst bara jag blir frisk". Kanske kan det vara så att den här gesten, mer än en politisk insats, är ett av många uttryck för skuld känslor för hur han tidigare handlat mot den gruppen.

Så ser situationen ut, vi befinner oss i en kamp, en kamp som präglas av motstånd och hinder. Om det är något som står klart så är det att den venezolanska regeringen inte kommer att röra ett finger för våra rättigheter. Som ytterligare ett exempel kan man ta det påstådda stödet från Aristóbulo Isturiz, förste vice talman i parlamentet, som "har givit oss tillstånd" att övertyga nationen om att vi har rättigheter. "Det är ni som måste lyckas få resten av landet att acceptera er". En väldigt bekväm utväg för en regering som vägrar ge sitt stöd i kampen för mänskliga rättigheter, rättigheter som det begås övergrepp på varje dag som om det vore helt normalt. Det kan man jämföra med [uttalanden från Argentinas president Cristina Fernández i frågan om samkönade äktenskap.](#) Förresten [Venezuela var ett av de länder som röstade emot förslaget att ge HBT-personer, via representation av den internationella organisationen för HBTI-personer \(ILGA\), konsultativ status i FN.](#)

Och kanske just eftersom situationen är så tuff och smärtsam för så många, så känner sig en del tvungna att säga att "det är inte så illa" eller "det är bättre än innan". Om man bara tittar på rena fakta, och för en stund lägger åt sidan den passion som verkar vara typisk för venezolanerna, så kan man se små förbättringar, försiktiga framsteg som har kommit till stånd genom kollektiv kamp och ett oförtröttligt arbete från ledarna inom HBT-rörelsen.

Emellertid, särskilt om man jämför med situationen i resten av regionen - särskilt Colombia, Ecuador, Uruguay och Argentina-, så blir det tydligt att situationen för HBT-rättigheter är kritisk i Venezuela och att denna kris bara är en del av ett större problem i landet.

*Psykolog och aktivist, Regissör till dokumentären [Trapos Sucios](http://chamanurbano.org/) (Smutsig byk)
<http://chamanurbano.org/>

PERU: Dagens familjer. Reflektioner över mångfalden av familjetyper och rättigheter

Alejandro MERINO ROSAS*

Genom att denna fråga väcktes, uppstod den första frågeställningen: Vilket familjebegrepp ska användas vid reflektioner över den mångfald av familjetyper som finns i samhället och mer specifikt, i relation till familjer bestående av transsexuella, lesbiska, homosexuella eller bisexuella (HBTQ) bosatta i Peru? En första approximation gjordes med hänvisning till Instituto Nacional de Estadística e Informática de Perú, INEI (Nationella institutet för statistik och informatik i Peru). För de studier som genomförs, används dock inte begreppet familj utan begreppet "hem", vilket definieras som den uppsättning av människor som löser boende och kosthållning på ett gemensamt sätt. Detta är en mycket användbar definition, eftersom den dimension som folkräkningen bör täcka, ska omfatta absolut hela befolkningen. Hemmet som "enhet" för studier är mycket flexibelt. Definitionen ger oss till exempel möjlighet att studera det totala antalet personer som ingår, existerande kopplingar mellan de människor som ingår och bostadskaraktäristika. Kort sagt, kan en hel serie av data, efter bearbetning, användas både av staten för att utveckla offentlig politik och av medborgarna för analyser som de finner lämpliga.

Tyvärr registrerar den information som hanteras vid INEI inte de hushåll som bildas av personer av samma kön. (Kärnan i ett hushåll, som i sig är en familj, definieras som den grupp personer utifrån vilka hemmet bildas. Enligt folkräkningen finns det en person som definieras som hushållets huvudman och en som är make, maka eller partner. Folkräkningen beaktar endast kärnor som består av två personer.) Folkräkningen registrerar inte heller de hushåll i vars kärna finns en transsexuell person. (En könsöverskridande person är en person som bryter mot den genusidentitet som tilldelas vid födseln och kan definieras som en transsexuell, transgenus, transvestit, intersexuella eller ha annan identitet.) Dessutom överväger den handbok som används vid folkräkningen, inte möjligheten att en person har en make, maka eller sambo av samma kön. I den information som INEI behandlar finns inga uppgifter om detta. Som en anekdot minns jag att 2007, när de kom för att intervjua oss för folkräkningen, levde jag med Charles, min partner sen mer än 23 år. På frågan: Vem är huvudman för hushållet?, svarade vi att i vårt hem fanns ingen ledare alls. Inför detta svar, tog den unge folkräknaren, eftersom formuläret inte hade något alternativ som passade, beslutet att Carlos, som ser äldre ut, var hushållets huvudman. Sen frågade han mig direkt, vilket släktskapsförhållande som förenade mig med hushållets huvudman. Jag svarade, att vi lever tillsammans eftersom vi vill ha det så och för att i vårt land kan personer av

samma kön inte gifta sig, det vill säga inte teckna ett civilrättsligt avtal. Då **valde den unge mannen att notera mig som en person "utan släktskap" med hushållets huvudman**, eftersom folkräkningsformuläret inte hade den uttryckliga möjligheten att anteckna två personer av samma kön som sammanlevande. Annars, konstaterade han, hade vi ansetts vara ett "fel" i folkräkningen. Inför denna avsaknad var en annan möjlighet att vända sig till Ministerio de la Mujer y Desarrollo Social (Ministeriet för kvinnor och social utveckling), för att hitta användbara definitioner från statens sida. Där finns Dirección General de Familia (Generaldirektoratet för familjen) med ansvar för offentlig politik, vilket är direkt relaterat till detta ämne. Vid granskning av den information som förbättrar och utvecklar denna avdelning, hittade jag heller ingen definition av begreppet familj och än mindre av vilka som utgör medlemmar i den, och vilka som inte gör det.

Begreppet familj har genom historien varit föränderligt och familjebildningar har varit och är skiftande, vilket framgår av olika samhällsvetenskapliga studier. Säkert är att det vid olika historiska tidpunkter och i olika kulturer också har förekommit olika typer av dominerande familjebildningar. Än mindre återfinns begreppet kärnfamilj, vilket i sig är en familj, som i de flesta fall brukar etablera sig som den grundläggande kärnan. Det finns dock en stor andel familjer som består av ensamstående föräldrar, det vill säga kärnfamiljer som består av en enda person.

Med tanke på detta konstaterande är min första slutsats att för den peruanska staten bildar lesbiska, homosexuella, bisexuella och transsexuella inte hem eller familj, för om vi gjorde det, skulle vi studeras av El Instituto Nacional de Estadística e Informática INEI (Statistiska nationalinstitutet) och behandlas av Ministerio de la Mujer y Desarrollo Social, MIMDES (Ministeriet för kvinnor och social utveckling) för utveckling av politiken.

Den absoluta statistiska osynligheten och frånvaron i den offentliga politiken, omvandlar det sociala och rättsliga erkännandet av familjer, som utgör en punkt på den politiska agendan, till en utmaning för de organisationer som arbetar för HBTQ-människors rättigheter. När man undersöker vad som fungerat i andra länder, blir det tydligt att frågan har behandlats statistiskt i flera av dem. I Argentinas senaste folkräkning och i folkräkningarna i Spanien, Kanada, Holland, Belgien m fl fanns således frågor som särskilt berörde hushållets sammansättning. Allt tyder dessutom på att i den chilenska folkräkningen 2012, kommer en fråga som specifikt berör samkönade par. I Spanien genomfördes den senaste folkräkningen 2001. Då hade lagen om jämlik tillgång till äktenskap (2005) ännu inte antagits, men det fanns några självständiga normativa samfund som erkände samkönade pars rättigheter. I den folkräkningen registrerades mer än 10 000 lesbiska och homosexuella par. Dessa statistiska bevis står i

kontrast mot de mer än 13 000 lesbiska och homosexuella äktenskap som ingicks mellan 2005 och 2008. Som man kan se, refererar statistiken till olika perioder, men skillnaden kan dock återspegla de fördomar som fortfarande existerade bland de flesta spanjorer fram till de första åren av detta århundrade. Dessa fördomar hindrade många homofamiljer från att komma ut ur garderoben vid folkräkningen. I dag situationen har förändrats avsevärt.

Den statistiska underrapporteringen har också pågått i länder, där man har utvidgat erkännandet av familjemångfald. Sanningen är att folkräkningarna samlar in värdefull information, men efter mätningarna bearbetar man den inte, eller så frågar man inte uttryckligen om sambandet mellan dem som ingår i vad som kallas kärnfamiljen. Det är därför inte möjligt att visualisera den befintliga familjemångfalden. Genom att enbart analysera det frågeformulär som används för folkräkningen förverkligar man sina heteronormativa perspektiv. Man beaktar inte de olika former av familjegrunder som består av vänner, rums- eller lägenhetskamrater, lesbiska eller homofila par, transsexuella personer som beskyddar varandra och bildar egna familjer samt naturligtvis många andra alternativa former.

Inför avsaknaden av definitioner från statens sida, beslutade jag hänvisa till det vardagliga, från dag till dag. Vad är familjen idag? Vad är en familj för transpersoner, lesbiska, homosexuella eller bisexuella? De allra flesta människor har en ursprungsfamilj, oftast heterosexuell eller bestående av en ensamstående föräldrar (en där bara mamman eller pappan uppfostrar barnen). Mycket få människor har vuxit upp under andra förhållanden. Sanningen är att de allra flesta människor, inklusive HBTQ, vid någon tidpunkt i livet bestämt sig för att bilda ett partnerskap eller, enligt den inledande definitionen, en kärnfamilj. Samhällsvetenskapliga studier visar att det existerar en mångfald former av familjebildning. I många fall är det två personer som förenar sig och bildar vad som kallas kärnfamilj. Det är vanligtvis inom denna kärna som personer söker tillfredsställa sina känslomässiga behov och lösa problemen med människligt beroende samt, utifrån ett åtagande, skapa ett projekt av gemensamt liv. Detta är den definition av familj som jag har antagit som giltig.

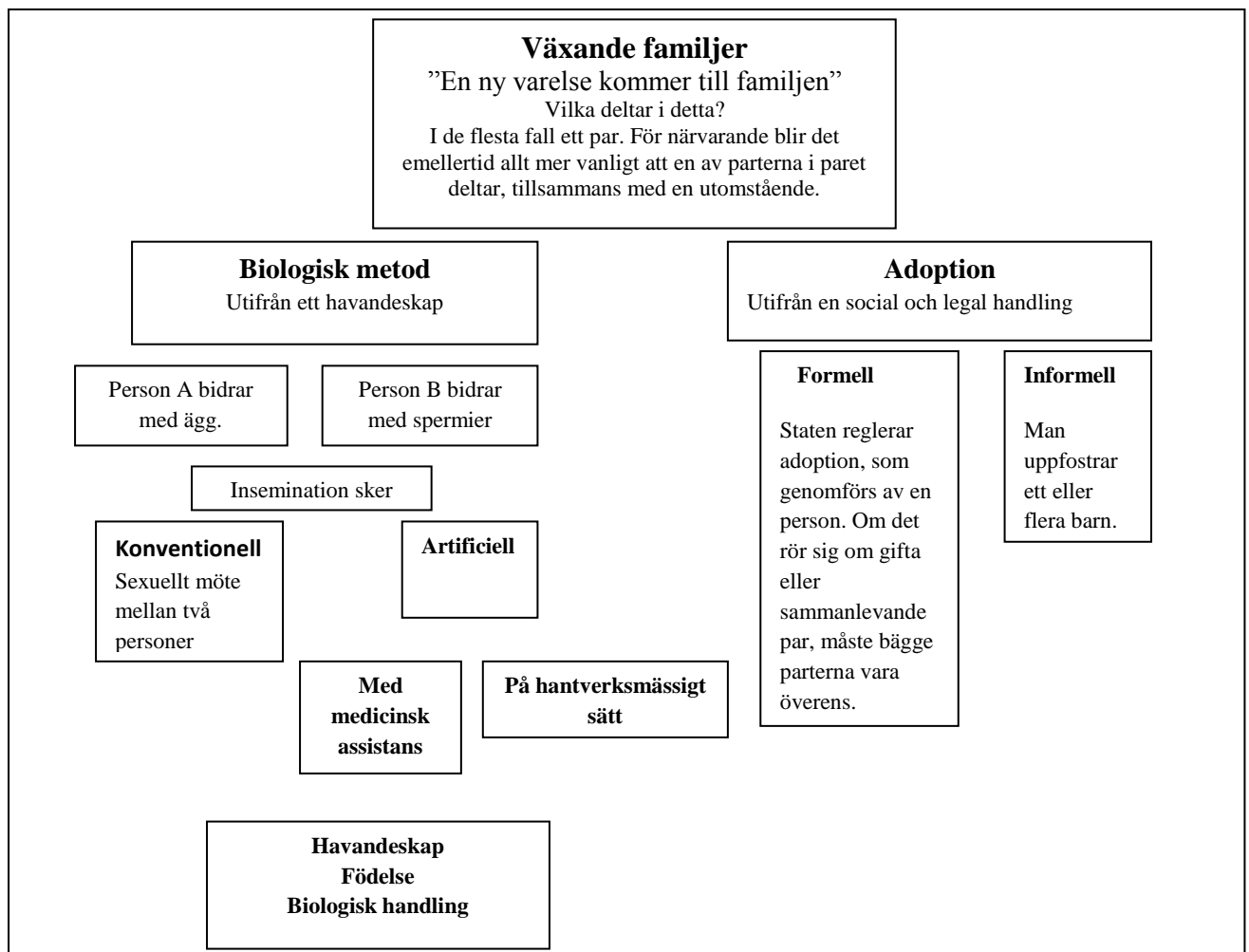
När det gäller bildandet av familj, konstateras att i Declaración Internacional de los Derechos Humanos (Internationella deklARATIONEN om mänskliga rättigheter) står i artikel nr 16 följande:

1. Män och kvinnor i giftsmogen ålder, utan restriktioner på grund av ras, nationalitet eller religion, har rätt att gifta sig och bilda familj och åtnjuta jämlika rättigheter vid giftermål, under äktenskap och vid upplösning av äktenskap.
2. Endast genom de blivande makarnas fria och fulla samtycke får äktenskap ingås.

3. Familjen är den naturliga och grundläggande enheten i samhället och äger rätt till skydd från samhället och staten.

Under de senaste åren har jag genomfört intervjuer med flera homosexuella och lesbiska kärnfamiljer, som alltså är ett par som känner sig som en familj och mer än så om de, som i vissa fall, har barn från tidigare förhållanden. En transsexuell kvinna som har en mångårig relation med sin partner, som definierar sig som heterosexuell. En transgenusperson som bildat egen familj, efter att vid mer än ett tillfälle tagit hand om transsexuella ungdomar som kastats ut av sina ursprungsfamiljer, när de accepterat sina könsidentiteter och bildat familj med dem. Ett par lesbiska tjejer som för många år sedan bestämde sig för att skaffa barn. En av dem blev gravid med en donator. Sonen är nu 9 år gammal. Genom dem har jag träffat ett annat lesbiskt par som har två döttrar. Båda mödrarna blev gravida på konstgjord väg genom att köpa sperma från en anonym donator. Jag har även träffat en homosexuell man som för många år sedan lagligt adopterade och uppfostrade ett par barn som övergivits av sina biologiska mödrar. Kort sagt, HBTQ-människor vars gemensamma karaktäristika är, att de någon gång förenat sig med en annan eller andra personer i ett projekt för ett gemensamt liv.

De personer jag intervjuat, har beslutat att bilda familj och i vissa fall har de beslutat att utöka familjen.

Många av dessa människor har en önskan om att bli mödrar eller fäder, och för att lyckas med det tar de sin tillflykt till metoder som teknologin givit till mänskligheten: Artificiell insemination eller surrogatmoderskap. Kort sagt, exempel på dessa metoder har blivit offentliga under senare år. Följande diagram visar de olika sätt på vilka kärnfamiljer kan få familjemedlemmarnas antal att växa.

Ricky Martin, Elton John och andra inom media och underhållningsvärlden i det offentliga rummet och så närvarande i vardagslivet för stora delar av samhället, har i den folkliga föreställningsvärlden infört möjligheten att det förekommer familjer som består av HBTO-personer.

På lokal nivå, beslutade ett lesbiskt par att framträda offentligt och berätta om sina erfarenheter. De intervjuades i tv och i tidningar. De hade bestämt sig för att skaffa barn, en son som är nu nästan 10 år. Självklart är det nödvändigt att visa fler och fler fall. Bortsett från personliga vittnesmål, har man vid mer än ett tillfälle inom konstvärlden synliggjort mångfalden av existerande familjebildningar och familjer som består av HBTO-personer. I februari 2009 visade man på Centro Cultural de España (Spaniens kulturella centrum) utställningen *Historias de amor* (Kärlekens historia) och i juni 2011 utställningen *Las nuevas familias* (De nya familjerna).

Vilka rättsliga konsekvenser får ett socialt och naturligtvis, lagligt erkännande av familjemångfald? Familjerätten har under det senaste århundradet, utvecklats och fortsätter kontinuerligt att göra det. Ett par exempel räcker. Fram tills för några decennier sedan förekom i vårt land, diskriminering mellan legitim börd och naturlig börd (som födda utom äktenskapet kallades). Giftna kvinnor var också förhindrade att fatta självständiga beslut. Som socialt och rättsligt beroende av maken, skulle de ha tillstånd av honom. Dessa förhållanden har långsamt förändrats, även om mycket återstår att göra. Det sunda erkännandet av kvinnors samt barns och ungdomars rättigheter har skapat hälsosamma förändringar för familjer och för samhället som helhet. Det är dags för de tusentals familjer som består av HBTO-människor, att få likställd tillgång och erkännande av de rättigheter som tillkommer dem som bildar familj; besöksrätt på sjukhus och fängelser, rätt till samtycke i hälsofrågor, tillgång till ömsesidiga krediter, försäkringar, arv, delad gemensam egendom och så vidare. De är helt enkelt fall, där enkel jämlikhet inte existerar.

Men definitivt måste kampen fortsätta, eftersom familjerna också måste demokratiseras internt. Som texten i en sång säger: "Revolutionen börjar i hemmet". Det är där maktrelationer utvecklas till ojämlikhet. I korthet, det krävs mycket eftertanke och definitivt massor att göra i våra offentliga kamp, men också privat och i vardagslivet. För detta har ingenting att göra med religiös övertygelse, vilken är helt respektabel. Man måste humanisera familjen och inte helgonförklara den, eftersom en familj är en funktionell enhet för relationerna inom den, oberoende av vilka som ingår. Staten måste aktualisera perspektivet

mångfald i familjebegreppet. Det är ofrånkomligt att tänka om och återskapa familjerätten, eftersom det är en skyldighet vi har mot varandra, mot oss själva och mot kommande generationer. För vi vill att vårt land att vara så som vi alltid har drömt om att leva i.

* Ingenjör och universitetsprofessor i statistik i Lima, Peru. Han har genomfört studier i socialpolitik med inriktning mot genus, befolkning och utveckling vid Universidad Nacional Mayor de San Marcos i Lima, Peru. Gay-aktivist för socialt och rättsligt erkännande av sexuell mångfald i samhället.

CHILE: Transsexuell verklighet i Chile

OTD *

De förhållanden som vi transpersoner (transsexuella, transgenus, transvestiter) och intersexuella har i Chile, liknar de i andra länder i Latinamerika och Karibien. Våld utmärker våra liv från födseln. I vårt land finns ingen allmän, offentlig politik som syftar på respekten för könsidentitet som en mänsklig rättighet, eller som erkänner existensen av människor som passerar könsgränser och inte nödvändigtvis kan klassificeras som män eller kvinnor enligt den heteronormativa, binära och socialt påtvingade modellen.

Verkligheten för transkvinnor är det mycket grym. Vi behandlas som "bögar". I skolorna diskriminerar man oss. Från barndomen blir vi diskvalificerade, utsätts för fysiska aggressioner och blir retade, vilket till slut får oss att överge studierna. Detta i sin tur, begränsar oss omedelbart och hindrar oss från att utvecklas i kvalificerade arbeten. Följaktligen går vi ut på gatorna för att bedriva sexhandel, det enda redskapet att försörja sig. Vi exponerar oss för gatans brutalitet och lider av effekterna av känsligheten för hiv/aids, sexuellt överförbara sjukdomar, alkoholism och narkotikamissbruk.

Vi inom gruppen transsexuella kvinnor, måste kämpa mot ett diskriminerande machosamhälle med nynazistiska grupper som förföljer och mördar oss, och en diskriminering från statsapparaten sida, bland annat genom polis och kriminalare, kommuner och hälsovård. Några transsexuella kvinnor har dött i väntan på att bli behandlade, eftersom läkare vägrat ta hand om dem. För **läkarna är vi "bögar i kvinnokläder". Att vi är MÄNSKLIGA VARELSER** saknar betydelse för dem.

Transpersoner (transsexuella, transvestiter, transsexuella) och intersexuella i Chile är marginaliserade av staten. Sedan årtal vilar lagarna i parlamentet. Inte ens i år, när en lag om "icke-diskriminering" ska antas, beaktas transkollektivet eller könsidentitet som eventuell kategori för diskriminering. Endast sexuell orientering inkluderas. Våra parlamentariker utgår ifrån att transidentitet inkluderas i begreppen "kön" och "sexuell läggning". På grund av denna allvarliga exkludering, påverkar Organización de Transexuales por la Dignidad de la Diversidad, OTD (Transsexuellas organisation för mångfaldens värdighet) parlamentet kraftigt, genom att ständigt närvara i den chilenska kongressen och där utbilda och medvetandegöra våra politiker.

Det existerar inte någon jämlik tillgång till hälsovård för transpersoner. De behandlas av yrkesverksamma utan specialistutbildning. Det är inte heller möjligt att få fri tillgång till ersättningshormoniell behandling eller könsbyteskirurgi, eftersom det inte finns någon allomfattande vårdplan på regeringsnivå eller någon övergripande offentlig politik som omfattar transpersoner. Det finns inte

heller allmänna sjukhus som garanterar värdig omvårdnad och respekt för könsidentitet, vilket resulterar i att transpersoner försvinner från förebyggande eller lindrande hälsovård.

Inom det rättsliga området, har mycket få transpersoner lyckats genomföra lagligt namnbyte och könsregistrering, eftersom det inte finns någon lag om könsidentitet som reglerar medicinska och juridiska processer. Frågan om att få juridiskt erkännande av sin identitet, blir beroende av kriteriet, eller icke-kriteriet, hos en av republikens domare. Transpersoner måste underkasta sig en psykologisk utvärdering och presentera ett psykiatriskt intyg, som vitsordar att de lider av störd könsidentitet eller transsexualism. Det bör noteras att i den akademiska utbildningen av psykologer och psykiatriker, ingår inte transsexualitet, så de är alltså professionella utan adekvat utbildning. Detta innebär att "någon som inte kan, ska berätta för oss vilka vi är och bestyrka det". Detta tydliggör återigen kränkningen av våra rättigheter.

Krav i transmännens fall, är att ha genomgått mastektomi och hysterektomi, att de alltså är sterila. När det gäller transkvinnor krävs kirurgi som innebär genitala ingrepp, något som mycket få människor kan välja på grund av höga ekonomiska kostnader. I bägge fallen måste det finnas ekonomiska resurser och möjligheter att övertyga en advokat, som är villig att riskera sin karriär genom att ta sig an en transsexuell persons fall. Observera att transpersonen inte kan fatta beslut om sin egen kropp.

Vi transpersoner utmanar en utvecklingsmodell som är påbjuden av ett machosamhälle, så den stora majoriteten av transbefolkningen lever under ovärdiga och usla förhållanden utan tillgång till grundläggande rättigheter som jämlik tillgång till hälsa, arbete, social trygghet, boende, kost, miljö, kultur, rekreation, social och politisk delaktighet, sexuella och reproduktiva rättigheter samt frihet att bestämma över våra liv och våra kroppar.

De sociala problem som transpersoner möter, kan sammanfattas i den så kallade "transfobiska cirkeln". En ond cirkel som grundar sig på följande: För att kunna få ett arbete, måste det nationella identitetskortet överensstämja med det yttre utseendet; för att ändra detta dokument måste man underkasta sig könsbyteskirurgi; för att få tillgång till denna kirurgi krävs tillgång till resurser; och för att få tillgång till resurser måste man arbeta.

Transpersoner i Chile och hela Latinamerika behöver akut ett antagande av lagar som stadfäster vår frihet att uttrycka könstillhörighet och leva i överensstämmelse med våra känslor till fullo, med kärlek och respekt för våra kroppar.

Av dessa anledningar arbetar OTD på alla möjliga fronter för att utrota transfobi och fördomar inom samhället. För mer än kvinnor och män är vi människor!

* OTD, Organización de Transexuales por la Dignidad de la Diversidad (Transsexuellas organisation för mångfaldens värdighet)

ARGENTINA: Trans pionner från Tucuman

Hojas de Trébol *

För 21 år och en dag sedan beslutade Världshälsoorganisationen att ta bort homosexualitet från sin lista över psykiska sjukdomar, även känd som DSM IV. Det var för mindre än tre decennier sedan som det psykiatriska förbundet **fortfarande kunde betrakta oss som sjuka om vi gillade personer av "samma kön"...**

Igår på folkbokföringen i San Miguel i Tucumán följde vår grupp av mångfaldsaktivister med våra transsexuella vänner på något som kan verka litet, men stora mål når man genom att ta ett steg i taget:

Från och med idag kan transvestiter och transsexuella personer i Tucumán ha foton på sina identifikationshandlingar som speglar vem de är i sitt dagliga liv. Tidigare har man tvingat dem att klä ut sig till när man skulle ta foton.

Transsexuella personers liv är förenat med svårigheter och uteslutningar vilka är ett resultat av oförmågan hos ett strikt binärt samhälle, fokuserat på manligt och kvinnligt, och som har svårt att förstå och acceptera dem i mångfalden vilka vi **inte tycker passar in mönstret om hur en person "borde vara" enligt dess kön.**

Hur många gånger har vi sett en transexuell person stå i en kiosk, vara lärare på universitetet eller köra en taxi? Varför fortsätter det enda möjliga ödet för nästan alla transsexuella kvinnor att vara prostitution?

Detta kommer inte att förändras bara genom att byta ut en bild i en anteckningsbok, inte heller genom att man byter namn på personen i samma bok. Inte heller bara genom att man nu sätter det krysset i den lilla rutan mittemot där det var innan (det är vad vi vill uppnå med Lagen om Identitet som vi kräver)

Men allt detta kommer att hjälpa oss, för nu kommer vårt folk börja bli medvetna om att vi som personer har rätt att vara som vi vill vara och att vårt val, så länge det inte skadar andra, ska respekteras.

Så om en person har penis men känner sig som en kvinna och bestämmer sig för att vara kvinna, ska denna person kunna kräva, med lagen i sin hand, att bli erkänd som kvinna. Och ingen ska heller kunna tala om hur en kvinna ska konstrueras.

En transexuell kvinna ska till exempel kunna studera till förskollärare och söka anställning på skolan Santa Rosa, hos de dominikanska systrarna. Och systrarna ska inte kunna neka henne en plats på grund av att hon är transsexuell, eftersom denna institution måste lyda under samma lagar som styr det sociala livet för hela det argentinska folket.

Medlemmen Pelusa Celayes, lokal referens för ATTTA, sa i ett saftigt informationstal förra **veckan att " det också finns transsexuella killar och de borde också vara med oss". Vem känner till de manliga transsexuella tucumanos?**

Utanför barerna med just den miljön är de knappt synliga, och deras problematik ignoreras som om den inte skulle ha existerat.

Här om dagen på Festivalen för Mångfald i bassängen var en del människor väldigt misstänksamma mot kamerorna, medan andra kom springandes mot oss för att vittna, och det gjorde de med en smittsam entusiasm.

Men något som imponerade på oss var uttrycket av terror i ansiktet på en ung transsexuell kille, klädd i svart från topp till tå, nät vi berättade för honom att vi höll på med ett tv-program och frågade om han ville säga något.

Nästan som om vi skulle slå honom. Och det är det som händer alldeles för många transsexuella personer i det dagliga livet: slag.

Igår fick den något dystra Folkbokföringsbyggnaden, men en atmosfär av otålighet, oändlig väntan och den omisskännliga doften av byråkrati, för en stund kläs upp till fest i regnbågens färger.

De transsexuella medlemmarna och vi som följde med dem fick lyssna på en kort och precis presskonferens där Teresa Ivankow (Provinsdelegat i INADI) **bekräftade att Lagen om Identitet vilken vi jobbar för "är en fråga om mänskliga rättigheter och är en del av det Projektet Nationell och Populär. Tucumán är den banbrytande provinsen i NOA genom att låta transsexuella personer ha foton på sina identitetshandlingar som visar vem de är. Detta visar att frågan och de mänskliga rättigheterna kan samexistera och att det finns offentliga tjänstemän som förstår det".**

Sedan sa Dante Loza, chef på folkbokföringen, att " det handlar om en öppning för ett mer jämställt samhälle på alla sätt och vis. Man måste öppna dörren för konkreta handlingar så att vårt land inte blir ett land med klyftor och uppdelningar. Projektet måste bygga på enighet mellan alla".

Vi måste, med risk för att bli anklagade för att vara naiva, erkänna att för att förena de olika och de lika måste man söka enheten. Fascismen upprätthåller sitt

styre genom att skapa "andra" som är "annorlunda" vilka måste placeras i ghetton för att de inte ska störa det bra folket, de rätta personerna, "oss".

Strategin för att avancera mot ett humant samhälle där alla vi människor nå dit vi vill, men samtidigt vara tillsammans, blanda oss, sammanfläta oss baserat på vad vi har gemensamt och berikas av mångfalden, av mängden av röster och känslor, tills alla små rutor försvinner.

* Colectivx de Género y Diversidad Afectivo Sexual (Kollektiv av genus och Sexuell-Affektiv mångfald) Tucuman, ARGENTINA

PERU: Situationen för transpersoner i Peru

MHOL *

Trots att man under de senaste tio åren gjort framsteg när det gäller den allmänna kunskapen om skillnaden mellan sexuell läggning och könsidentitet och i arbetet med att etablera homosexuellas och transpersoners olika behov och politiska krav, så är idén om att homosexuella är "män fångade i en kvinnokropp" som försöker kompensera för detta naturens "misstag" genom att klä sig i kvinnokläder och anta feminina beteendemönster, oftast med en tendens till överdrift och skandalöst beteende, fortfarande en vanlig uppfattning i den peruanska tankevärlden.

På grund av denna uppfattning har transidentitet inte förrän nyligen setts som en oberoende politisk identitet, det är en idé som dykt upp bara under de senaste fem, sex åren.

Hopblandningen av sexuell läggning och könsidentitet har dessutom under många år orsakat motsättningar och missförstånd mellan homosexuella och transpersoner.

Många homosexuella ser män med kvinnligt könsuttryck som "*tracas*" ("transor", ett nedsättande namn för transvestiter) eller "*deschavadas*" (ungefär "fjollor", ett negativt namn för personer med manligt biologiskt kön men kvinnligt könsuttryck. övers. anm.), samtidigt som många som vi – om vi ska hålla oss till de akademiska definitionerna – definierar som transpersoner menar att homosexuella män inte vågar acceptera vem de egentligen vill vara och är "*ahombrados*" ("byxbögar", nedsättande namn för homosexuella med ett normativt könsuttryck övers.anm).

Enligt "fjollornas" mening (vilken, som vi redan nämnt, också reflekterar åsikterna hos en stor del av den peruanska allmänheten) är det oförenligt att vara homosexuell och att vara man och därför drar man slutsatsen att ALLA homosexuella män, i någon utsträckning, egentligen vill vara eller åtminstone så mycket som möjligt likna kvinnor.

Transvestiter, transsexuella och andra personer vars könsidentitet lutar åt det feminina, menar att homosexuella vars identitet, och framförallt vars könsuttryck (klädsel, beteende, attityd) är mer maskulint, är personer som inte vågar acceptera sig själva, som inte är tillräckligt modiga för att erkänna för sig själva "att de egentligen vill vara kvinnor" och agera därefter. "Fjollorna" anklagar "byxbögarna" för att leva en lögn, de menar att det "bedrar" sig själva och andra.

Vad som ligger bakom den här kopplingen mellan homosexualitet och "kvinnlighet" är att ett av de viktigaste definierande tecknen på manlighet är att en man bör vara "orörd", det vill säga att man inte har blivit analt penetrerad.

Om en man har blivit penetrerad, slutar han vara man och "måste" då enligt könsdikotomin vara kvinna.

Å andra sidan, för att ingen man ska glömma den här principen, så finns *bögspöket* som skrämmer både vuxna och barn.

Skräcken för det här "spöket" inpräntas hos männen redan under barndomen, då de präglas in i den sexistiska mansrollen. Den här skräcken övervinns aldrig eftersom den fungerar som en definition av vad det innebär att "vara man". Och det är nödvändigt att upprätthålla den eftersom, som vi vet, så är inte maskulinitet en definitiv egenskap utan något som konstant måste bekräftas av ens likar; På så sätt lever alla män i en dynamik där deras manlighet förstärks i samspel med deras omgivning.

Samtidigt, med hjälp av massmediernas bilder, så får detta spöke formen av en **man klädd i kvinnokläder som "desperat" men framgångslöst försöker likna en kvinna.**

Med tanke på det ovannämnda så är det inte förvånande att transpersoner i Peru får stå ut med mycket stigmatisering och diskriminering. Majoriteten av transpersonerna går inte ut gymnasiet och det är väldigt få av dem som har någon yrkes- eller akademisk utbildning. De enda yrken där de accepteras är arbeten inom skönhetsvård eller prostitution. I Lima var det, innan den nuvarande kommunledningen tillträdde i januari 2011, vanligt att lokalpolisen förföljde och misshandlade de transkvinnor som ägnar sig åt gatuprostitution. Och då ska man vara medveten om att prostitution inte är brottsligt i Peru.

Transpersoner faller offer för misshandel och mord och, även om det inte finns några officiella siffror, så beräknar man enligt de siffror som frivilligorganisationerna Promsex, MHOL och Instituto Runa har sammanställt att ungefär hälften av de 70 hatbrott som varje år begås mot HBT-personer drabbar transpersoner.

Men, mitt i den här nedslående bilden har det trots allt tänts några hoppets ljus. Särskilt viktigt är bildandet av organisationer som specifikt arbetar för transpersoners rättigheter och som befinner sig i processen att utarbeta en identitetsdiskurs som skiljer sig från kraven från bögar och lesbiska. Här har man inspirerats mycket av Lohana Berkins från Argentina och hennes organisation ATTA. Två transorganisationer är särskilt viktiga i den peruanska aktivistbilden, **Ángel Azul** (Blå ängel) som arbetar i Lima och **Red Trans** (Transnätverket) som försöker arbeta på nationell nivå. Dessutom gör organisationen Instituto Runa ett viktigt arbete för synliggörandet, särskilt genom det offentliga arbete som Belissa

Andía, en framstående ledare för den internationella HBT-organisationen ILGA, utför.

* MHOL står för *Movimiento Homosexual de Lima* (Gayrörelsen i Lima)

ECUADOR: Vägen mot en lag till skydd för transsexuella kvinnors könsidentitet är inte en önskedröm

Rashell ERAZO *

Man skulle kunna säga att det finns ett definitivt före och efter när man pratar om HBTI-personers rättigheter i Ecuador. Vändpunkten kom i november 1997 då dåtidens aktiviströrelser för sexuell mångfald, efter en välkänd och väl genomförd kamp för sin frihet och värdighet, lyckades få Konstitutionsdomstolen att avkriminalisera homosexualitet. Fram till dess hade den skamliga artikel 516 i Brottsbalken likställt homosexualitet med ett brott, det var en artikel som inte kunde ses som något annat än ett verkligt attentat på medborgarnas rättigheter. Det var en lagtext som trampade på och förringade friheten och skyddade de element av repressionsmakten som släppte lös sitt sjukliga hat mot en del av befolkningen som redan var sårbar ur ett mänskliga rättigheters perspektiv. Dessa element orsakade både fysiska och psykiska skador, många har dött på den plågsamma vanärens väg, med stöd från den respektlöshet för andra människor som uttrycktes i lagen.

En av dessa aktiviströrelser utgjordes just av transkvinnor (transvestiter, transgender och transsexuella), denna grupp som fortfarande hör till de mest sårbara i dagens Ecuador organiserad sig i den organisation som då kallades "*Asociación Coccinelle*" och som senare blev *FEMIS* och kämpade sida vid sida med andra HBT-organisationer som bl.a. "*Triángulo Andino*", "*Fedaeps*" och "*Soga*". Transkvinnorna var ansvariga för insamlingen av de nära 1800 namnunderskrifter som behövdes för att bestrida artikel 516 och de lyckades. Detta markerade början på en samhällelig förändring i frågor om förtryck och diskriminering som så småningom började spridas, man skulle kunna säga att sakta men säkert så började man märka en lindring av stigmatiseringen av HBTI-befolkningen. Men diskrimineringen existerar fortfarande och det gäller kanske framförallt den mest synliga delen av gruppen, d.v.s. transkvinnor.

Det ecuadorianska samhällets särdrag med dess institutionaliserade machokultur och förtryck, är starka faktorer i acceptansen av diskriminering av transkvinnor **som något " normalt " och vardagligt**. För när det gäller Ecuadors konstitution, som godkändes av parlamentet år 2008 och som enligt många är den näst bästa konstitutionen i Latinamerika, så stärker den snarast HBT-personers positioner i kampen för de sociala förändringar som fortfarande behöver genomföras i landet. I den här kontexten har vi transkvinnor i Ecuador under de senaste fem åren organiserat oss för att kunna ställa krav på egen representation. Det är tack vare detta arbete som transkvinnor idag, med stöd i konstitutionen och artikel 84 i Folkbokföringslagen, har laglig rätt att byta från ett manligt till ett kvinnligt

namn. Dessutom är det idag möjligt att på våra identitetshandlingar ha ett foto med vårt kvinnliga yttre utan några som helst problem. Det bör nämnas att dessa framsteg har gjorts tack vare samarbete mellan transaktivister och statliga instanser som justitieombudsmannen.

För att avsluta är det viktigt att nämna fallet med Estrella Estévez som efter nästan två års laglig process lyckades få rätt till att erkännas som kvinna och få det inskrivet i folkbokföringen. Det var en viktig framgång men det visar också på vikten av att få igenom en könsidentitetslag som ger alla transkvinnor rätten att erkännas som kvinnor och att den ecuadorianska staten på ett effektivt sätt garanterar de aspekter som har att göra med transitionen från man till kvinna. Och att man därmed erkänner denna som något som inte bara handlar om en estetisk aspekt utan också är en psykologisk nödvändighet som har att göra med varje persons självförverkligande. Vi vill att det som står i landets lagar också ges uttryck i praktiken, och hoppas på en verklig inkludering och respekt för mångfalden.

* President för organisationen *"Asociación ALFIL"*

Medlem av Medborgarnas kontrollorgan *"Diversidad"*

Representant för Ecuador i REDLACTRANS, transorganisationen för Latinamerika och Karibien

www.facebook.com/aso.alfil, www.redlactrans.org.ar

ARGENTINA: Den sexuella mångfalden och utbildningen

Stella Maris ALFONSO *

Mina uppskattningar i detta ärende, hör enbart till mina kunskaper om mitt egna land, Argentina. Även innan lagen för könsneutralt äktenskap sanktionerades för ett år sedan, existerade lagen om integrerad sexualundervisning, som tillämpas på alla utbildningsnivåer: initiala, grund och mellan. I denna ingår mycket viktiga teman såsom fortplantning, könsorganen, tonårsgraviditeter, förebyggandet av AIDS och det som berör oss föräldrar: sexuella läggningen, dess mångfald och den sexuella identiteten.

Det finns inga tveksamheter att dessa lagstiftande prestationer haft mycket hårt motstånd från olika sektorer i samhället generellt men även vissa särskilda såsom kyrkan, mer ortodoxa och konservativa religioner. Det fortsätter vara svårt att inrätta sexualundervisningen i skolorna då det saknas pedagogiska resurser, lärarutbildning, undervisningsmaterial men framförallt saknas mental öppenhet både på hemmanivå såsom i skolan. Det är logiskt att det är så då jag anser att det är djupa sociala förändringar och därför kommer de att kräva mycket tid att genomföra. Jag är lärare på grundnivå och har konstaterat genom mina dubbla roller som lärare och mamma att våra barn och elever uppfattar det redan i mycket tidig ålder att de skiljer sig åt från andra, de förstår dock inte vad det är som gör att de skiljer sig åt. De lever år av osäkerhet, känner på sig felaktigt att något inte fungerar som det ska hos dem. Detta var orsaken till perioderna av förvirringstillstånd hos min dotter Romina när hon var liten.

När tonåren uppnås blir det ännu mer komplicerat: skämten sprider sig, införs att ha heterosexuell pojkvän eller flickvän, vilket leder dem till att ha ett dolt emotionellt liv där de förnekar sig själva.

Det är av dessa anledningar som jag nu skriver mina ord. Jag känner en moralisk och social skyldighet att dela med mig av mina erfarenheter i livet för att förvisa liknande situationer som fortsätter skada utvecklingen och tillväxten för så många barn och ungdomar som kan hålla på att lida inför sin icke heterosexuella sexuella läggning som förvärras av felaktig information från sina familjer, lärare och kamrater. I vilket fall, vid denna tidpunkt av händelserna känner särskilt jag mig, och föräldragruppen och många andra människor tröstade och stolta av de lagar vi uppnått och dess välgörande resonans för våra nära och kära och de kommande generationerna. Vi önskar detsamma till alla de länder som ännu är på väg att uppnå såna resultat och att dessa sociala händelser, när de förökar sig, blir beståndsdelar i en mer färgrik och enad mänsklighet.

* Presidenta, PFLAG (Padres, Familiares, Amigos de Lesbianas y Gays),
Buenos Aires ARGENTINA

MEXICO: Fenomenet mobbning

Rosa FEIJOO ANDRADE *

Stiftelsen Fundación Hacia un Sentido de la Vida A.C. FUNSEVIDA, (Mot en mening med livet) som jag tillhör, har nyligen presenterat ett projekt för Undervisningsdepartementet i delstaten Veracruz som accepterades och nu, med positivt mottagande och gott resultat, används i 50 gymnasieskolor i städerna Xalapa och Veracruz.

Projektet heter "Att förstå och motverka mobbning på grund av homofobi i skolorna" och genomförs i form av undervisning/workshops om sex olika typer av mobbning eller trakasserier som kan förekomma i våra skolor (beroende på socioekonomisk status, ras, religion, fysiska kännetecken, psykiska eller fysiska funktionshinder, kön och/eller sexuell mångfald). Man lägger dock större vikt vid homofobiska trakasserier, eftersom de sker med mer hat och större raseri. Den attackerade personen har heller ingen att vända sig till, eftersom han eller hon generellt sett, också är attackerad i sitt eget hem och detta är en typ av angrepp som kvarstår hela livet för det enskilda offret.

Av denna anledning har workshopen ett avsnitt som ägnas åt att förklara vad sexuell mångfald är, med tonvikt på vad som hittills vetenskapligt upptäckts inom sexologi. För närvarande är t.ex. orsakerna till sexuell mångfald inte kända och en person kan upptäcka sin sexuella läggning under hela livet. Det är inte något som man väljer, det smittar inte (eftersom det inte är en sjukdom) och är inte heller något man lär sig.

Sambandet mellan mobbning och sexuellt överförbara infektioner inklusive hiv/aids, förklaras också och man analyserar vad dessa angrepp innebär samt ger tips om hur man kan motverka dem. Tipsen är tillämpbara för alla de former av mobbning som är nämnda tidigare.

Trakasserier sker i många fall på skolans område (på toaletter och i avskilda hörn), och vid skolans slut. De ökar dag för dag via Internet, i något som kallas cybermobbning. Tre huvudsakliga deltagare är inblandade: mobbaren, den attackerade, och åskådarna. De senare kan vara skolkamrater, men även lärare och föräldrar, som genom okunskap eller bristande uppmärksamhet kan se dessa attacker som en normal del av uppväxtprocessen. De har genom underlåtenhet blivit delaktiga i händelserna, utan att inse det.

Men hur fick ett attackerande barn en sådan personlighet?

Unga översittare är små människor med mycket låg självkänsla. De är fulla av smärta, ilska och rädsla på grund av det sätt de har behandlats i hemmet från den dag de föddes (även orden dum eller korkad är aggressiva) och har dessutom lärt sig ett diskriminerande beteende och förakt, av de vuxna som

omger dem. Detta är ett arv som barn fått sedan generationer tillbaka. Dessa barn tenderar att "hämnas" attackerna och gör det just i skolan och på någon som är svagare än honom eller henne.

Offret har också låg självkänsla som har utvecklats genom det sätt han eller hon har behandlats hemma. Sammanfattningsvis har angriparen och den angripne kommit till skolan med de personligheter som skapats i hemmet, och för lärarna är det mycket svårt att motverka situationen utan konstant stöd och engagemang från föräldrarnas sida.

Vi anser att workshopen fyllt sin uppgift att analysera vad fenomenet mobbning är, och öka medvetenheten om problemets allvar. Beträffande detta citeras ett stycke från en artikel som publicerades i La Jornada den 6 februari 2010, med titeln **"Víctimas de la violencia, 80% de niños"** (Offer för våldet, 80% av barnen).

"Åttio procent av mexikanska barn utsätts för våld, både inom familjen och i skolan, på grund av händelser relaterade till organiserad brottslighet och militärockupation i vissa delar av landet", hävdar Maria Josefina Carbajal Menendez, direktör för Rädda Barnen i Mexiko.

Bland de föräldrar som deltog i workshopen, avslöjades fall av intrafamiljärt våld och ett fall där ett 6-årigt förskolebarn kom hem blåslaget, efter att ha blivit mobbad av en liten skolkamrat. Detta bekräftar den idé som vi på Funsevida har, att problemen förekommer på alla nivåer och att workshops bör ges från förskola till gymnasium.

Alla skolor rapporterade fall av alla typer av mobbning, inklusive attackerna mot klassens flitigaste elever och självfallet, homofobiska trakasserier.

Avsnittet om sexuell mångfald väckte stort intresse och många frågor ställdes. Vi tror, att vi har skingrat alla tvivel och uppfyllt syftet att bekämpa homofobi bland medhjälparna, vilket ju bekräftar att alla i vårt samhälle är homofober, på grund av hur kulturen påverkar vårt tänkande och hela vårt liv.

Workshopen väcker tankar om att detta, att inte synliggöra vår homosexuella befolkning, är en diskriminerande handling. Lärarna instämde i detta, men ansåg att om de öppet erkände detta, skulle man få problem med föräldrarna som säkert skulle säga att "skolan främjar homosexualitet" (vilket är omöjligt, som vi såg i avsnittet om sexuell mångfald). Med detta som exempel, blir det tydligt att lärare ofta möter konservatism hos föräldrarna och har svårt att motverka homofobiska trakasserier.

Övergripande förslag

I vissa skolor föreslog man att workshopen borde ges för alla föräldrar. Detta vore svårt, eftersom vi vet att många föräldrar arbetar och att många andra försummar skolfrågorna. Denna typ av problem rapporterades från alla skolor och vi ser idén som utopisk (men varför inte? Kanske kan den realiseras en dag). Det borde finnas en lag som ålägger arbetsgivarna att ge föräldrarna tillstånd att frånvara, när de kallas till skolorna, eftersom det är nödvändigt med ökad kommunikation mellan föräldrar och lärare för att lösa mobbningsproblem (och många andra).

På samma sätt påpekades det vara önskvärt att denna workshop gavs för alla lärare, biträdande rektorer, rektorer, administrativ skolpersonal och naturligtvis, elever.

I själva verket tror vi på Funsevida, att mobbningsituationen måste analyseras på tre fronter: lärare, föräldrar och elever i alla årskurser, för att problemen ska kunna motverkas effektivt.

Konkreta förslag

I en av de genomförda dynamiska övningarna, föreslog lärare och föräldrar följande:

- 1 .- Bättre kommunikation och kontakt mellan föräldrar och lärare, för att bryta den onda cirkeln av våld genom mobbning.
- 2 .- Informera eleverna om vad mobbning innebär och vad man kan göra åt det.
- 3 .- Medvetandegöra föräldrar om problemen.
- 4 .- Engagera alla skolans anställda i problemområdet.
- 5 .- Ständigt genomföra förebyggande kampanjer.
- 6 .-Omedelbart sätta stopp för aggressiva handlingar, genomföra uppföljningar med inblandade elever och ta kontakt med föräldrarna.
- 7 .- Ha en lista med professionella som inblandade elever kan kanaliseras till.
- 8 .- Visa större intresse för de inblandade föräldrarnas ansvar, för att de ska visa större förtroende och öppenhet mot sina barn.
- 9 .- Söka professionell hjälp för unga förövare och/eller unga offer.
- 10 .- Tala med unga vittnen till mobbning, be dem att rapportera, samt stärka känslor av solidaritet och empati hos dem.

Problem med mobbning har nu fått epidemiska proportioner i stora delar av

världen och i Mexiko ökar de för varje dag. Det är därför nödvändigt att sprida den här typen av workshops och andra typer av skriftlig eller mediarapporterad information. Jag uppmanar läsarna att söka på Internet på ordet "mobbning" för att informera sig och få större kunskap om problemen, så att var och en av oss kan dra vårt strå till stacken och motverka den sociala åkomma som drabbar oss.

* Fundación Hacia un Sentido de la Vida (Stiftelsen Mot en mening med livet), A.C.
Tfn (01228) 818 1963.
E-post: feijoo43@hotmail.com

BRASILIEN: Stackars Brasilien. Så nära Gud och så likt USA

Nilton LUZ *

Rättsstaten står och väger vid en korsning i Brasilien. Medan våldet mot homosexuella, bisexuella, transvestiter och transsexuella (HBT) förhärdas, förminsкас den lagstiftande och den verkställande makten av föråldrad konservatism. Den, i sin tur, är beredd att använda sig utav gränslösa politiska medel för att fortsätta bevara och utöka sin dominans. Den ekonomiska utvecklingen och Brasiliens nya globala ekonomiska geopolitiska position medför en konkret utveckling inom såväl sociala som politiska områden. Det utgör en skarp kontrast mot den ständigt växande makten hos religiösa fundamentalistiska grupper, som främst utgörs av evangeliker i Brasilien.

Det finns tre huvudsakliga förklaringar till det aktuella sакläget. Framförallt bör man ha i åtanke tillväxten av HBT-agendan. Likväl, senare erövringar såsom införandet av den HBT-politiska planen, vars råd och samordning sker i den federala regeringens regi. Dessutom har det brasilianska rättsväsendets giltigförklarande av samkönade äktenskap varit betydande. Bägge angelägenheter genomfördes extremt blygsamt, men under samma period vilket gav ett överväldigande intryck av att HBT-rörelsens framsteg ökat. Men å andra sidan resulterade "transparensens" politik i att frågan lyftes upp på agendan. Emellertid går det inte att bortse från HBT-rörelsens konstanta och konkreta kamp som i ständig takt ökar medvetenheten. Arbetet utvecklas i nära allians med en växande sexuellt frigjord generation. Vilket, i sin tur, är tidsenligt med den globala utvecklingen inom det här området.

Tillväxten av religiösa sekter och HBT-agendan i Brasilien medför en intressekonflikt. Vatikanens makt- och inflytelseförlust i världens mest katolska land i världen överhopar de evangeliska församlingarna med nya medlemmar. Dessa är nära besläktade med den kapitalistiska logiken (fundamentalistiska element som, exempelvis, skiljer USA från Europa). Den protestantiska etiken efterföljs strikt och den ständigt växande skaran av troenden betalar tiondeskatt och/ eller arbetar för kyrkan regelbundet. Kyrkorna, å sin sida, betalar ingen skatt och dom behöver heller inte redovisa sin resurshantering. Följden är en massiv tillväxt av sektanslutna i förbundskammaren och i den brasilianska senaten.

Emellertid är ett tredje element viktigt att ta hänsyn till. I länder där regimerna är vänsterledda brukar den sociala politiken vara prioriterad på agendan. I Brasilien har den Politiska reformen och andra strukturerande reformer inte lyckats avancera i den alltmer konservativa kongressen. Således har den regerande vänstern stagnerat i politiken som rör minskad fattigdom och sociala ojämlikheter.

Den växande samhällsklassen i Brasilien, som kallas D-klassen, har blivit noga granskad av statistiker och sociologer. Den utvärderar sig själv som pragmatisk, materialistisk, alienerad och evangelisk. Med en övervägande andel unga och kvinnliga anhängare, har inte D-klassen ett konservativt utgångsläge, men däremot påverkas den med lätthet genom inflytande och lögn. Låt oss granska vad det betyder, om man analyserar dilemmat som uppstod under presidentkampanjen 2010.

Arbetspartiets (Partido dos Trabalhadores) efterföljarkandidat Dilma Rousseff överöstes med den konservativa diskursen som, vid den tidpunkten, fokuserade på aborträtten. Smutskastningskampanjen i samspel med andra mindre betydelsefulla omständigheter, ledde till en andra röstningsomgång. Det skedde inte utan att den framtida presidentskan försäkrat att hon inte skulle initiera projekt som dom religiösa motsätter sig. Ett absurdt bakslag.

2011 slutade kvinnan vara dom religiösa fundamentalisternas främsta hackkyckling och istället korsfästes HBT-individerna. Utspelet rörande kitet mot homofobi är emblematiskt. Dom religiösa sjösatte en förtalskampanj i kitets **namn som innefattade flygblad mot det omdöpta "gay kitet" som distribuerades i kyrkorna, på torg, tunnelbanor och videos som inte ingick i materialet som utbildningsministeriet producerat. Originalversionerna mot homofobi hade granskats och utvecklats i samråd med organisationer som UNESCO. Aktionen räknade dessutom med taktiskt stöd av media som var benägen att opponera den nya regeringen. Presidenten återkallade materialet kategoriskt.**

Fastän moralismen och dom högerledda såväl som dom vänsterledda regeringarna motarbetar framstegen i kampen mot homofobin, ligger fokus idag på förändringarna. Argentina, Uruguay och Kuba är länder som gjort framsteg vad gäller främjandet av HBT-rättigheter. Måhända är USA den bästa parallellen till Brasilien. Där protesterar dom evangeliska samfundet framför kyrkogårdar **där man begraver homossexuella med skyltar där det står: "Gud hatar gays" och "Han hamnade i helvetet". Dom amerikanska evengeliska påtryckningsgrupperna** visar varför Tea Party-rörelsen hotar de amerikanska fundamenten. Vidare banar de väg för ett skrämmande scenario i Brasilien där den fundamentalistiska högern har en central roll. Smutskastningskampanjen 2010 mot kandidaten Dilma Rousseff, kvinnorna och HBT-rörelsen, framväxten av en fascistisk höger och acklimatiseringen av en överväldigad vänster är signaler på en illavarslande **"amerikanisering" i den brasilianska politiken.**

De sociala förbunden reagerar. Det har arrangerats demonstrationer som enar skilda rörelser såsom kvinno-, HBT- och landsbygdsrörelsen, mot den religiösa intoleransen i hela landet. Solidariteten har blivit ett centralt vapen gentemot den gemensamma fienden. Den religiösa fundamentalismen motsätter sig praktiskt taget alla sociala segment som klagande sukter efter brådslande

förändringar och fundamentalisterna hotar konstant dessa med än fler regressioner.

Med fördel tål det att reflekteras över att hur mycket det sekulära samhället än varit grundläggande i republikernas etablering, har den aldrig varit enväldig i den politiska maktens utövande. Den amerikanska presidenteden svärs med handen på Bibeln och dom religiösa symbolerna är mångfaldiga vid de offentliga brasilianska institutionerna. Trots att förhållandet mellan den republikanska staten och den katolska kyrkan är promiskuöst, bibehåller det en viss självständighet från sekulära intressen. Den grundläggande skillnaden är att de evangeliska kyrkorna är *involverade* i det statliga arbetet och de ekonomiska systemen. Därför misstänker vissa sektorer i de sociala rörelserna att de vill etablera en evangelisk stat i Brasilien.

Kanhända är det för tidigt att projicera terrorscevarion. Likväl bör man intensifiera populariseringen av mobiliseringen mot den nya politiska eliten i landet och i försvar mot statens sekularisering. Det är företrädevis fokus för kampen för de grupperingar som är aktiva inom den brasilianska sociala debatten. Innan Tea Party-rörelsen öppnar en filial här i Brasilien.

* Organisationskoordinator för Rede Nacional de Negras e Negros LGBT / Fórum Baiano LGBT (forumbaianolgbt.blogspot.com/)

ARGENTINA: Femeninologi, studiet av det kvinnliga

Oswaldo BUSCAYA *

Postulat: *mannens olösliga icke-sublimerade perversion och sexuella dubbelhet. Det starka motståndet mot det kvinnliga skulle inte vara av intellektuell art, utan ha ett känslomässigt ursprung; nämligen mannens olösliga icke-sublimerade perversion och sexuella dubbelhet, vilken också har sista ordet i den här teorin där det manliga fortfarande är lag.*
(Oswaldo Buscaya)

I staden Ciudad de Villa María i provinsen Córdoba, Argentina genomfördes den 12 och 13 maj i år ett mycket betydelsefullt kvinnomöte under titeln "Den andra nationella kongressen mot människohandel och trafficking" med mottot "Låt oss arbeta för ett land utan slaveri". Det var en extremt viktig händelse som kunde genomföras tack vare Alicia Peressutti, en uppskattad kvinna och en vardagshjälte i dessa tider då människohandeln har institutionaliserats som en utbredd farsot. Och när vi har en patriarkal "humanism" som står likgiltig inför lidandet och olyckan hos offren för denna skamfulla handel.

Ramaskriet mot handeln med vita, svarta och gula ger patriarkatet, i regerande-, lagstiftande-, och dömande församlingar möjligheten att skapa ett antal offentliga ämbeten för tjänstemän som ska "handlägga", "undersöka" etc. och på så sätt själva kan dra nytta av detta parasitiska, exploaterande och korrupta system som fortsätter att driva unga kvinnor, tonåringar och små flickor rakt i händerna på kopplare, eftersom vårt patriarkala ekonomiska system för många kvinnor inte erbjuder några andra möjligheter än prostitution.

För patriarkatet är kvinnan en handelsvara, ett objekt och det är oundvikligt att om hon ska tillåtas en plats i patriarkens "system" så är det genom att stå till tjänst med sexuella favörer. I det patriarkala samhället så visar våra mor-, farmödrar och mödrar oss att det egentligen bara är en gradskillnad mellan att sälja sig till en man, genom att gifta sig, eller till flera, och det är kvinnans sociala och ekonomiska underlägsenhet som är anledningen till hennes prostitution.

Min åsikt skulle avfärdas av patriarkatets representanter eftersom "det inte är något man pratar om", för detta är en sanning som inte patriarkatet vinner något på, det tjänar mer på sin hycklande karaktär än på att gå till botten med saker och tings beskaffenhet. Prostitution har funnits i alla tider men det är först med början på 1800-talet som den etableras och utvecklas som en gigantisk "social institution". Denna aktivitet utförs av en stor mängd människor som konkurrerar med varandra på en handelsmarknad. Den okontrollerbara trängseln i de stora

städerna och osäkerheten när det gäller att hitta arbete, gav en ökning av prostitutionen som man aldrig hade kunnat drömma om under någon tidsperiod i den patriarkala civilisationen. Under medeltiden organiserade sig kopplarna i skrän, som var fackorganisationer styrda av kungen för en av patriarkatets **bordeller och de kunde till och med använda sig av "strejker" för att säkerställa nivån på deras "priser"**.

Patriarkatet kommer alltid att vara berett att offra halva den mänskliga rasen för att bevara sin olösliga perversion och sexuella dubbelhet. Man yttrar inte ett fördömande ord om mannen, medan det försvarslösa offret, kvinnan, inte bara hålls fången av dem som äger henne medan hon utövar sitt yrke; utan också av alla **"myndigheter" som förföljer henne och av alla de fånganrättningar där hon stängs in**. Hallicken är en produkt av det miserabla patriarkatet, den verkligt skyldige till samhällets ojämlikhet, men patriarkatet njuter av immunitet och respekt trots att det är dess pinsamma hyckleri som har skapat både horan och hallicken för att tillfredsställa dess olösliga perversion och sexuella dubbelhet.

Kvinnan bör aldrig lita på mannen och det inkluderar mig. Vi bör "hoppa över" de påtvingade murarna; vi säger "hoppa" och inte riva, eftersom rivningen kommer att vara ett faktum när det kvinnliga tar över makten. Vi borde se patriarkatets lagar som illegala. Att respektera patriarkatets "legalitet" vore att respektera dess perversion och tvetydiga sexualitet.

* Osvaldo Buscaya, Psykoanalytiker
Femeninologi
Det kvinnliga är vägen

URUGUAY: Situationen för sexuella minoriteter (LGBIT)

Pablo NALERIO *

I Uruguay har LGBIT-rörelsen (LGBIT står för lesbiska, homosexuella, intersexuella, bisexuella) varit mer synlig på senare tid, något som orsakat olika reaktioner i samhället, från positiv acceptans till kraftigt avståndstagande.

Under de senaste åren har många grupper försvunnit och andra nya kommit till, bland annat på grund av de samhällsförändringar som orsakades av HIV-epidemin och den ändrade regeringspolitiken för sju år sedan från höger- till vänsterpolitik. Detta medförde en tydlig, delvis men inte enbart, positiv förändring i samhällsklimatet.

Denna nya politiska och sociala verklighet har ändrat homofoba attityder, med nya former av fobier mot homosexuella, lesbiska och transpersoner. Till exempel förekommer indirekta uppsägningar på arbetsmarknaden, verbal aggression där man använder gay och lesbisk som nedsättande uttryck och upptrappat fysiskt våld mot transpersoner. Det finns också betydande skillnader i tillgång till läkarvård, studieplatser och social service för dessa grupper.

A.MI.SE.U:s utåtriktade aktioner har bidragit till en bättre förståelse och en större medvetenhet från myndigheternas sida. Exempel på detta är bland annat: aktioner på den internationella dagen för kamp mot homofobin, offentliga debatter och sammankomster, möten med makthavare och stora offentliga aktioner och påverkansarbete för att ge tillgång till tidiga HIV-tester.

Men när vi jämför dessa framsteg med den verklighet vi lever i, blir det tydligt att trots framstegen i lagstiftning saknas en snabb normaliseringsprocess. Det saknas massiva åtgärder för att dels ge människor kunskap om denna lagstiftning och dels uppnå en mer sensibel inställning hos de berörda myndigheterna för att de mänskliga rättigheterna verkligen ska kunna garanteras. För att bekämpa homofobin i vårt land är det nödvändigt med grundlig undervisning om sex och samlevnad från de första skolåren, en effektiv implementering av antidiskrimineringslagstiftningen, liksom ett omfattande arbete för att allmänt göra samhället mer sensibelt.

Det är viktigt att notera att framstegen inte har nått längre än till en korrekt diskurs (som att det uruguayiska samhället säger sig inte diskriminera). Personer som tillhör sexuella minoriteter får inte gifta sig eller adoptera, eftersom detta skulle medföra negativa effekter för den bärande idén om familjen som samhällets grundpelare, vilken stöds av heterocentriska, homofoba och machistiska föreställningar med grund i katolska och ortodoxa trosuppfattningar.

Utan tvivel är det så att det frivilliga trägna arbetet av aktivister, som stöttats av olika organisationer och av samhällssektorer som är medvetna om förhållandena, har lyckats att förändra denna ytterst negativa verklighet och man ser resultat beträffande diskriminering, homofobi och ojämlikhet. Vägen har varit och är även fortsättningsvis mycket svår, men övertygelsen om vikten av lika rättigheter på det sociala området för alla är grunden för aktioner genomförda av A.MI.SE.U och andra sociala organisationer som arbetar för sexuella minoriteters rättigheter.

Avslutningsvis: stora framsteg har nåtts i Uruguay mot målet lika rättigheter. Men det är också nödvändigt att följa upp att dessa lagar verkligen används, och inte bara av dem som regerar. Framförallt är det viktigt att fortsätta att verka för att skolutbildningen är grundad på mångfald när det gäller jämställdhet, sexuell orientering, könsidentitet och kön med perspektiv avseende rättigheter, kön och generationer. Framstegen inom lagstiftning och normer måste följas av samma tillgång till jämlikhet som medborgare, med kostnadsfri vård för sexuella minoriteter och respekt för mänskliga rättigheter för alla utan fördomar.

Som aktivister vill vi prioritera ett bättre samarbete mellan olika organisationer och med olika sektorer. Vi kan inte stanna upp i kampen; vi kan fira framgångarna men ännu återstår mycket innan vi kan säga: målen har nåtts beträffande jämlikhet, jämställdhet och social inkludering av sexuella minoriteter i Uruguay. När den dagen kommer, kommer vi att se att fastän vi som samhällsvarelser diskriminerar och blir diskriminerade är det lättare och hälsosammare att leva tillsammans i jämlikhet och jämställdhet i en atmosfär av respekt och detta skulle vara det bästa för oss.

* Pablo Nalerio är folkbildare och människorättsaktivist och verkställande direktör i A.MI.SE.U (Asociación de Minorías Sexuales del Uruguay) (Förbundet för sexuella minoriteter i Uruguay). Han är grundare av denna organisation och deltar i nätverk för organisationer som arbetar för mänskliga rättigheter, sexuell mångfald och information om HIV på nationell och internationell nivå. Han har studerat organisationsutveckling, projektledning, opinionsbildning och insatser riktade mot grupper av sexuella minoriteter, där han samordnat nationella och regionala projekt.
Kontakt: (00598)29087249 – (00598) 91 363 104,
coordinacion@amiseu.org.uy

SPANIEN: Öppet brev till Herr Ratzinger

Förening AMPGIL *

Det kanske förvånar Er, ärade herre, att vi tilltalar Er mer informellt än vad Ni antagligen är van vid; Det är i emellertid uppenbart att Ni inte har varit en **"fader" för våra söner och döttrar och inte heller för oss, därför bör det inte förvåna Er att vi inte bevärdigar Er ett sådant tilltal.** Undertecknade vet mycket väl vad det innebär att vara far, Herr Ratzinger, för vi är fäder och mödrar till homosexuella – och heterosexuella – ungdomar och, till skillnad från Er, har vi alltid stått villkorslöst på våra barns sida, särskilt när de mest behövt det och vi har aldrig menat att våra heterosexuella barn borde ha fler rättigheter än våra homosexuella barn.

Eftersom vi kan Er diskurs, vet vi att Ert fördömande av våra barn kommer att vara inlindat, som det alltid är, i de lömska uttryck som Ni använder för att tala om att hur mycket Ni än älskar dem så kan Ni inte tillåta dem rätten att leva med den person de älskar, Ni kan inte ge dem rätten att gifta sig och bilda familj eftersom Ni ger er själv ensamrätt att bestämma och definiera vad som är en familj. Ni kommer att försöka, med alla medel Ni har till ert förfogande, att underminera ett demokratiskt parlaments legitima lagar (förresten: Ni är inte demokratiskt vald, och Ni vet vad man säger **"vox populi, vox Dei"**). **Nu råkar det vara så att Ni kommer hit till vårt land precis innan vi ska gå till valurnorna, vilket får oss att undra om tidpunkten för Ert besök är ett sammanträffande.** Ni kommer också att säga att, trots att Ni älskar våra söner och döttrar så mycket, kan Ni inte göra annat än att försvara det som alltid har varit kyrkans doktrin...Men nej, Herr Ratzinger, Nej! Inget av det stämmer: Det är inte sant att Ni älskar våra barn och det är inte sant att förnekandet av homosexuellas rättigheter är en otvetydig och evig tradition inom kyrkan (när det gäller kristendomen, stämmer det förstås absolut inte).

Den första premissen – dvs. Er påstådda kärlek till våra barn – är så lätt att avfärda att man rodnar så vi behöver inte fördjupa oss så mycket i det; Det räcker med att säga att det utan tvekar handlar om samma sorts kärlek som en av Era föregångare sa sig känna för judarna samtidigt som han vägrade bannlysa Hitler, eller den sorts kärlek som inkvisitorerna visade för de stackars dödsdömda när de brände dem på bålet samtidigt som de uttalade den klassiska **frasen till "det gör mig ondare än dig"...** **Nej tack, Herr Ratzinger: En sådan kärlek önskar vi inte för våra barn eller för någon annan heller.**

På grund av all manipulation och allt förtigande som ägt rum är det svårare att bestrida den andra premissen i Ert argument: där Ni menar att Ni säger det Ni säger, inte på grund av bristande kärlek, utan på grund av nödvändig lojalitet till kyrkans oföränderliga principer. Det är svårare att bestrida, men inte omöjligt;

för det visar sig att den Katolska kyrkan, i svunna tider, välsignade föreningen av **homosexuella i en ceremoni kallad "adelfia", och till och med helgonförklarade** något par. Och även om man ansträngt sig mycket för att detta faktum inte skulle bli känt så finns det tillräckligt väl dokumenterat för att kunna bevisas. Eller minns Ni inte St. Sergius och St. Bacchus eller Perpetua och Felicitas, för att bara nämna ett par av varje kön? Inte heller evangelierna ger er rätt att framställa Er själv som en universell kämpe för homofobi. Det är ett faktum att i inget av de fyra evangelierna fördöms homosexualitet och, även om det faktiskt finns en liten negativ referens i en epistel, så är det lätt att från sammanhanget dra slutsatsen att vad aposteln egentligen ville var att ta avstånd från grekerna för att göra sina landsmän nöjda. I texten står att "grekerna utövar det", eftersom dessa erkände homosexuellas rättigheter: det är inte för inte som de främsta grundarna till den västerländska kulturen, inklusive demokratin, härstammar från grekerna.

När vi kommit så här långt i resonemanget bör vi fråga oss, vad grundar Ni ert oförsonliga fördömande av våra söner och döttrar på, nu när vi har sett att det inte kan grundas på varken kärlek eller på kyrkans eviga tradition, eller för den delen på Jesu ord. Kanske på moral? För Guds skull, Herr Ratzinger – bokstavligen talat - tror ni verkligen att Er kyrka befinner sig i den bästa positionen för att kunna uttala sig om sexualmoral?

För vår del så tror vi att vi har kommit fram till en slutsats när det gäller Er verkliga motivation: man får erkänna att Ni också har givit oss en bra ledtråd; För det har visat sig att Ni faktiskt fördömer alla känslomässiga relationer generellt, när de inte är enbart av reproduktiv art. Allt som har att göra med kärlek ger Er panik, Herr Ratzinger: Ni är bara intresserad av reproduktion och det avslöjar Er. Ni försvarar en enda familjemodell och fördömer alla andra sorters familjer eftersom Ni, som alltid, står på de mäktigas sida, hos dem som behöver kanonmat och billig arbetskraft, soldater och daglönare. Men räkna inte med vårt stöd, Herr Ratzinger: Vi, som är mödrar och fäder, vill att våra söner och döttrar, vare sig de är homosexuella eller heterosexuella - eftersom vi har både och – alltid ska vara ett mål i sig, att de ska kunna leva i hela sin mänskliga värdighet, inte undertryckas av någon och kunna uppnå lycka i en omgivning av lika rättigheter och skyldigheter.

Därför, ärade herre, menar vi att Ni inte är vår fader och verkligen inte en far för våra söner och döttrar. Kom till Barcelona när Ni vill: det är en vacker stad; Men kom inte hit för att piska upp hat mot dem vi älskar mest av allt. Vandra runt i staden, känn dess dofter, njut av gastronomin, konsten, **glädjen, folkets godhet...** och, var så snäll, att lämna våra söner och döttrar i fred, de har ju faktiskt inte skadat Er eller någon annan.

*Föreningen för pappor och mammor till homosexuella Verdaguer och Callís, www.ampgil.org

BOLIVIA: Feministisk gemenskap – Kropp och önskemål

Julieta PAREDES CARVAJAL *

Kolonial penetrering

Två ord på spanska språket som i politisk betydelse, positionerar våra kroppar, vår kamp och våra önskemål.

Från kvinnoförtryck kommer alla andra former av förtryck

Vad är det som präglar synen på det system av förtryck, som vi kallar Patriarkat och ingenting annat? Att dessa olika former av förtryck utförs efter en modell, vi skulle kunna säga en patriarkal matris eller patris, som innebär förtryck av kvinnor. Det är här som allt våld, förtryck och diskriminering har sin grund. Det var på kvinnors kroppar som mänskligheten lärde sig att förtrycka, och utifrån dessa erfarenheter och sammanhang spreds förtrycket till att gälla mellan samhällen, mellan människor, mellan religioner, sexualiteter och så vidare. Så inleds och befästs relationer mellan kön, klasser, raser, vid invasioner, krig och så vidare.

Det är så vi i den feministiska gemenskapen, betonar, aktualiserar, fördjupar och återinför patriarkatets innebörd.

Feminism innebär olydnad

Trots

Du är orsak till att jag kommer att bli lycklig

För våra kroppar och vår kamp är det viktigt att lämna spår, som antydningar om frihet och en fuktig beröring av vår förverkligade glädje, i kampen inom de sociala organisationerna, i upproren och i förslagen till den aktuella förändringsprocessen av vårt samhälle. Det har vi gjort och gör vi, trots att det innebar diskriminering, misshandel, fängelse och exil i vårt eget land. Vi lärde oss av våra anmodrar. Våra mormödrars mödrar och mormödrar behövde inte organisationer eller institutioner för att tala om frihet, kärlek, värdighet, lust och glädje. De levde och kände och så var det med det... Precis som vi försöker agera självständigt och skapa sociala rörelser och inte frivilligorganisationer. Vi ifrågasätter frivilligorganiseringen av sexualitet i Bolivia och Latinamerika, med hegemoni och patriarkal kontroll, eftersom den innebär en avpolitiserad kamp av 60- och 70-talets kamp. Resultaten är helt klart en pålaga enligt normen om obligatorisk heterosexuallitet bland transpersoner, lesbiska, gay- och

Trans-strukturering av sexuell mångfald

queerpersoner, etc.

Våra lesbiska mormödrar behövde inga frivilligorganisationer för att genomföra sin kamp. De gjorde det eftersom de i sina kroppar, kände värdigheten och rätten att älska och vara lyckliga. Därför genomförde de kampen.

Våra lesbiska feministkroppar och genus

Det är en utmanande period som är beredd att avstå all sin tid till Pachamamas önskemål, till summan qhamaña, till att leva väl, som vårt folk säger. Och att **Leva Väl** innebär att njuta av livet, att uppleva samma gränslösa orgasmer som man upplever i sängarna runt om i landet, i konstituerande församlingar, i regeringsdepartement, i parker och fackföreningar, på diskotek och torg. Det är skakningarna och värmen av att skapa lycka för alla.

Så länge det finns patriarkat och kvinnor fortsätter fördäras av genusrelationer som bestämmer deras plats i de sociala klasserna och i vårt folks kultur, måste vi synliggöra könspålagorna, eftersom det är här man finner det äldsta och grymmaste förtrycket, det vill säga förtryck av kvinnor, för att de är kvinnor.

Vi är som vi vill vara, modiga, sexiga, manhaftiga, lugna, nyfikna, djärva, blyga, feta, magra och alla andra typer som var och en väljer. Vi godtar inte modeller av något slag. Vi godtar inte genusbestämningar av våra kroppar. Vi vill inte återuppleva könsförtrycket i våra kroppar. Och för den som inte vet eller inte vill minnas, är detta något som feminister alltid framfört, inte postfeminismen eller queerteorierna som vill förneka våra historiska och politiska kvinnokroppar.

Vår tid, warmi pacha, är djup och erotiskt upphetsad. Revolutionens skakningar genomkorsar allt, från århundradenas ursprung till släktenas slut.

Genus och kön

Patriarkatets list

Våra kroppar

Den feministiska gemenskapen inom Samfundet Mujeres Creando comunidad (Kvinnors samhällsbyggnad) och las Asambleas del feminismo comunitario (Den feministiska gemenskapens församlingar), ger oss utrymme att förverkliga våra utopier här och nu, avskalade från alla löften om det förlovade landet. Vi tror inte längre på förslag, som inte börjar skapa verklighet i nutiden. Vi tror inte längre på förslag från människor, som inte placerar kroppen i vardagslivet, på grund av vad de tänker och drömmer om för framtiden.

Härigenom har vi positionerat oss, mot dem som avpolitiserar begreppet kön, som revolutionär feminismen skapad för att avslöja maktrelationen mellan mäns och kvinnors kroppar. Kön är inte en beskrivande eller **performativ** kategori. Det är en politisk kategori för kritik av den förtryckande tillvaro som kvinnors kroppar

lever i. Avpolitiseringen av begreppet kön genomfördes på grund av det nyliberala patriarkatets ekonomipolitiska behov. Det började genom en utspädning av de latinamerikanska kvinnornas antidiktatoriska politiska ackumulering som genomfördes på feministmöten, och som lämnar kategorin feministisk könspolitik reducerad till ett begrepp som enbart beskriver de roller som samhället tvingar på kropparna. En beskrivning av roller anger inte det hierarkiska förhållandet av privilegier och makt som etableras mellan dessa roller, inte enbart genom rollens egenskaper, utan genom att diskrimineringens ursprung baseras på diskrimineringen av kvinnors kroppar som kvinnor. Oavsett vad män gör, kommer de alltid att vara högre värderade. Det spelar ingen roll om de tar sin del av köksarbetet, gråter, är akademiker, transpersoner, eller om de är sömmerskor.

Vi skapar teorier utifrån våra kvinnokroppar

Vi vet inte ens vid den här perioden i historien, vad det innebär att vara kvinna. Så märkta, så asimilerade, så överkörda är våra kroppar av den feminina könsrollen, att år av kamp, teorier och social träning ger oss ledtrådar, men inte visshet. I denna konstruktion är vi alla feminister. Det är därför, när andra kvinnor idag säger till oss att de är kvinnor, till och med att *de är mer kvinnor än vi*, vi tydligt ser -åtminstone i vissa fall- att det rör sig om kön, om det kvinnliga. Om andra kvinnor i dag säger till oss, att *de vet* vad det innebär att vara kvinna, säger vi till dem att *vi feminister är idioter som efter alla dessa år av kamp och teoritiserande, fortfarande inte vet vad det innebär*. Vad som egentligen händer, är att det mäktiga patriarkatet åter igen skamlöst förnekar våra kroppar och förkroppsligandet av kvinnor, under förevändning av nya teorier och nya identiteter. Och vi talar i dessa fall inte om essentialism eller det biologiska, eller naturalism. När vi säger kvinna, använder vi kvinna som en politisk kategori för att påvisa relationer av förtryck.

Att kalla vår erfarenhet för kvinnokollektiv är oundgängligt. Fastän det är sant att upplevelsen av kampen passerar genom vars och ens kropp individuellt, är det också sant att vi känner, lever och konstruerar kollektivt som en kropp, som en social rörelse. Det är i denna rörelse som vi byter uppgifter och turas om, för att undvika att upprepa folkrörelsernas oskick, att vissa styr och andra *blir styrda* eller som i frivilligorganisationerna, där *vissa tänker och andra utför*. Vi vill inte ha lydiga kroppar bland våra egna.

Trots kylan lä av din fantasi

Klädda går vi och kläderna inte bara täcker oss, utan döljer oss också. De osynliggör vad vi är eller vill vara. Modet utnyttjar vårt behov av att skydda oss mot kyla och värme. Modets catwalk gör oss till offer för anorexi och bulimi. Jag vill inte vara den kvinna som du drömmer den. Jag vill vara mina egna drömmars

kvinnor.

Om det finns några som väljer det europeiska och amerikanska modet för att ompröva sitt uppträdande och utseende, återtar jag min mormors kläder, likt skatter, på min lesbiska kropp och jag är en lesbisk tjej, när jag vill. Jag vänder mig bort, vi vänder oss bort ifrån dagens utseendefixerade mode, som medverkar till att förstärka det patriarkala systemet. Politiskt och historiskt kopplar vi kropparnas uppror mot det som man klär och uppvisar offentligt, mitt i ett rasistiskt och lesbofobiskt samhälle.

Vi framhåller kroppen, men värdesätter också kroppen i sin heterogenitet

Stympade kroppars ljumma fradga, orsakad av medicinens och den patriarkala teknikens manipulation. Speciella människor. Säregt ostraffat våld. Handikapp som gör att man tittar bort, när man möter dessa kroppar på gatan, som avslöjar det plastmaterial som Ken och Barbie är gjorda av.

Vi är också skrynkliga och sköra. Skröpliga av livet som är i behov av att försvinna, men ändå fortsätter att finna nöje i de njutningar som livet utlovar runt varje hörn, med käpp i handen.

Den akuta smärtan hos dem som stympar sina kroppar, klämmer på bröstet för att de inte växer eller skär av penisen för att den växte. Vi lider med dessa stympade penisar och vanställda bröst hos bröder och systrar som försöker tillfredsställa den obligatoriska heterosexuallitetens patriarkala krav.

Och naturligtvis kommer vi fram till slut. Som en kalla kroppar, utsträckta och stela, vill naturen ha oss i sitt sköte, jord till jord, materia till materia, damm till damm, liv till annat liv. Jag fördömer moralisterna, dödens köpmän. Jag menar begravningsplatsernas och kistornas ägare och beskyddare som inte låter oss leva i våra kroppar och inte heller låter oss dö fridfullt av fruktan för skulderna för våra begravingar.

Jag färdas över begränsade ytor, min kropp har begränsningar. Jag vill inte ge sken av någon helhet, det skulle vara tarvligt, ett egocentriskt påstående. Det finns andra kroppar som jag ännu inte känner och ytterligare andra som jag aldrig någonsin kommer att känna, men de finns och påverkar min kroppslighet och vår kroppslighet från dag till dag.

Och naturligtvis finns i min kropp, leran och den förberedda odlingsmarken efter min rebelliska mormor, anarkisten, den galna Aymarakvinnan, som fördömde spanjoren och den patriarkala aymarabrodern som förenade i en ohelig allians, förkastade den jord som odlas av kvinnor i denna del av den bebodda världen.

Till sist

Det patriarkala systemet framhärdat med att reglera, styra och kontrollera våra liv, för att vi ska leva med fallosen i våra kroppar, denna koloniala, nyliberala, kapitalistiska, lesbofobiska fallos, jordens rovdjur. Det är så som den invaderande fallosen penetrerat våra Abya Yala, och befäst sitt eget förtryck i dessa marker sedan kolonialtiden. Idag behöver vi för våra kroppars och vår frihets skull, starta en förändringsprocess som inte bara består av reformer, utan är en process av revolutionerande förändringar och för att de ska bli revolutionerande, är en av våra uppgifter att kritisera och bekämpa den obligatoriska heterosexualiteten. Dessa revolutionerande idéer har redan påtalats av feminismen och idag vi föreslår vi dem från andra områden av feministisk gemenskap.

**Comunidad Mujeres Creando comunidad* (Samfundet Kvinnor som skapar gemenskap)
Feminismo comunitario (Feministisk gemenskap)
<http://mujerescreandocomunidad.blogspot.com/>

BOLIVIA: Mot strömmen, om att bli man

Javier Andrés MONTAÑO

"Detta är till för alla som vill lyssna", så inleder den lille peruanske fiskaren från Cabo Blanco sitt tal och uppfyller sin kyrkas begravningsceremoni, tillsammans med en grupp troende och ortens präst. Dessa ord sammanfattar en del av den mystik som Javier Fuentes-Leon ger oss genom hela sin film. *Contracorriente* (Mot strömmen) hade premiär på de bästa biograferna i de latinamerikanska städerna med lysande recensioner. Jag tror att denna film, till skillnad från många andra som behandlar den homosexuella problematiken, i hela sin berättelse erbjuder en tydlig lärdom som gör den oöverträffad, kunskapen om att bli man.

Uppbyggnaden av det manliga

Filmen utvecklar varje mans svårigheter att bli man och utforskar i fiskaren Miguel Salas de olika lösningar som denne möter för att legitimera sig som en man i familjen, i begrepp att bli far och god make. Miguel är en kyrkans man och upprätthåller traditioner. Han är präst och representant för sitt samhälle inför Gud. Han är en man som arbetar bland andra män som fiskare till havs. Han är en fotbollsintresserad man. Det är imponerande att se hur fotbollen i filmen fungerar som ett utrymme för erkännande av virilitet från andra män. Miguel vill syvende och sist vara en man bland män. Vem kan säga, vad en man är? Regissören använder havet, inte bara som ett lyriskt inslag. Havet är skådeplats för frågan, för sexualitetens ofantlighet, för erotikens kraft och en plats för arbete. I filmen är havet ett heligt rum. Det är platsen för mötet med kärleken och med sig själv.

Vem kan säga oss vad en man är? Denna fråga har plågat tänkare genom alla tider. Hur legitimeras man som en man? Var och en får finna svaret på den frågan, men manlighetens uppbyggnad är också en social handling. I detta fall förkroppsligar Miguel ett symptom, ett obehag inför de lösningar som det peruanska samhället har byggt upp under många år. Det finns emellertid en viktig aspekt för rollpersonen, kring vilken hela filmen från de första scenerna kretsar, och som omedelbart klargör Miguels personliga kval. Han vill framför allt bli far.

Andligt faderskap

Henry Nouwen, katolik och homosexuell, är förmodligen den mest inflytelserika andliga författaren under det tjugonde århundradet inom den katolska kyrkan. I

hans mest kända och kanske mest utsökta, verk "Meditaciones sobre un cuadro de Rembrandt" (Meditationer över en målning av Rembrandt) görs en andlig resa genom de föreställningar vi har, om Gud, andra människor och oss själva, rörande det inre livet. Hela denna berättelse leder fram till en enda bekräftelse, ett påstående som kyrkan hade känt till sedan den föddes. Men i händerna på Nouwen får den en ny underbar mening. Nouwen framhåller att varje man och varje kvinna är född att vara en andlig far och mor. Det är denna sociala fruktsamhet som ger oss själva kärnan i vår existens och gör oss till deltagare, antingen som skapare, som näring eller som förvaltare av den visdom och tradition, som utgjort en källa för många hundratusentals andra mäns och kvinnors liv. Och detta är den överraskande lösningen i Fuentes-Leóns film. Före ankomsten av sitt barn Miguelito, överger Miguel marginaliteten och lämnar ångesten över sitt sexuella val bakom sig. Han uppfyller vad han känner vara sin sociala plikt, att genomföra begravningsriten också över sin älskade och genom detta bli en riktig man och en sann far.

"Och Miguelito? Du är hans pappa, eller hur?", frågar frun gråtande. "Jag gör det för honom (...) Ja, för att han ska ha en far som respekteras. Hur ska jag kunna lära honom vara en man, om jag själv är inte en? "

Att bli en man i kärlek

I detta bryter filmen. Den slutar att vara enbart en kärlekshistoria, även om den har alla element som gör den till en stor känslomässig film, och gör en profetisk referens som gränsar till passionen. Känslan av den tyngd av kärlek som Jesus placerade på deras ryggar när han bar korset, finns inte före denna enorma slutgiltiga scen, där Fuentes-León placerar korset på Miguels axlar i en dramatisk parallell. Den utvaldes kors. Plikten, att uppfylla en kallelse (mannen som önskar utöva riten) och att leva enligt den renaste kärleken (den kärlek som är social, den vackraste formen av faderskap). I en enda handling lämnar Miguel sin marginalisering bakom sig. Han gör ett val, överger alla erotiska drivkrafter och lever sin egen passionsberättelse, för att bli en man i kärlek och bära kärlekens tyngd på sina axlar.

Ska vi applådera filmer som visar oss just marginaliseringen av homosexuell kärlek? De som skildrar lidandet i att inte vara helt socialt accepterad? Ska vi berömma filmer som bara talar om kontemplativ och narcissistiskt infertil kärlek, som saknar all social omvandling och som inte utforskar varje människas grundläggande kallelse (även homosexuellas)? Till skillnad från många andra, visar denna film just det. Den handlar inte om kärlek mellan två män, vem kan förresten förneka sådan i våra dagar, utan om den sociala omvandling som denna kärlek medför (liksom alla typer av kärlek). Filmen framställer ett kall och visar hur uppfyllelsen av detta kall förvandlas till ett sant lidande, eftersom alla som vet varför man har fötts till denna värld, vet att denna kallelse kan innebära lycka, men framför allt innebär den fruktsamhet.

Det är fruktsamheten som gör oss alla till riktiga män och kvinnor. Den andliga fruktsamheten, kunskapen att omtolka vår historia och deras historia som kom före oss, och i denna tolkning förnya, skapa och uppfinna nya former av existens. Att upphöja mötet med oss själva, med andra och med Gud. Och det är för denna kunskap och insikt som Contracorriente så starkt talar till oss och lockar till eftertanke. Varje man, homosexuell eller inte, borde tänka på ett passionerat kall som kunde medföra social omvandling. Varje man, homosexuell eller ej, borde uppfylla och tydligt följa den väg han fritt har valt och genom den skapa utrymme för ett andligt faderskap. Det är genom denna uttalade sociala medvetenhet om den valda, modiga kärleken, man kan bli en man i kärlek. Kanske den enda äkta formen av manlighet.

SPANIEN: En faders vittnesmål från en förening för familjer och mångfald

Albert ARCONS *

Jag är pappa till två flickor och två pojkar varav en är homosexuell, eller, om ni föredrar, gay.

Vid 20 års ålder, när min son berättade för mig att han är gay, blev mitt svar: "Om du vill så åker vi till psykologen för att bota dig." Min son svarade mig: "Om det är någon som behöver en psykolog så är det du, pappa."

Idag vet jag att han var den av oss som hade rätt. Ingen hade varnat mig för att en av mina döttrar eller söner kunde vara homosexuell, bisexuell eller transsexuell. När han berättade det för mig rasade hela min värld samman: min son var en pervers homosexuell!

Jag frågade mig själv: "Vad har jag gjort för fel i hans uppfostran för att han ska ha blivit sådan här?"

Ungefär två år efter att han "kommit ut ur garderoben" sa vår son till sin mor: "Det finns en förening för fäder och mödrar till homosexuella barn, som ni borde besöka." Hans mor svarade: "Det har vi inget behov av, vi har ju redan accepterat din sexuella läggning." Men han insisterade, och till slut gav hon med sig.

Under mötet frågade en av mödrarna, som var föreningens ordförande:

- Pratar ni i hemmet om homosexualitet så samma sätt som ni pratar om heterosexualitet?

Min fru svarade:

- Nej, det kan jag inte påstå.
- Tittar ni på filmer där huvudpersonen är homosexuell?

Min fru svarade:

- Nej.
- Har ni tidningar hemma som berör homosexuella ämnen, likaväl som ni har tidningar som berör heterosexuella ämnen?

Min frus svar blev:

- Nej.

Sedan kom den stora frågan:

- Är ni delaktiga i hans liv?

När min fru kom hem den kvällen upplyste hon mig om att vi hade ett problem: vår homosexuelle son behövde vår hjälp eftersom han inte längre kunde ha samma relation till oss som hans tre syskon hade. Vi bestämde oss för att bli medlemmar i *la Asociación de Padres y Madres de Gays, Lesbianas, Bisexuales y Transexuales* (AMPGIL) (Föreningen för Fäder och Mödrar till Homosexuella, Bisexuella och Transexuella personer) i Barcelona, där jag bor.

Det är förskräckligt att det lilla som jag hade lärt mig om sexualitet inte var sant; att min son stängt in sig i garderoben på grund av min okunskap; och att jag, hans egen far, var den som vred om låset till garderoben. Det visade sig att jag, som själv ansåg mig vara en modern pappa med en bra verklighetsuppfattning och öppen för nya moderna samtalsämnen, hade en son som gick igenom en svår tid på grund av sin sexuella läggning – utan att jag lagt märke till det!

Det krävdes att jag deltog i en förening för föräldrar till homosexuella, bisexuella och transexuella personer – vars medlemmar själva hade gått igenom samma sak som jag – innan jag lärde mig sanningen om sexualitet.

Och OM jag lärde mig!

Bland mycket annat så lärde jag mig något så enkelt som att skillnaden mellan min homosexuelle son och min heterosexuelle son är att den ene förälskar sig i och attraheras av män, medan den andre förälskar sig i och attraheras av kvinnor – homosexualitet handlar bara om kärlek. Kärlek, detta underbara ord som alla världens religioner uppmanar oss till.

Det som mest hjälpte mig att förstå detta var när jag fick följande fråga: "Kan du vakna upp en dag och bestämma dig för att du senare samma dag ska förälska dig i personen som råkar sätta sig bredvid dig på tunnelbanan?"

- Så klart inte, svarade jag.
- Nej det är klart, fick jag till svar, eftersom kärleken är en medfödd känsla, och man kan inte hjälpa att det pirrar till i magen, att benen skakar eller att man rodnar när man är i närheten av personen som man förälskat sig i.
- Kärleken är en känsla som man mer eller mindre kan uttrycka och förstå sig på, men man kan inte undvika den.

Denna första, underbara kärleken blev min homosexuelle son berövad på.

Hur tror ni att våra döttrar och söner känner, som lever ett dubbelliv på grund av rädslan att deras föräldrar och familj ska upptäcka att de är homosexuella, bisexuella eller transsexuella (HBT)?

Vi bör finnas till som en källa till stöd för våra HBT-barn, så att de ska kunna övervinna sina rädslor och samhällets fördomar, och för att de ska kunna acceptera och respektera sig själva så som de är.

Om vi som föräldrar gör en kraftanstängning för att övervinna våra egna fördomar gentemot och rädslor för sexuell mångfald och könsidentitet; om vi låter oss informeras och förmedlar budskapet om förtroende och respekt till våra söner och döttrar, kommer vi inte bara att förstärka kommunikationskanalerna mellan varandra, utan vi kommer också att hjälpa dem till insikt om sin egen identitet.

Det ligger på vårt ansvar att se till att våra homosexuella barn tar del av familjelivet, och att vi ger dem stöd och råd i vad de än må behöva.

Samtidigt som vi älskar dem villkorslöst visar det sig vara svårt och smärtsamt att förstå och acceptera livsödet för de av våra söner och döttrar som har blivit HIV-smittade – det vill säga de som har varit i kontakt med viruset.

I händelsen att någon av våra söner eller döttrar blir HIV-smittade är det ytterst viktigt att vi som föräldrar på förhand har försökt att förstå oss på våra HBT-barns sexuella läggning och könsidentitet, för att på så sätt undvika en förödande reaktion.

Som med vilken annan sjukdom som helst är familjens kärlek och stöd viktig för att personen i fråga skall kunna hantera, ta itu med och övervinna sjukdomen. Om vi som familj ännu inte har accepterat personens sexuella läggning och könsidentitet, blir det desto svårare att förstå sig på det om familjemedlemmen blir HIV-infekterad.

Kan ni föreställa er hur det skulle vara för en son eller dotter som har fått kännedom om att han eller hon är HIV-positiv, och sedan inte kunna dela med sig av sin rädsla till familjen? Hur tror ni att de känner sig? Det är uppenbart att i de kärnfamiljer där dialog inte uppmuntras och där respekten för barnens sexuella läggning och könsidentitet brister; där man inte anser nödvändigt att förstärka sunda sexuella vanor; där budskapet om förebyggandet av både HIV och andra sexuellt överförbara sjukdomar är irrelevant; och där risken att dras med i stundens hetta väger tyngre än säkert sex.

Ett stort misstag som vi föräldrar gör är att bortse från vikten i vår roll i barnens sexualundervisning. De kommer under sin personliga utveckling att prova sig fram, upptäcka och förstärka en rad aktiviteter och sexuella vanor för att definiera sina sexuella personligheter.

Trots att vi kan känna oss obekväma med detta ansvar kommer denna utveckling att ske, vare sig vi vill det eller ej. Vi kan inte förneka deras sexualitet

då det utgör en del av deras personlighet. Rollen är dock tilldelad oss föräldrar att få dem att förstå vikten av ett hälsosamt sexuellt liv.

Det är av oerhörd vikt att vi pratar med våra söner och döttrar om sexualitet, oavsett sexuell läggning och könsidentitet, och än viktigare är att göra det med lätthet och integritet.

Det är också vårt ansvar som föräldrar att finnas till som stöd i svåra stunder, så som vid ett mottagande av nyheten om en HIV-infektion. Det är inte lätt, givetvis, för en förälder som alltid vill skydda sitt barn, att acceptera att han eller hon har blivit HIV-smittad. Men som med vilken annan sjukdom som helst så känner vi behovet av att vara vid deras sida, att hjälpa dem att acceptera sin sjukdom, att dela deras smärta och skräck, att förändra deras vanor, att älska sig själva i det nya kontext och, framför allt, att fortsätta att älska livet, oavsett oväntade eller ovälkomna vändningar som livet tar.

Det är dock inte bara vi som familjemedlemmar som bör bära ansvaret för den grundläggande utbildningen om säkert sex i förebyggande syfte, utan även de institutioner som berörs av detta ämne. Vi ber myndigheter och den allmänna förvaltningen, politiker och de olika sociala aktörerna, om mod i kampen mot sexuellt överförbara sjukdomar, i synnerhet mot HIV/AIDS.

Det krävs att utbildning med förebyggande syfte institutionaliseras i både det offentliga och privata utbildningssystemet, och att kampanjer utvecklas för att hjälpa fäder och mödrar till rätt pedagogiska verktyg och tillförlitlig information, så att de sedan har förmågan att prata om och diskutera sexuell hälsa med sina söner och döttrar.

Jag vill påminna var och en om deras ansvar och meddela att den mest effektiva och ekonomiska metoden är förebyggande handlingar. När det inte finns någon dialog mellan oss och våra barn; när vi inte informerar dem och utbildar dem om sexuell hälsa; när vi inte är beredda att acceptera och respektera deras liv som homosexuella, bisexuella, transexuella eller heterosexuella; eller när det rent av känns lättare att bara blunda för sanningen, hålla för öronen och ignorera verkligheten, gör vi ett stort misstag.

Jag upprepar: För dem är det viktigt att de känner att vi vill ta del av deras liv och att vi vill hjälpa dem när det behövs. Genom dialoger kan vi uppmana dem att använda kondom i sina sexuella relationer, och därigenom förhindra sexuellt överförbara sjukdomar så som HIV. Övertygade om att ignoransen är den sämsta av alla medel kan vi lära dem om de risker som finns och om vikten att regelbundet besöka gynekologen för att testa sig för sexuellt överförbara sjukdomar. Vi kan förhindra att de gör misstag, som att inte använda preventivmedel för rädslan att bli avvisade, eller att ha oskyddat sex i berusat tillstånd eller medan påverkade av droger.

För mig har alla mina barn samma rättigheter och skyldigheter, men tyvärr anser inte majoriteten av samhället det. Jag frågar ofta mig själv: vilken rätt har samhället att beröva en av mina söner friheten att älska? Vilken roll spelar jag som förälder i denna situation av ojämlikhet? Jag har skyldighet att kräva lika behandling för alla mina barn av samhället. Som förälder vill jag nu så långt som möjligt undvika att mina söner, döttrar och samhället i övrigt gör misstag som inte kan göras ogjorda. Precis som mobbing i företag och skolor idag är kriminaliserad, hoppas jag att homofobisk behandling inom familjen blir straffbar inom en snar framtid.

Ja, mina damer och herrar, fadern eller modern som "låser in sin son i garderoben" förtjänar att bli straffad av lagen, då psykisk misshandel generellt är värre än fysisk. Men för att detta skall kunna genomföras måste vi först utbilda föräldrar och samhället, och förklara för dem sanningen om sexualitet, könsidentitet, sexuell läggning och mångfald. Jag har i sex år engagerat mig i olika föreningar här i Barcelona för fäder och mödrar till homosexuella barn, varav två som jag företräder idag och som båda är baserade på den amerikanska filosofin om PFLAG (*Parents, Families and Friends of Lesbians and Gays*).

Jag har sett åtskilliga fäder och mödrar som har vandrat samma väg som jag och som har upptäckt sanningen om sexualiteten. Det borde finnas en förening av detta slag i alla städer, stadsdelar och byar, då det har visat sig att de har förmågan att förklara och lära ut den sexuella verkligheten, vilket skolor, högskolor och universitet inte verkar ha kapacitet till. För mig personligen har upptäckten att ett av mina fyra barn är homosexuell gjort mig till en bättre människa. Jag är mer respekterande, förstående och mycket mer öppen för mångfald, och min relation till mina tre heterosexuella barn är idag även den mycket bättre. Det är också upp till oss föräldrar att uppfostra våra söner och döttrar så att samhället, generation efter generation, blir mer diversifierat, mindre ojämlikt och mer rättvist.

* Föreningen för pappor och mammor till homosexuella Verdaguer och Callís
www.ampgil.org

MEXICO: Reflektioner från en mamma till en homosexuell person

Rosa FEIJOO ANDRADE *

Jag är en mor till en ung man som var homosexuell och dog i aids för nästan 20 år sedan. Efter 4 år av att inte bearbeta sorgen, levte utan någon riktning i livet och att ha fallit in i en djup depression, vilken jag kom ur tack vare psykoterapi, började jag på ett oplanerat sätt att hålla föreläsningar om förebyggande av hiv/aids i skolor Mexiko. Detta är nu 16 år sedan. Jag har blivit en aktivist som försvarar sexuellt oliktankande människors rättigheter och för närvarande anordnar jag workshops för att möta och motverka homofobiska trakasserier i gymnasieskolan i delstaten Veracruz (Mexiko). Jag har gett 60 kurser, och vad jag gör känns väldigt bra.

Jag har många gånger blivit tillfrågad och man frågar mig ofta vad det innebär eller hur det känns att vara mamma till en homosexuell person. Jag kan inte ge ett svar eftersom jag har flera beroende på vilken tidpunkter i mitt liv det gäller.

När José, min son, avslöjade att han var homosexuell för 20 år sedan kan jag säga att jag mådde mycket dåligt, huvudsakligen hade jag en stor rädsla för vad som kunde hända eftersom jag visste att man misshandlade och hånade homosexuella och jag hade skuld känslor både för mig och andra och från hans far i synnerhet. Denna tid präglades av skam, oförståelse och en hel del förvirring på grund utav att inte veta vad man skulle göra eller vart man skulle vända sig för att få hjälp att ta honom ur denna felaktiga situation han hade satt sig i. På den här tiden fanns det inte internet, så för att klargöra mina tvivel vände jag mig till *Encyclopedia Britannica* där det bland annat stod att **homosexualitet var ett "anti-naturligt" fenomen.**

Månaderna gick och stormen av känslor började avta. Dock lyckades jag inte förstå vad det innebar att vara sexuellt oliktankande eller varför min son var på det sättet. Jag brukade säga: - José, jag älskar dig, men jag kan inte acceptera att du är så för jag ser att du inte ser lycklig ut. För mig var all hans olycka orsakad av det faktum av att han var homosexuell eftersom jag läst och hört att de var människor med många blandade känslor och att de var i känslomässig obalans. Många år senare insåg jag att hans olycka härstammade från hans förflutna och att den inte hade någonting att göra med hans sexuella läggning.

Fler månader gick och jag sögs in i ännu en känslomässig storm när José berättade för mig att han var hiv-positiv. Då hade han egentligen redan aids, men han undvek själv denna verklighet. Från dagen då han talade om det för mig till och med dagen då han dog hann det bara gå två månader och under denna tid levde jag i en bubbla. Det gick dagar, månader och till och med flera år

då jag bara flöt runt i en överklig tillvaro. Allt hade gått så snabbt. Jag hade ingen möjlighet att smälta nyheten om hans homosexualitet, än mindre om hans sjukdom. Framförallt lyckades jag aldrig säga: "José, jag älskar dig som du är", för även under denna tid respekterade jag inte hans sexuella läggning. Ovetande, diskriminerade jag honom. Ovetande, var jag homofobisk, liksom de allra flesta utav oss.

I slutändan är det denna respekt vi behöver nå. Inte bara att tolerera sexuellt avvikande, eftersom själva ordet antyder en nedlåtenhet och för mig ger det en uppfattning om att jag dömer den homosexuelle och känner mig överlägsen honom. Jag gillar inte heller ordet "acceptera" som har samma betydelse om än i mindre utsträckning. Ordet vi bör använda är respekt. För när allt kommer omkring, varför ska jag, som mamma, döma eller lägga mig i mitt barns känslomässiga och sexuella liv? På samma sätt vill jag inte heller att han eller hon dömer mitt privatliv. Respekt bör komma från båda sidor.

Idag, med en distans på nästan 20 år, känner jag annorlunda. Jag har kunnat omskola mig om vad som inbegriper sexuell mångfald, förstå den, respektera den. Jag har känt och känner hundratals HBTQ människor som är underbara, respektfulla, företagsamma och ståndaktiga. Från att ha känt skuld och varit full av rädsla och skam, har jag gått till att bli en aktivist, och till att få min röst hörd av dem som vill lyssna. Stödgrupperna för mödrar, fäder, släktingar och vänner till homosexuella, lesbiska, bisexuella, transpersoner och heterosexuella kan liknas vid små sandkorn som jag sprider ut. Den i Xalapa, Veracruz drivs numera via Facebook i gruppen "Grupo Xalapa LGBT".

Jag vet inte anledningen till att José levde ett så kort liv. Men varje dag blir jag mer och mer övertygad om min sons närvaro i mitt eget liv, likväl som alla våra barns, men särskilt hans för att han var homosexuell och för att han dog av aids. Det har inneburit att jag idag känner mig som en bättre människa med ett öppnare sinne som möjliggjort att jag kan respektera andras sexuella läggning, vilken det än må vara, och att jag kan stå med öppna armar utan minsta antydning till diskriminering. Tack vare detta diskriminerar jag inte längre någon, varken på grund av ras, religion, fysiska attribut eller av någon annan anledning som brukar ligga till grund för det som idag drabbar samhället, problemet med mobbning, våld i hemmet och trakasserier på arbetsplatsen. Denna förändring i mig fyller min själ och ger mig en känsla av liv vilket är viktigt för att vara lycklig. Idag saknar jag min son och det går inte en dag som jag inte tänker på honom, men jag är lycklig.

* Fundación Hacia un Sentido de la Vida, A.C. Tel. (01228) 818 1963, E-mail: fejoo43@hotmail.com

MEXICO: Att vara transexuell kvinna i ett manssamhälle...och överleva

Silvia Susana JIMÉNEZ GALICIA

Jag föddes i slutet av 1954 i Mexico City, två år innan Pedro Infantes bortgång. Pedro Infante var en av de mest hyllade skådespelarna i vårt land och syntes ofta i filmer där machoattityf, manlighet och kvinnoförakt var huvudämnen.

Sedan jag var liten har jag vetat att något konstigt hände inuti mig. Mina **föräldrar hade sagt att jag var en man och en man bör uppfylla de tre "f:en": att vara Ful, Stark och Formell.** Därför klädde de mig som en man, gav mig pojkleksaker och gav mig självklart ett pojknamn.

Men jag tyckte inte om varken de små soldaterna eller leksakspistolerna som jag fick i julklapp. Jag längtade efter att få en docka eller en liten elektrisk ugn som den som min kusin – knappt ett år äldre än mig – hade och använde till att göra små bakverk, eller en vacker prinsessaga.

Jag älskade att leka med en jämngammal grannflicka – jag var då fyra eller fem år gammal – och med en tjejkompis från dagis. Men min bror som var ett år äldre än mig hånade mig och insisterade på att jag skulle börja spela fotboll med honom och hans kompisar.

På det viset växte jag upp, utan att berätta för någon om mina känslor och övertygad om att det hade blivit fel och att jag inte var en pojke som mina föräldrar hade sagt, utan en flicka.

Denna övertygelse blev starkare vid sju års ålder, när vi, precis som alla andra söndagar, samlades alla kusiner hemma hos farföräldrarna för att berätta och spela upp sagor om slott och prinsessor. Vi var fem kusiner varav alla var mellan sju och åtta år, och den enda kvinnan (på den tiden såg de inte mig som kvinna) var min kusin María Teresa. Självklart var det hon som spelade prinsessrollerna i sagorna som vi fem spelade upp.

En gång var min kusin sjuk och kunde inte komma på middagen hos farmor och farfar. Vi hade då ingen prinsessa till vår saga. Någon föreslog att vi skulle leka något annat men någon annan sa att någon av oss pojkar kunde vara prinsessa, **för "det är ju bara en lek". Vi pojkar tittade alla på varandra och jag kände för att ställa upp på att spela rollen som prinsessa.** Jag satte på mig kläderna, örhängena och skorna som skulle ha kunnat tillhöra en flicka i 20-årsåldern och när jag såg mig själv i spegeln kände jag mig lycklig. Jag såg ärligt talat inte ut som en prinsessa, men i alla fall som en flicka utklädd till prinsessa.

Alla följande söndagar hoppades jag att min kusin skulle bli sjuk igen så att jag skulle få vara prinsessan i våra sagor, men så blev det inte. Dock tog jag från och med den dagen tillfällena i akt när jag blev lämnad ensam att sätta på mig min mammas kläder och drömma om att vara en dam.

När jag hade på mig dessa kläder kände jag mig glad, nöjd och förväntansfull, men efteråt kom ångern och skuldkänslorna. Om jag var en man, varför tyckte jag då om att sätta på mig sådana saker?

Den enda förklaringen var att någon hade tagit fel och att jag i själva verket var en flicka. På den tiden, i en familj som min familj – traditionell och katolsk – pratade man inte om saker som hade att göra med sexualitet. Och eftersom jag inte hade några systrar och eftersom jag gick i en pojkskola, var det logiskt att ignorera de biologiska skillnaderna mellan män och kvinnor.

Men en dag – vid tio års ålder – samlade jag mod och frågade min mamma hur läkarna kunde veta om ett barn var en pojke eller flicka vid födseln. Min mamma **skruvade nervöst på sig och sa: "de ser det på ansiktet; om det har mjuka ansiktsdrag är det en flicka, annars är det en pojke"**

Hennes svar skrämde mig. Så lätt det var att ta fel! Jag blev rädd, men samtidigt hoppfull. Det var möjligt att läkarna hade tagit fel och att jag mycket riktigt var en flicka.

Så fort jag fick möjlighet sprang jag för att kontrollera familjefotografierna som min mamma sparade. Det fanns foton på mig och min flickkusin när vi var bebisar. Jag jämförde dem, och la märke till att mitt ansikte hade lika mjuka drag som min kusins. Jag blev lycklig och tänkte att allt bara hade blivit fel och att jag var en flicka. Om några år skulle mina bröst växa, min röst skulle inte ändras och jag skulle inte få skägg, och alla skulle lägga märke till att jag var en kvinna och jag skulle äntligen få ha dockor och ha på mig klänningar, strumpbyxor och högklackade skor.

Några veckor senare pratade jag med en av mina kusiner – knappt sex månader äldre än mig – om hur lätt det var att läkarna tog fel på om bebisen var en pojke **eller flicka bara på "ansiktet"**. Min kusin, som var lite mindre okunnig än jag, **brast ut i skratt och gav mig en lite mer "vetenskaplig"** förklaring angående de sexuella skillnaderna. Jag kunde inte tro mina öron när jag hörde att flickorna inte hade penis, jag hade heller aldrig sett en kvinna naken. För att bevisa mitt misstag visade min kusin mig några porrtidningar som han hade undagömda och jag insåg med fasa den hemska verkligheten. Jag hade penis och det hade inte kvinnorna, och därför var det omöjligt att jag skulle vara kvinna.

Vilken besvikelse. Från och med den dagen bestämde jag mig för att aldrig mer sätta på mig varken klänning eller högklackade skor; från och med den dagen **började jag ägna mig att spela fotboll och att boxas för att göra mig "manlig"**.

Jag kommer ihåg att jag och en granne satte på oss boxningshandskarna och gick upp på taket för att slåss. Den som började blöda först förlorade, och det blev jag. Men jag kände mig lika "manlig" och "modig" ändå.

Mina "goda idéer" varade dock bara några månader. Min önskan att få sätta på mig min mammas kläder var starkare än min egen vilja. Men då blev skuld känslorna och skammen också mer intensiva.

Tonåren kom och självklart växte inte mina bröst, och istället ändrades min röst och jag fick skägg och mustasch.

I skolan såg jag hur de gjorde narr av mina skolkamrater som var bräckliga eller känsliga; de kallade dem bögar, fjollor och andra ännu allvarligare ord. Varje gång det hände blev jag livrädd för att någon skulle få reda på min hemlighet. I tidningskioskerna var det vanligt att man hittade bilder i skvallerposten på transvestiter som hade blivit gripna av polisen med rubriker som: **"Låtsaskvinnor gripna i offentlig skandal"**

Jag växte upp full av rädsla och skuld känslor. Jag kunde inte vara "bara man", jag kunde inte stå emot impulsen som gjorde mig till bög, till en liten kvinna. Så liten viljestyrka!

Jag trodde att en flickvän skulle kunna ta bort dessa önskningsar och göra mig till "en riktig man". Därför började jag närma mig flickor. I början fungerade det, jag lät till och med skägget växa för att visa min "manlighet". Och varje gång jag var ensam hemma och hade lust att ta på mig min mammas kläder, började jag tänka på hur min flickvän skulle reagera om hon fick reda på det och kvävde på så sätt mina impulser.

Men en dag hände något oväntat. Jag följde med min flickvän för att handla kläder och vid ett tillfälle tog hon en kjol och satte på mig den för att se hur den såg ut på mig. Det var självklart ett oskyldigt skämt men det förstörde alla mina "bra" intentioner om att aldrig mer sätta på mig tjejdkläder. Efter några dagar var jag ensam hemma och satte igen på mig min mammas kläder.

Så spenderade jag mina ungdomsår, kämpandes förgäves mot en önskan som jag skämdes för och som jag såg som något perversion, en sjukdom eller ett beroende.

Allt detta upplevde jag i en stor ensamhet, utan att kunna prata om det men någon och övertygad om att om någon skulle få reda på det skulle de reta mig.

Jag gick klart universitetet, tog examen i kommunikationsvetenskap, men jag kunde inte sluta tänka på att jag ville uttrycka mig som kvinna. Och det var inte bara att klä mig i kjolar eller klänningar; om jag gick med min flickvän och köpte kläder och hon frågade hur en viss klänning såg ut tänkte jag endast på hur jag skulle se ut i den. Jag blev avundsjuk på alla kvinnor, som utan minsta

försiktighet kunde prata om sina saker, köpa högklackade skor och måla läpparna. Jag avskydde att umgås med män och lyssna på hur de skröt om sina erövringar, vem som hade den snabbaste bilen eller den största penisen. Och hur de alltid såg ner på kvinnor och gjorde narr av transvestiter och homosexuella.

Jag **trodde att det enda sättet att "bli frisk" var genom att gifta mig. Många** gånger tänkte jag att jag kanske klädde mig som kvinna för att själv på något sätt bli min egen kvinna. Men om jag gifte mig skulle jag inte längre ha behov av det, eftersom jag skulle ha en riktig kvinna vid min sida. Det var den perfekta lösningen.

Så jag gjorde det, och det fungerade ett tag. Men bara ett tag. Min fru jobbade på lördagarna men det gjorde inte jag, så varje lördag var jag ensam hemma och kunde sätta på mig hennes kläder. **Giftermålet kunde inte heller "bota mig".**

Då kom jag och tänka på en annan lösning. Att få barn. Om jag fick en son skulle jag känna mig tvungen att vara en förebild för honom. Jag skulle behöva vara **det "manliga" exemplet som han kunde se upp till.** Det skulle vara den perfekta motivationen för att vara en "riktig man". Och om jag skulle få en dotter, ännu bättre, för då skulle jag kunna uttrycka mitt feminina behov genom min dotter; hon skulle få vara kvinnan som jag inte kunde vara.

Min fru blev gravid och födde en vacker liten dotter. Och precis som jag hade trott började jag uttrycka mina feminina sidor genom henne; jag gav henne en massa dockor, vackra klänningar, och allt annat som jag hade velat ha som liten men som jag inte kunde få. Dessutom slutade min fru att arbeta och jag hade inte längre möjligheten att vara ensam hemma.

Men en ny omständighet uppstod: jag var tvungen att resa mycket i jobbet, och varje gång jag kom till en ny stad lämnade jag mina väskor på hotellet och gick direkt ut för att köpa kvinnokläder med förklaringen att de var till min fru – som om butikspersonalen skulle bry sig – och provade sedan kläderna i min ensamhet på hotellet. Jag njöt av det medan jag gjorde det, men sedan kom skuld känslorna och skammen tillbaka. Nu var jag inte bara en person som inte kunde kontrollera mina impulser, utan också en make och familjefar som inte kunde föregå med gott exempel. Och varje gång frågade jag mig själv; varför är jag så här? Kommer detta aldrig att försvinna?

Så fortsatte mitt liv, det var en konstant kamp för att göra slut på mina önskningar att få uttrycka mig som kvinna och med den eviga frågan om varför jag tyckte så mycket om att känna min feminina sida. Jag var en person, och det är jag fortfarande, utan laster, som dricker väldigt sällan, som inte röker och utan minsta intresse för droger; varför kunde jag då inte bli av med denna "last"?

Jag skiljde mig, jag gifte om mig, fick en son, och fortsatte på samma sätt. Och även om jag inte reste och inte var ensam hemma fanns det alltid ett sätt för att ibland klä ut mig till kvinna. Ibland, efter skilsmässan men innan jag gifte om mig, vågade jag gå ut på gatan klädd som kvinna. Det kändes bra, men jag var väldigt rädd att något skulle hända, att någon skulle känna igen mig eller att jag **skulle bli gripen och att det skulle stå om mig i tidningen som "låtsaskvinna"** som störde den allmänna ordningen.

På detta sätt passerade resten av mina dagar, med en kamp som var omöjlig att vinna, med skuld känslor som gjorde ont inom mig, med mycket rädsla och **låtsandes varje dag att jag var "mycket manlig"**. Men teknologins ankomst förändrade sakerna positivt för mig.

När internet och e-mail kom behövde jag inte längre prata med någon "face to face" för att diskutera mina problem. Jag hittade en hjälpsida för transvestiter och transexuella personer och öppnade ett e-mailkonto i ett påhittat namn så ingen skulle kunna identifiera mig, och började kommunicera med personer.

De gav mig så mycket självförtroende så att inom ett par veckor samlade jag mod till mig och gick på ett av deras möten. Jag var fortfarande väldigt rädd, men detta var min enda chans att förstå, en gång för alla, varför jag njöt så mycket av att uttrycka mig som kvinna och varför det var omöjligt för mig att sluta göra det. Jag tänkte att om jag fick reda på anledningarna till min "sjukdom" skulle jag kunna "bota mig".

I gruppen fick jag inte svar på mina frågor, jag förstod istället att mina frågor inte behövde bli besvarade. Det minst viktiga var att ta reda på varför jag var så, och det viktigaste var att acceptera mig som jag är och, framförallt, förstå att det inte var någon sjukdom, defekt eller avvikelser. Jag lärde till och med känna transexuella kvinnor som varken höll på med sexuellt arbete eller nattliga shower. Jag har inget emot de som arbetar sexuellt och inte heller emot de som agerar i transvestitshower, det var helt enkelt inte något för mig. Jag lärde speciellt känna en transexuell kvinna som som kvinna undervisade på ett känt universitet. Inget som hade något att göra med transvestitbilderna på löpsedlarna precis.

Från och med då slutade jag känna skuld känslor och började förstå att det var samhället, med sin trånga bild om vad manligt och kvinnligt betyder, som hade lurat mig.

Jag förstod att läkarna mycket riktigt hade tagit fel på mig när jag föddes. Jag förstod att det inte var varken ansiktet eller könsorganen som bestämmer om vi är kvinnor eller män. Jag förstod att att vara kvinna eller man är en djup övertygelse hos den egna individen. Och jag förstod, då, att jag var en kvinna. En transexuell kvinna, men en kvinna.

Detta hände i mitten på 1999 och när jag väl hade accepterat min transexualitet slutade jag få skuldkänslor och började så smått acceptera mig som människa, något som var viktigare än min könsidentitet eller min sexuella läggning.

Detta var en process som tog många år för att kunna leva som kvinna 24 timmar om dygnet. Först gjorde jag det under korta stunder, på ett café eller några timmar på gatorna i min stad. Efter det började det bli hela dagar eller helger.

Senare pratade jag med min chef om detta och han förstod mig lyckligtvis och gav mig sitt fulla stöd. Då började jag gå till jobbet som kvinna. Inte utan förebrående blickar från vissa av mina medarbetare men, viktigast av allt, med enorm solidaritet och stöd från de flesta.

Till slut, i mitten på 2008, lämnade jag helt min maskulina sida och började leva som den kvinna jag är. Mitt liv förändrades, inte bara för att jag var mer nöjd med mitt sätt att leva utan också eftersom jag började leva mycket bättre som människa. Mycket av min fysiska smärta försvann och jag la märke till att den argsinta, inåtvända och ledsna mannen jag var innan hade jag nu lämnat bakom mig. Nu var jag en glad kvinna, nöjd med mig själv och mycket social.

Mitt liv har förändrats så mycket så att idag deltar jag aktivt i en grupp för feministiska kvinnor som har accepterat mig tack vare mitt arbete för kvinnors och personer med blandad könsidentitet och 56 år gammal håller jag på att avsluta en master i sexualkunskap med mycket entusiasm och förväntningar på att kunna bidra med att utbilda ungdomar i mitt land i sexualkunskap och sätta lite djupgående förändringar i mentaliteten hos många unga människor som så smått börjar lämna mansdominansen och homofobin bakom sig för att förändra detta land till en nation där kvinnor och män är lika värda, och där den sexuella läggningen eller könsidentiteten inte har någon betydelse för att man ska kunna njuta av alla rättigheter och framförallt, viktigast av allt, rätten att vara lycklig.

SVERIGE: En mänsklig utomjording

Charlie

Det är betydligt bättre levnadsförhållanden för hbt människor i Sverige än vad det är i de flesta länder men trots det har vi en lång väg kvar vilket innebär att andra länder har en betydligt längre väg att gå men det är inte det som är den största betydelsen, utan det handlar främst om att börja gå. Börja förändra och börja förbättra.

Jag får ofta frågan när jag egentligen kom på att jag kände mig född i fel kropp och hur man verkligen vet att man känner sig som det motsatta könet. Den första frågan är för mig, ganska svår att besvara då det sällan är så att man en dag helt plötsligt inser att man faktiskt inte känner sig som det kön man är, åtminstone inte i mitt fall, utan den känslan har växt sig starkare hos mig med tiden. Sedan tror jag inte att jag redan i tidig ålder hade dessa tankebanor då det inte är lika mycket krav och förväntningar på ett visst kön som det är i de äldre åldrarna men samtidigt när jag tänker tillbaka kan jag känna att jag förmodligen alltid sett mig själv som en kille bara det att det inte alls fanns samma information för mig om det här som det finns idag vilket jag förmodligen ändå inte hade kunnat förstå i så tidig ålder. Det svåra med att besvara den här frågan är också på grund av den så kallade förnekelsefasen. Så länge jag kan minnas har jag haft känslan av att aldrig ha passat in. Inte att jag har känt mig utfrysst eller liknande utan bara känslan av att aldrig tillhöra någon grupp. I sjuan började jag bli deprimerad utan att egentligen direkt kunna sätta ord på vad det var som gjorde mig ledsen och så vidare men den känslan var bland annat orsaken till det och i sjuan eller åttan började jag inse att jag egentligen såg mig som en kille och inte en tjej. Jag sade till mig själv att hallå, jag är ju en kille? Det som gjorde det extra jobbigt var också att jag aldrig hört talas om att man överhuvudtaget kunde känna så och jag har alltid placerats in i facket pojkflicka vilket jag kunnat acceptera då jag passade in på dessa fåniga kriterier för vad nu en pojkflicka är men sedan kom de här känslorna att jag faktiskt inte bara var en tjej som betedde mig som en kille utan att jag faktiskt inte kände mig som en tjej överhuvudtaget. När jag väl insåg att jag kände så vart det totalt kaos. Kunde man känna så här? Finns det någon annan som känner så? Jag slog ifrån mig dessa tankar och körde bara på som vanligt och försökte leva upp till de förväntningar som fanns på mig, alltså en vanlig tjej med lite manligare beteende och att jag var sådan sade folk berodde på att jag har tre stycken brorsor och är enda dottern. Jag började söka på internet efter information och denna nya värld började öppnas upp för mig mer och mer och jag läste om folk som beskrivit samma typ av känsla av att inte tillhöra det kön man är född som.

Det var som att läsa om mig själv och jag kände igen allting så himla väl och där stod det, transsexuell. Jag förstod att jag är transsexuell men jag vägrade att tro på det. Jag slutade att läsa om det och intalade mig själv att det bara var som alla sade, att jag bara är en pojkflicka. Jag började alltså förneka allting vilket är en väldigt vanlig reaktion bland hbt människor och även i många andra situationer. Jag lovade mig själv att aldrig någonsin berätta för någon hur jag kände vilket jag nu idag är otroligt glad över att jag inte höll. Jag minns även i nian då det började bli svårare och svårare att inte prata med någon kring hur jag kände och rfsi kom till skolan för att hålla en undervisning om sex, läggningar och relationer och så vidare. De pratade först om heterosexuella och sedan homosexuella och i slutet förklarade dem även begreppet transsexualism och jag minns att jag satt där och kände att det är mig dem pratar om och att jag ville ställa tusentals frågor men rädslan för att bli påkommen hindrade mig. Jag fick för mig att alla i klassrummet kollade på mig och skulle förstå att jag är transsexuell. Jag fick panik och ville bara springa därifrån men till min glädje visade det sig att ingen verkade misstänka något. Sommaren mellan nian och gymnasiet gjorde jag ett försök till att börja skriva dagbok vilket resulterade i ett fåtal inlägg men i det första jag skrev förklarade jag att jag är transsexuell och att jag aldrig någonsin kommer att kunna berätta det med rädslan för vad min omgivning skulle tycka. Jag såg framför mig hur totalt äcklade dem skulle bli och att de skulle börja ta avstånd för mig så jag lovade mig själv än en gång att aldrig berätta för någon och att när jag tillslut inte orkar leva med lögnen ta livet av mig och då berätta allt i mitt avskedsbrev. Jag lovade sedan mig själv första dagen i gymnasiet att det här skulle gå över och att när jag är 20 år så kommer jag att vara vilken tjej som helst och jag gjorde allt för att smälta in bland de andra tjejerna vilket tillslut inte gick.

Hösten 2010 tog jag mod till mig att våga berätta för Magnus, en special lärare som jobbar på min förra skola då det är den person som jag för första gången vågade lita på. Jag skrev ett brev och förklarade hur allt låg till och direkt efter att jag lämnat över det till honom ångrade jag mig men jag visste att jag var tvungen att berätta för någon. Han var den allra första personen jag berättade för och hans reaktion har spelat en sådan stor roll för mig då han tog det otroligt bra och han har stöttat mig hela vägen till att våga berätta och vara mig själv fullt ut. Det var en otrolig lättnad att ha berättat för någon och allt kändes bra en period tills det bara blev ett totalt mörker igen. I maj 2011 stod det mellan att ta livet av sig eller att berätta. Jag klarade inte av att leva i lögn längre, jag började få ångest attacker och visste inte vad jag skulle ta mig till och i den stunden insåg jag att jag var tvungen att göra något åt min situation. Jag beslöt mig för att berätta för min allra närmsta vän Marcus vars reaktion jag varit mest rädd för. Jag minns att jag skakade av nervositet och jag trodde att mitt hjärta skulle stanna men sen satt vi där bredvid varandra utanför ett elhus och jag sade det – Jag är transsexuell. Det var som att jag inte var närvarande utan det var en sådan otrolig konstig känsla. Jag berättade det jag lovat mig själv att aldrig

berätta men det var så otroligt jäkla skönt att för en gångs skull kunna vara 100 % ärlig främst mot mig själv och även mot min omgivning. Han blev chockad men tog det bättre än jag trodde att han skulle göra och hans stöd har också varit till stor betydelse. Jag trodde att det skulle vara värst att berätta för honom men två dagar efter när jag beslöt mig för att berätta för min familj samt mina morföräldrar som var över på middag visste jag inte vad jag skulle ta mig till. Jag skulle säga något så enkelt som att – Jag har något att berätta för er sen. Jag fick det aldrig ur mig utan satt och försökte få i mig maten som bara växte i munnen på mig. Vi började diskutera lite smått om olika läggningar och det blev till slut ganska hetsigt då vi har väldigt skilda åsikter och till slut vräkte mamma ur sig frågan om jag är lesbisk. Det var som ett slag i magen. Jag kollade på henne med tårar i ögonen och sade iskallt – Nej, jag kan berätta vad jag är, jag är transsexuell. Jag minns den totala tystnaden som gjorde entré och tiden gick ovanligt långsamt. Pappa började gråta men kramade om mig och mormor och morfar satt djupt chockade, likaså mamma. Deras reaktion var bland de mindre bra och dagarna efter att jag kommit ut var rent ut sagt förjävliga då dem var helt förstörda och det värsta av allt var vetskapen om att det var jag som var orsaken till deras tårar. Även dem tror jag hamnade i förnekelsefasen då dem hade otroligt svårt att acceptera men nu några månader efter börjar det bli bättre och bättre. Dem har fortfarande svårt för det men det handlar framförallt om att ge dem tid till att bearbeta allt då det ändå är en stor chock. Deras enda dotter har istället blivit en fjärde son och jag har full förståelse för hur dem känner men det är endast något jag kan säga nu i efterhand då jag precis efter att jag kommit ut inte kunde förstå att dem kunde sitta och säga att jag var en besvikelse och att deras liv kändes värdelösa efter att jag kommit ut men nu i efterhand förstår jag att det var deras reaktion och att dem behövde få ha den och det enda som spelar någon roll är att dem accepterar det med tiden sen hur deras reaktion var först spelar då egentligen ingen roll. Annars har jag upplevt att resten av min omgivning tagit det oväntat bra och det är en stor lättnad då jag haft tur med tanke på att andra transsexuella förmodligen har det mycket värre och tuffare och det är då man måste försöka göra andras oförståelse och okunskap till sin motivation vilket jag ständigt försöker göra istället för att lägga mig på marken och ge upp.

Ska jag nu återgå och försöka besvara den andra frågan, alltså hur man egentligen vet att man känner sig som ett annat kön brukar jag svara med en motfråga. - Hur vet du att du egentligen känner dig som det kön du är? Många kommer då av sig och menar på att det inte kan beskrivas riktigt utan att det är en självklar känsla och så är det precis för mig med liksom vilken annan människa som helst. På samma sätt som att en kille är säker på att han känner sig som en kille är jag säker på att jag känner mig som det och att jag är född i fel kropp. Den känslan är densamma oavsett vilket kön du har, om du är född i "rätt" kropp eller om du är född i "fel" kropp.

Det viktigaste att föra fram kring allt det här tror jag framförallt är att vi är vanliga människor, jag är ingen utomjording för att jag är transsexuell utan det kan lika gärna vara ens mamma, morfar, son eller vän som kommer ut som transsexuell och det förändrar inte personen för det. Samma sak med alla läggningar och hudfärger, vi är alla människor och förtjänar samma bemötande och rättigheter för våran läggning eller hudfärg speglar inte vem vi är som personer.

URUGUAY: Ett kort vittnesmål o m mångfald från Uruguay

Fernando MENDEZ*

Mitt namn är Fernando, jag är 45 år gammal och jag är HIV-positiv. Jag fick diagnosen för 9 år sedan. Trots att jag är i ett förhållande så bor jag med mina föräldrar eftersom de båda behöver mig. Jag mår bra trots att det tog mig år av terapi för att kunna acceptera mig själv. Nu för tiden kan jag säga att när det gäller min hälsa, erfarenheter och mina känslor så är HIV inte längre ett problem, faktiskt så tror jag att det aldrig var det, jag accepterade det ända sedan jag visste om det. Jag hade och har stöd från människor runt omkring mig.

För att övergå till ett annat tema, så tror jag att Uruguay är ett macholand till hundra procent. Angående den sexuella mångfalden kan jag säga att det är ett tema under ständig debatt men vi har fortfarande en lång väg att gå. Jag arbetade i en grupp som inte längre existerar, jag gick med i det sista skedet av **livet i den grupp som kallade sig "Diversidad" ("Mångfald")**. Där **åstadkom** vi bland annat en förändring av lagen om diskriminering av kön, ras samt samboskap mellan personer av samma kön; det är nu förbjudet att diskriminera på dessa grunder. Fastän äktenskap fortfarande inte är en möjlighet så kan ett par bestående av två män eller två kvinnor teoretiskt sett vara tillsammans och vi har även möjligheten att adoptera, även om detta är en kostsam juridisk process. Till exempel jag kan inte göra det eftersom mina inkomster är låga.

När det gäller den allmänna opinionen i landet så kan man säga att den är delad i två delar; ena är för samkönade äktenskap och den andra har många fördomar. **Det finns många personer som kan säga till dig att "jag har en homosexuell vän", "jag har en kompis på jobbet som är bög" eller "jag störs inte av att se ett par bestående av två kvinnor", men när det rör sig om en situation i deras närmiljö så skapar det problem.** Jag känner folk som har blivit utkastade hemifrån för att de har uttryckt hur de känner. Vi är ett land, ledande i Latinamerika tror jag, med en hög frekvens av självmord bland tonåringar och orsaken är precis det här ämnet. Inom utbildningssystemet har man försökt behandla ämnet, fortfarande utan framgång.

Folk som jag känner gömmer det av rädsla att förlora sina jobb, de lever i hemlighet, det finns personer som lever ett dubbelliv. Jag vet att detta inte löser problemen, men vad kan man göra? Gällande mig och min familj, när de fick reda på att jag var homosexuell blev de mera toleranta. Exempelvis i mitt kvarter finns transvestiter och det förvånar mig att se min pappa, som har ett litet företag, småprata med tjejerna och interagera med dem, vilket även min mamma gör. Med andra ord så behandlas de med respekt. Jag är den enda

sonen, den äldsta av alla syskon och jag har två yngre systrar som båda är gifta. Min pojkvän vill att vi gifter oss om lagen om samkönade äktenskap går igenom. Jag vet att jag älskar honom mycket, men att gifta mig, jag vet inte, kanske i framtiden. Han bor med sin mamma och jag kommer bra överrens med damen, som är 80 år gammal och känner till vår historia.

För att återgå till transvestittjejerna. För majoriteten av dem återstår inget annat alternativ än att prostituera sig, de är få som lyckas få ett jobb på egen hand. Jag känner några som tar hand om barn. Jag bor i ett fattigt område och de mödrar som måste arbeta för att få in pengar till hushållet har inte råd att betala för en barnflicka. Tjejerna arbetar för en mindre lön eller helt enkelt för att få **någonstans att sova, de transvestiter som inte längre kan "arbeta" tar hand om de här barnen.** Jag märker att dessa flickor och pojkar har en naturlig förståelse och det är inte nödvändigt att förklara något för dem, de accepterar tjejerna och jag har sett att under tiden de växer upp och formar sin familj så kommer de till **och med till den punkt att de kallar dem "moster", eller så presenterar de henne** som barnflickan som hjälpte mamman att uppfostra dem. Uppenbarligen är detta vad vi ser här i mitt kvarter, i ett område som ligger mer centralt eller som har högre inkomster är det inte på det här sättet.

En myt är att bara för att det här är huvudstaden så går det lite mera vilt till här och finns fler möjligheter för mötesplatser här. Men detta är felaktigt, ute i resten av landet finns det också folk som gömmer sig, till och med i större utsträckning än i städerna.

Okej, jag vet inte om min text är korrekt. Speciellt så tror jag inte längre på grupperna, NGOs, jag har tröttnat på att delta och se hur de tjänar på det här ämnet. Här verkar det vanligt, därför anser jag mig själv vara självständig. Förhoppningsvis tjänar min text till någon nytta. Tack till Claudia García som gav mig möjligheten att skriva den, samt till min älskade Rosa, som vet att jag BEUNDRAR henne för hennes styrka och önskan att göra det rätta.

*Mitt namn är Fernando Méndez, jag föddes i Montevideo, Uruguay, den 19 november 1966, Jag har avslutat högskolan. Numera har jag och mina föräldrar ett litet företag tillsammans och dessutom arbetar jag och en vän med ett personligt projekt.

ARGENTINA: En mors reflektioner över barnens sexuella mångfald

Stella Marins ALFONSO*

Jag hade aldrig intresserat mig för eller brytt mig om ämnet homosexualitet, eller för att använda mig utav den mer moderna termen 'sexuell mångfald'. För 40 år sedan sa man inte heller 'gay'. Ämnet var mer tafatt och okomplicerat: en man som tyckte om en annan man var helt enkelt "sjuk". Om det handlade om en kvinna var frågan nästan obefintlig, så pass oväntat och osynligt var det ämnet. Jag fann det ointressant då jag inte kunde tänka mig något mer spännande än attraktionen till någon av det motsatta könet. Jag blev ofrivilligt uppmärksammasad om ämnet som ett återkommande tema i filmer, böcker och media. För mig handlade det egentligen bara om en människas val och privatliv.

Ämnet dök på allvar upp i mitt liv när min äldsta dotter, Romina, började uttrycka vissa känslomässiga tillstånd under tonåren som jag inte kunde hitta någon förklaring för. Trots att hon var en toppentjej, bra student, sportig och älskad av sina vänner och skolkamrater var hon ofta ensam, tyst och tillbakadragen. Fotbollen var hennes stora passion, vilket min man uppmuntrat och undervisat henne i. Flera år senare lade han därför stor skuld på sig själv, och trodde att han bar ansvaret för hennes sexualitet.

I flera år beskyllde jag mig själv. Genom att välja karriären framför familjelivet tyckte jag mig ha bidragit till Rominas sinnestillstånd och känsla av ensamhet.

För att förstå mig på hennes känslor valde jag att skriva brev till henne samtidigt som jag gav henne all min kärlek, hängivenhet och sällskap. Vi har alltid stått varandra nära i familjen och vi har som föräldrar haft en bra relation till både Romina och hennes fyra år yngre syster. Det fanns tillfällen när jag kände mig vilsen: ibland blev jag arg på henne utan att själv förstå varför. På ytan var allt mer än bra, men där fanns ständigt något som irriterade mig. Ingen förstod sig på mig, inte ens min man, som från den dag han fick kännedom om min graviditet har älskat vår dotter mer än allt annat.

Reaktionen från de få personer som jag anförtrodde mig åt var följande: "Vad i hela fridens namn har du att oroa dig för när det kommer till denna utmärkta och kärleksfulla tjej?" Så slutade alltid de diskussionerna, och kvar stod jag med min förvirring och med en känsla av att vara smått galen.

När Romina var runt 17-års ålder trädde ämnet homosexualitet in i mitt liv för att stanna. Min referens i frågan var min egen sexualitet: attraktionen till det motsatta könet, att vilja vara söt och vacker, det sexuella uppvaknandet och

pojkvänner. Ensam med mina tankar, ignorant och orolig närmade jag mig ovetande en verklighet som skulle förändra hela mitt, hennes och vår familjs liv.

Medan jag med större och större övertygelse bekräftade att verkligheten var som jag misstänkt, kunde hennes far få mig att tvivla på min egen uppfattning. Han sa till mig: "Hon har helt enkelt inte blivit kär ännu, men det kommer snart ska du se!" En dag kom hon hem med en pojkvän, en kille från skolan. Lättade andades vi ut båda två: lyckligtvis var det jag som hade haft fel! Relationen var dock en besvikelse, varade inte länge och fick oss ur balans. Återigen var jag henne hack i häl och såg till att inte halka efter i svängarna som hennes liv tog. Än en gång jämförde jag min egen ungdom med Rominas.

Romi anförtror aldrig något till mig. En dag bestämde jag mig för att se efter vem hon hade med sig in på rummet: en väninna, och de omfamnade varandra och kysstes. Detta var slutet på en väg och början på en annan. Som alla nya erfarenheter här i livet påbörjas de med stapplande steg i mörker. Det är svårt men samtidigt befriande och full av den största kärlek som kan finnas mellan barn och förälder. Denna gång var det hennes pappa som tog initiativet och började sökandet efter en grupp eller personer som gått igenom samma sak som vi. Därmed kom vi i kontakt med gruppen *Padres, Familiares y Amigos de Lesbianas y Gays* (Föräldrar, Familj och Vänner till Homosexuella).

Gruppen

Året 1996 reste Irma Fisher till Tyskland där henne son var bosatt, som öppnade sig för henne och berättade att han var homosexuell. Hon hade aldrig kunnat föreställa sig det, och nyheten orsakade henne ett så stort lidande att hon insjuknade. Hon övervann så småningom sin känsla av chock och grundade en grupp för föräldrar, familj och vänner till homosexuella i Argentina, inspirerad av en grupp som redan existerade i Tyskland. Föreningen kvarstår och fortsätter att växa, med ett konstant inflöde av familjer men också av ungdomar som här finner gemenskap, information och tips om hur de ska behandla temat med sin familj, speciellt vid tillfällena där familjen kan finna det svårt att acceptera verkligheten.

I världen över har kunskapen om olika sexuella läggningar i allmänhet ökat, vidgats och modifierats genom implementeringen av nya lagar, sociala vanor, levnadssätt och utbildningsformer. Tidigare dolda verkligheter och tabun har synliggjorts till sådan utsträckning att grupper av spansktalande föräldrar har gått samman och bildat *Asociación Internacional de Familias por Diversidad Sexual* (den Internationella Föreningen för Familjer och Sexuell Mångfald). Var tredje år bildas en kongress i olika latinamerikanska länder. Där kan man se, till ungdomarnas lycka, hur vägar öppnar sig för människor att följa sina känslor

utan att behöva gömma sig eller uppvisa falskt beteende som kan skada dem fysiskt eller känslomässigt.

* Ordförande, PFALG (*Padres, Familiares, Amigos de Lesbianas y Gays*), Buenos Aires ARGENTINA

ARGENTINA: Lesbisk

Andrea LOPEZ *

Jag finner kvinnan mellan
dina fingrar
fyllda av söta trollformler
som beskriver min kropp

Från mina stränder
blåser vindar
som ditt hav förtär

Din kropp andas och
lämnar salt regn
på mina läppar.

Jag ger dig tillbaka havets frukter
i de hemliga timmar
som omger din klagan.

Att leva poetiskt är en stor utmaning. Liksom det är en utmaning att gå ut på gatorna och kämpa för en rättvisare värld för alla.

Att skriva är en lång väg mot upptäckten av mitt lesbiska jag.

En socio-patriarkalisk konstruktion att rasera, för att övervinna mitt ursprung.

Att omskapa mig, återuppfinna en ny kropp, en lesbisk varelse, varje gryning, varje ny dag, genom orden, är på något sätt att skriva den historia som har tystats.

* Andrea Lopez född den 8 mars 1972, i staden Empalme Villa Constitución söder om provinsen Santa Fe Argentina.

ARGENTINA: VI

Gabriela LORENZO *

När jag vaknar, tänker jag på oss. När jag går till grönsaksaffären och väljer äpplen, tänker jag på oss. Jag tänker på oss, när jag vandrar genom livet. Vi är kvinnor som vandrar tillsammans två och två, och det betyder ingenting. Och det betyder allt.

Jag tänker på mig själv, när jag inte var mer än en liten flicka, fast besluten att inte vara den som jag borde vara. Jag sprang längs trotsighetens farliga stup och sökte efter andra. Andra som jag. Även om jag inte visste, vem jag var. Även om min mun inte uttalade orden, som kunde ge namn åt min önskan. Och ändå kände jag, att den hade ett namn som passade min nakna identitet.

När jag kommer till jobbet, tänker jag på oss och jag kan inte låta bli att säga vi, när någon frågar mig, vad jag gjorde i helgen.

Vi är en allians mot allt ont. Vi är amuletter för en lycka om aldrig förloras. Vi är en del av verkligheten, fastän det finns ögon som vägrar att se oss. Vi bär varandra i huden, bortom alla avstånd.

Jag tänker på mig själv i relation till en annan och denna andra är någonstans jag och jag finns. Och det är denna andra som håller mig vaken på morgonen, i törsten och i hungern. Jag tänker på kropparnas nakenhet. Kropparna som inte lyder. Jag tänker på rösterna som inte tiger och på kyssarna som vill finnas till, bortom alla nej.

Hur kommer det sig att detta råkade hända oss? Hur öppnar vi denna port, låst med nycklar som kastats i havet? Hur kom vi att träffa varandra och veta, utan att uttala orden som gömdes under språket.

Jag tänker på dig, när jag går nerför trottoarerna, våta av regn. Jag tänker på dig under de stjärnklara nätterna, när jag vill fly från världen. Jag tänker på dig, när jag ser ett tåg gå förbi och dess signaler påminner mig om, att det ännu inte är tid att gå.

Jag tänker på denna mörka natt och slutet är världen, när den inte låter mig tänka på oss.

* Från 1995 till 2000 var Gabriela Lorenzo en del av den kreativa skivworkshopen samordnad av Miguel Catalá. Sedan 2000 blev skrivandet hennes främsta verktyg för feministisk och lesbisk aktivism. Från då och fram till idag är att skriva en del av hennes dagliga kamp för att öka synligheten av det lesbiska och den ojämlikhet som existerar mellan könen.

HBT-rättigheter i Latinamerika, Spanien och Sverige *

*Informationen kommer från ILGA, INTERNATIONAL LESBIAN, GAY, BISEXUAL, TRANS AND INTERSEX ASSOCIATION

Sydamerika Land Homosexuella relationer är tillåtna	Äktenskap mellan samma- könande par Registrerat partnerskap Adoption	Tillåten att ändra kön på officiella dokument	Lag som förbjuder diskriminering på grund av kön/sexuell identitet
Argentina Ja (1887)	Äktenskap mellan sammakönande par (2010). Adoptionen tillåten	Ja	Lagar som förbjuder diskriminering på grund av könsidentitet i Rosario och Buenos Aires. I vissa områden finns en lag som förbjuder diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning . Nej
Chile Ja (1998)	Nej, men 2011 senatens kommitté inledde en diskussion om registrerat partnerskap	Transpersoner anses ha en sjukdom	Nej
Brasilien Ja (1831)	Registrerat partnerskap (erkänd på nationellnivån). (2011)	Sao Paulo Universitet accepterar det sociala namnet av transvestiter/ transsexuella i akademiska dokumenten (2011)	I vissa områden förbjuds diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning . Ett lagförslag (under diskussion) betraktar homofobi som ett brott.

Sydamerika Land Homosexuella relationer är tillåtna	Äktenskap mellan sammakönande par Registrerat partnerskap Adoption	Tillåten att ändra kön på officiella dokument	Lag som förbjuder diskriminering på grund av kön/sexuell identitet
Uruguay Ja	Första på Latinamerika att godkänna registrerat partnerskap. Äktenskapet mellan sammakönande par under diskussion.	Nej. Hälso-ministeriet tillåter att patienter kallas för sitt nuvarande namn och inte för namnet som står i deras id-kort	
Paraguay Ja	Det finns varken äktenskap mellan sammakönande par eller registrerat partnerskap. Man kan dock adoptera	Nej. Homosexualitet och transgender har samma status (1)	I vissa områden finns en lag som förbjuder diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning .
Bolivia Ja	Koalitionen av organisationer av HTB lämnade in ett lagförslag som förväntas bli behandlad 2012(2)		
Peru Ja (1924)	Ett lagförslag om äktenskap mellan sammakönande avslogs (2003)		Ja, men endast i vissa områden.

(1) I oktober 2010 lade Guasu Front fram ett förslag om rättigheterna för gemenskapen HBT av Asunción. (2) Juli 2010 sade den vice president Alvaro Garcia Linera att den bolivianska regeringen planerar inte att godkänna homosexuella äktenskap, såsom skedde i Argentina.

Sydamerika Land Homosexuella relationer är tillåtna	Äktenskap mellan sammakönande par / Registrerat partnerskap Adoption	Tillåten att ändra kön på officiella dokument	Lag som förbjuder diskriminering på grund av köns/sexuell identitet
Ecuador Ja (1997)	Registrerat partnerskap i hela landet. Man kan dock inte adoptera (1)		Ja
Colombia (2) Ja (1981)(3)	I hela landet finns registrerat partnerskap. Man kan adoptera.(5)		Lag som förbjuder diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning(2007)
Venezuela Ja			Lag som förbjuder diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning(1999)
Guyana Inte tillåten mellan män (straffas med 10 år fängelse eller mer) (6) Tillåten mellan kvinnor.	Nej		
Franska Guayana Ja	Registrerat partnerskap (lägre status än äktenskapet) Adoptionen tillåts.		

(1) Fram till 1997 bestraffades homosexuella relationer med fängelse mellan 4-8 år. Det finns kliniker för att "bota" homosexualitet och transsexualitet. ⁽²⁾ I Colombia finns det ett politiskt parti (POLO Democrático Alternativo PDA) som erkänner en särskild kvot för deltagande för hbt-personer när de fattar sina beslut. ⁽³⁾ Medan den colombianska strafflagen av 1837 hade avkriminaliserade homosexualitet i 1890 re-sanktionerade relationer sexuella/affektiva mellan samma kön. En ny strafflag av 1936 (i kraft fram till 1980) kriminaliserar homosexualitet. ⁽⁴⁾ I Colombia det är den enskilda individen som adopterar, oavsett sexuell läggning. ⁽⁵⁾ En grupp som arbetar för rättigheterna av homosexuella, lesbisk och transpersoner krävde att regeringen skulle återkalla en lag från kolonialtiden som förbjuder "travestim" i det offentliga rummet.

Centralamerika Land Homosexuella relationer är tillåtna	Äktenskap mellan sammakönande par Registrerat partnerskap Adoption	Tillåten att ändra kön på officiella dokument	Lag som förbjuder diskriminering på grund av köns/sexuell identitet
Panama Ja (2008)	Nej. Lagförslag avvisades 2004		Nej
Costa Rica Ja (1971)	Nej, kommissionen för mänskliga rättigheter av den nationella församlingen arkiverade en proposition om registrerat partnerskap.	Ja (2010)	Lag som förbjuder diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning (1998)
Nicaragua Ja (2008) (1)	Nej		Lag som förbjuder diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning(2008)
Honduras Ja	Nej		
Belice Homosexuella relationer är olagliga (2003) (2)	Nej		
Guatemala Ja	Nej	¹ (3)	
El Salvador Ja			Ja ¹ (4)

(1) Fram till dess bestraffades sex mellan män med fängelse i mellan 1 och 3 år. (2) Immigration Act från 1958 förbjuder inträde av homosexuella i landet. (3) Den 27 maj 2011 lades fram en proposition om könsidentitet i parlamentet av organisationer av transvestiter, transpersoner och transsexuella av Guatemala. (4) I maj 2010 den salvadoranska regeringen utfärdade dekret 56 från som förbjuder alla former av diskriminering på grund av könsidentitet eller sexuell läggning.

Nordamerika Land Homosexuella relationer är tillåtna	Äktenskap mellan sammakönande par Registrerat partnerskap Adoption	Tillåten att ändra kön på officiella dokument	Lag som förbjuder diskriminering på grund av köns/sexuell identitet
Mexico Ja (1872)	Äktenskap mellan sammakönande par (2009) Adoptionen tillåts		Lag som förbjuder diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning (2003)

Europa Land Homosexuella relationer är tillåtna	Äktenskap mellan sammakönande par Registrerat partnerskap Adoption	Tillåten att ändra kön på officiella dokument	Lag som förbjuder diskriminering på grund av köns/sexuell identitet
Sverige Ja (1944)	Registrerat partnerskap (1995) (1) Sammakönande äktenskap (2009) (2) Adoptionen (2003) (3)	Ja, efter en behandling för könskorrigering (sedan 1972)	Diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning (1999) Detta förbud har konstitutionell status sedan 2003.
Spanien Ja (1822)	Registrerat partnerskap (1995). Äktenskap mellan samma-könande par (2005). Adoptionen tillåts	Ingen könskorrigering behövs	Ja

(1) Sverige var tredje landet i världen (efter Danmark och Norge) att anta en lag om Registrerat partnerskap. (2) Svenska kyrkan välsignar sammakönade äktenskap (2007). Varje präst har möjlighet att invända förrättning av ett äktenskap mellan samma kön. Enligt en enkät (2009) är 68% av de svenska pastorer för äktenskapet mellan sammakönande par. (3) Enligt 2006 Eurobarometer-undersökningen var Sverige det andra land där äktenskap mellan samma kön var de mest populära (71% av befolkningen), medan en 51% av befolkningen stödde att dessa par får adoptera. Adoptionscenter, den svenska organisation som förmedlar adoptioner från utlandet (i Sverige adopteras inte) påstår att de inte har kontakt med någon utlandsorganisation som accepterar att homosexuella par adoptera barn.

Ordlista

Bisexuell: en person som känner sexuell och emotionell attraktion till såväl människor av samma kön som människor av motsatt kön.

Drag-queen: män som tar på sig kvinnlig utseende, vanligtvis för konstnärliga ändamål, men de inte nödvändigtvis identifierar sig med det kvinnliga könet.

Drag-king: kvinnor som klär sig som man, vanligtvis för konstnärliga ändamål, men de inte nödvändigtvis identifierar sig med det manliga könet.

Gay: denna term har ett politiskt innehåll, det används för att hänvisa till män som attraheras känslomässigt, romantiskt och/eller sexuellt till en annan man. Ibland används det för att hänvisa till

gruppen LGBTI.

Genus: social konstruktion av det maskulina och det feminina, det varierar från plats till plats och från tid till tid.

Heterosexuell: en person som känner sexuell och emotionell attraktion till människor av motsatt kön.

Homofobi: rädsla eller hat mot människor som attraheras sexuellt/känslomässigt till människor av samma kön.

Homosexuell: person som känner emotionell, romantisk och/eller sexuell attraktion till en person av av samma kön. Termen har negativa konnotationer och därför brukar allt oftare ersättas av ordet Gay.

MSM: män som har sex med andra män

Könsidentitet: intern och individuell upplevelse av könet en människa anses ha, oavsett om det motsvarar det vid födelsen registrerade könet eller inte.

Intersexuell: en person som föds med ett biologiskt kön (inre och yttre könsorgan, kromosomer och hormoner) som inte motsvarar kvinnliga eller manliga könsorgan. Intersexuell anatomi upptäckts ofta vid födelsen men inte alltid, ibland upptäcker personen det vid tonåren eller när personen gifter sig och inte kan fortplanta sig. Tidigare kallades intersexuella personer för hermafroditer.

STD (engelsk förkortning): Sexuellt överförbara sjukdomar

Lesbian: kvinna som attraheras känslomässigt, romantiskt och / eller sexuellt till en annan kvinna

Lesbofobi: rädsla eller hat mot kvinnor som känner sexuell/emotionell attraktion till människor av samma kön.

Anti-sodomi lag: lagar som kriminaliserar emotionella/sexuella relationer mellan människor av samma kön.

Sexuell läggning: emotionell, romantisk och/eller sexuell attraktion till en annan människa. Det finns olika former av sexuell läggning som homosexualitet, heterosexualitet och bisexualitet.

Genus sociala roll: överensstämmelse med kulturella normer om manliga och kvinnliga attityder.

Yogyakarta principer: principer som skrevs år 2006 av experter på mänskliga rättigheter. Dessa principer avser tillämpningen av den internationella rätten avseende mänskliga rättigheter i förhållande till sexuell läggning och genusidentitet.

Queer: samlingsbegrepp som omfattar människor med en sexuell läggning, ett genusidentitet eller ett genusuttryck som avviker från det heteronormativa samhället. Det används vid identitetspolitik och har politiska konnotationer.

Kön: begrepp som är relaterat till det biologiska och anatomiska identitetet som man eller kvinna.

Transfobi: rädsla eller hat mot människor som har en annan könsidentitet än den som denne tilldelats vid födseln.

Transgenderist: begrepp som avser sexuell identitet och genusidentitet (det är inte kopplat till sexuell läggning). Det omfattar transvestiter, transpersoner och drag-queen/drag-king.

Transpersoner: personer som som anser sig tillhöra det motsatta könet och genomför en könsbytesoperation.

Transgenus: könsidentitet stämmer inte överens med det kön som tilldelats vid födseln men man genomför inte en könsbytesoperation.

Transvestiter: är personer som klär sig i kläder av det motsatta könet.

www.lattice.org

Med "Trans-strukturering av sexuell mångfald" vill LatiCe synliggöra och ge röst åt HBT-samhället i Latinamerika, Sverige och Spanien. Författarna analyserar här sin situation avseende mänskliga rättigheter, de talar om sin kamp och berättar om de problem som möter dem i ett samhälle där fördomar och diskriminering många gånger, leder till hatbrott.

